

Plan Ewaluacji

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

Białystok, marzec 2017 r.

Spis treści

Indeks skrótów.....	3
1. Wprowadzenie.....	4
2. Charakterystyka RPOWP 2014-2020 w kontekście wyzwań ewaluacyjnych.....	5
3. Cele i zakres ewaluacji RPOWP na lata 2014-2020.....	16
4. Organizacja procesu ewaluacji.....	16
4.1 Organizacja instytucjonalna procesu ewaluacji.....	16
4.2 Rodzaje badań ewaluacyjnych.....	19
4.3 Jakość procesu ewaluacji.....	21
4.3.1 Rygorystyczne podejście metodologiczne.....	21
4.3.2 Wysoka jakość danych.....	21
4.4 Budowa potencjału uczestników procesu ewaluacji.....	22
4.5 Strategia rozpowszechniania i wykorzystywania wyników procesu ewaluacji.....	25
4.5.1 Strategia rozpowszechniania wyników badań.....	25
4.5.2 Strategia wykorzystywania wyników.....	26
5. Badanie planowane do realizacji w perspektywie 2014-2020.....	26
5.1 Badania obowiązkowe wynikające z Rozporządzenia Ramowego:.....	26
5.2 Badania obowiązkowe wynikające z Rozporządzenia dot. EFS.....	55
5.3 Badania wynikające z Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020.....	68
5.4 Badanie w zakresie perspektywy 2020+.....	79
6. Badania ewaluacyjne dotyczące perspektywy finansowej 2007-2013.....	82
7. Aneksy.....	87
Aneks I. Alokacja w ramach RPOWP 2014-2020 względem Osi priorytetowych i działań w Programie.....	87
Aneks II. Schemat badań ewaluacyjnych przewidzianych do realizacji w ramach Planu Ewaluacji RPOWP 2014-2020.....	88
Aneks III. Dane teleadresowe Jednostki Ewaluacyjnej RPOWP.....	98
Aneks IV. Harmonogram realizacji badań.....	99

Indeks skrótów

Rozporządzenie Ramowe	<i>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.</i>
Rozporządzenie EFS	<i>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006</i>
UP	<i>Programowanie perspektywy 2014-2020 – Umowa Partnerstwa</i>
Wytyczne MIR	<i>Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020</i>
SRWP 2020	<i>Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020</i>
Program/RPOWP 2014-2020	<i>Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020</i>
Plan	<i>Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020</i>
RLKS	<i>Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność</i>
ZIT	<i>Zintegrowane Inwestycje Terytorialne</i>
KE	<i>Komisja Europejska</i>
MR	<i>Ministerstwo Rozwoju (Poprzednia nazwa: Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju-MIR)</i>
KJE	<i>Krajowa Jednostka Ewaluacji</i>
IZ RPO	<i>Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020</i>
UMWP	<i>Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego</i>
JE	<i>Jednostka Ewaluacyjna (Funkcje Jednostki ewaluacyjnej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego pełni Regionalne Obserwatorium Terytorialne)</i>
ROT	<i>Regionalne Obserwatorium Terytorialne umiejscowione w Departamencie Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego</i>
KM	<i>Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020</i>
PFT	<i>Podlaskie Forum Terytorialne</i>
GSE	<i>Grupa Sterująca Ewaluacją Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020</i>
SWR	<i>System Wdrażania Rekomendacji</i>

1. Wprowadzenie

W perspektywie finansowej 2014-2020 następuje zwiększenie roli ewaluacji w procesie zarządzania programami operacyjnymi wdrażanymi w ramach polityki spójności. Zmianą w podejściu do ewaluacji jest położenie większego nacisku na użyteczność wyników badań dla procesów decyzyjnych oraz zwiększenie transparentności polityki spójności poprzez dostarczenie interesariuszom oraz obywatelom wiarygodnych informacji dotyczących rzeczywistych efektów podejmowanych działań. Przed ewaluacją stawia się skonkretyzowany cel, ukierunkowany na poprawę jakości projektowania i wdrażania programów operacyjnych, ocenę ich skuteczności, efektywności i wpływu¹.

Zgodnie z art. 56 ust.1 Rozporządzenia Ramowego w perspektywie 2014-2020, dla wszystkich programów operacyjnych w ramach polityki spójności istnieje obowiązek przygotowania planu ewaluacji na cały okres programowania. Plan ewaluacji sporządzany jest przez Instytucję Zarządzającą danym programem i przedstawiany Komitetowi Monitorującemu nie później niż rok od przyjęcia Programu.

Plan ewaluacji został przygotowany w oparciu o zapisy rozporządzeń unijnych i dokumentów strategicznych, przy uwzględnieniu listy badań obowiązkowych, oraz badań wynikających z potrzeb informacyjnych i specyfiki województwa. Lista dokumentów regulujących proces ewaluacji polityki spójności w obecnej perspektywie obejmuje:

akty i wytyczne szczebla unijnego i krajowego:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 (Rozporządzenie EFS);
- Wytyczne Komisji Europejskiej w zakresie i monitorowania i ewaluacji EFRR, EFS, FS²;
- Wytyczne Komisji Europejskiej w zakresie i monitorowania i ewaluacji EFS³;
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020;
- Umowa Partnerstwa⁴.

w kontekście specyfiki i założeń dokumentów regionalnych:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020⁵;
- Plan rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020+;
- Regionalny plan transportowy województwa podlaskiego na lata 2014-2020⁶;
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016 – 2022⁷.

Struktura Planu obejmuje:

1. Cele i zakres planu ewaluacji;

---

¹ Artykuł 54 *Rozporządzenia Ramowego*.

² Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy European Regional Development Fund European Social Fund Cohesion Fund, Komisja Europejska, luty 2015 r. (Wytyczne KE w zakresie Planów Ewaluacji).

³ *Programming Period 2014-2020 Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy. European Social Fund. Guidance document*, Komisja Europejska, czerwiec 2015.

⁴ *Programowanie perspektywy 2014-2020 – Umowa Partnerstwa*, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, maj 2013 r.

⁵ Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020, CCI 2014PL16M2OP010, zatwierdzony przez Komisję Europejską w dniu 12 lutego 2015 r., przyjęty przez Zarząd Województwa Podlaskiego Uchwałą nr 29/249/2015 z dnia 17 marca 2015 r.

⁶ Regionalny plan transportowy województwa podlaskiego na lata 2014-2020, przyjęty uchwałą Nr 31/1587/2016 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 20 kwietnia 2016 r., zmieniony Uchwałą Nr 161/2082/2016 z dnia 20 września 2016 r.

⁷ Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022, przyjęty przez Sejmik Województwa Podlaskiego Uchwałą Nr XXXII/280/16 z dnia 19 grudnia 2016 r.

Warunek 6.2. Gospodarka odpadami: Promowanie zrównoważonych gospodarczo i środowiskowo inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, w szczególności poprzez opracowanie planów gospodarki odpadami zgodnych z dyrektywą 2008/98/WE oraz z hierarchią odpadów. Od istnienia wojewódzkich planów gospodarki odpadami uzależniona jest uruchomienie środków w ramach celu tematycznego 6. Zachowanie i ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami.

2. Opis organizacji procesu ewaluacji;
3. Opis działań zapewniających jakość procesu ewaluacji;
4. Opis działań dotyczących budowy potencjału uczestników procesu ewaluacji;
5. Opis strategii rozpowszechniania i wykorzystywania wyników procesu ewaluacji;
6. Opis badań ewaluacyjnych planowanych do realizacji.

2. Charakterystyka RPOWP 2014-2020 w kontekście wyzwań ewaluacyjnych

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020 jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020⁸ oraz Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Podlaskiego⁹, w których sprecyzowano cele oraz kierunki rozwoju regionu. Stanowi jednocześnie instrument realizacji celów UP oraz Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu - Europa 2020¹⁰, określających strategię interwencji funduszy strukturalnych.

RPOWP 2014-2020 jest jednym z 16 regionalnych, dwufunduszowych programów operacyjnych. Współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Zgodnie z zapisami UP alokacja środków UE na realizację RPOWP 2014-2020 wynosi **1 213 595 877 EUR**, w tym:

- 341 378 663 EUR ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 872 217 214 EUR ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego¹¹.

Cele Programu są podporządkowane realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020:

Cel strategiczny 1. Konkurencyjna gospodarka,

Cel strategiczny 2. Powiązania krajowe i międzynarodowe,

Cel strategiczny 3. Jakość życia.

Odzwierciedleniem założeń SRWP 2020 w Programie są działania ukierunkowane na podniesienie konkurencyjności gospodarki regionu poprzez wsparcie inwestycji oraz kształtowanie otoczenia biznesowego przyjaznego innowacyjności, wzrost przedsiębiorczości oraz wzrost poziomu aktywności zawodowej mieszkańców, podniesienie kompetencji na rzecz poprawy kompetencji gospodarki, upowszechnienie gospodarki niskoemisyjnej, podniesienie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej i zmniejszenie nierówności w dostępie do usług publicznych, ochrona potencjału endogenicznego, poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej, zwiększenie spójności społecznej poprzez walkę z ubóstwem i politykę włączenia społecznego, zwiększenie zaangażowania społeczności w rozwój lokalny. Program obejmuje 32 priorytety inwestycyjne w ramach 9 celów tematycznych, które zostały ujęte w 10 osiach priorytetowych:

Oś I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu

Oś II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa

Oś III Kompetencje i kwalifikacje

Oś IV Poprawa dostępności transportowej

Oś V Gospodarka niskoemisyjna

Oś VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

Oś VII Poprawa spójności społecznej

Oś VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej

Oś IX Rozwój lokalny

⁸ Uchwała Nr XXXI/374/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 9 września 2013r. w sprawie przyjęcia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020.

⁹ Kontrakt terytorialny dla województwa podlaskiego podpisany w dniu 27 września 2014 r.

¹⁰ Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, str. 3.

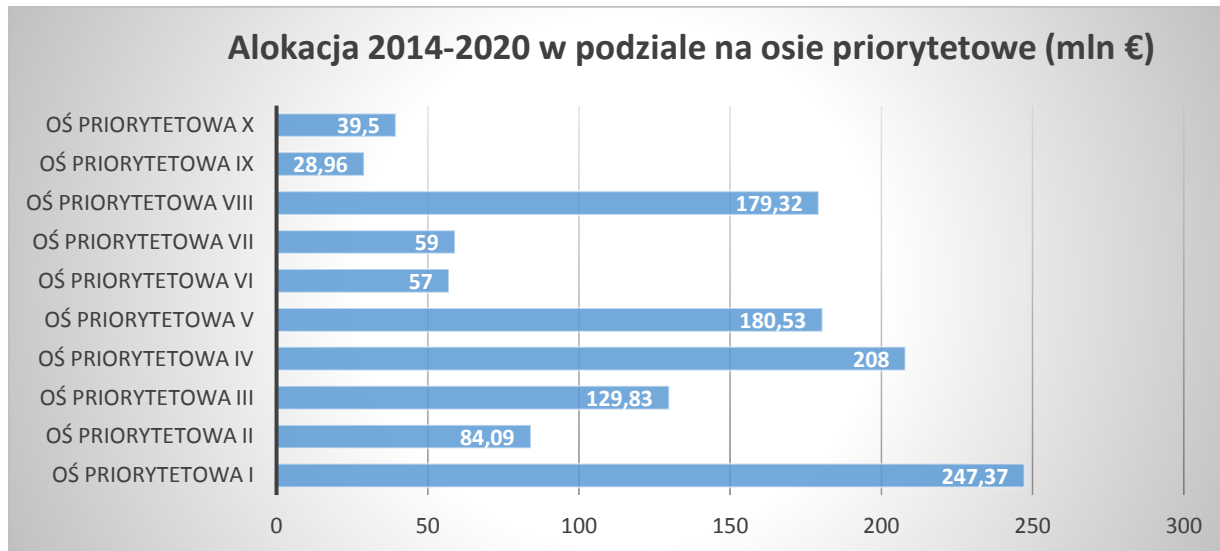
¹¹ Umowa Partnerstwa, op. Cit., str. 168.

Oś X Pomoc Techniczna

Szczegółowy rozkład Osi Priorytetowych, działań i priorytetów inwestycyjnych w ramach Programu wraz z alokacją prezentuje **Aneks I** do Planu.

Podział alokacji w ramach RPOWP 2014-2020 na poszczególne osie priorytetowe, w ujęciu kwotowym prezentuje **wykres 1**.

Wykres 1. *Alokacja 2014-2020 w podziale na Osie priorytetowe RPOWP 2014-2020*

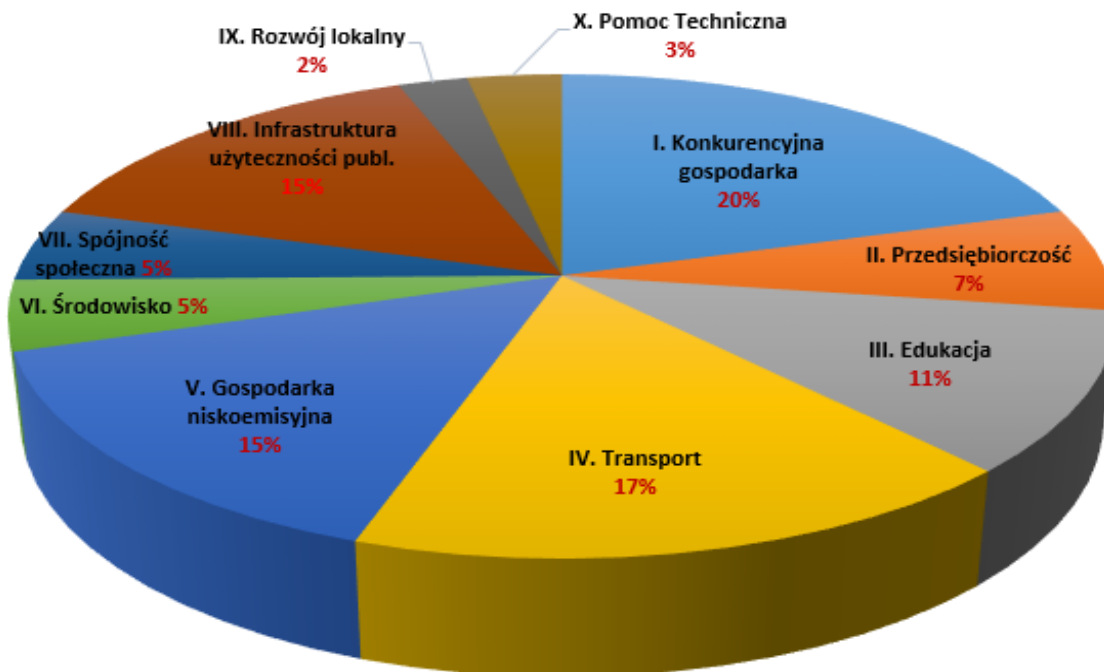

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Podział procentowy alokacji w ramach RPOWP 2014-2020 na poszczególne osie priorytetowe prezentuje **wykres 2**.

Wykres 2. *Podział alokacji pod kątem obszarów wsparcia RPOWP 2014-2020*

Podział alokacji na obszary wsparcia RPOWP - 1,2 mld €

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Rodzaje i zakres badań ewaluacyjnych ujętych w Planie są determinowane kilkoma czynnikami: (Schemat realizacji badań ewaluacyjnych w latach 2014-2020 stanowi **Aneks II** do Planu):

- obowiązkiem dotyczącym ujęcia w planie określonych (obowiązkowych) badań, wynikających z Rozporządzenia Ramowego, Rozporządzenia EFS, Wytycznych MIR,
- specyfiką i potrzebami regionu,
- wysokością alokacji przeznaczanej na poszczególne osie priorytetowe i działania,
- występowaniem w Programie specyficznych instrumentów wsparcia (ZIT, RLKS),
- potrzebami informacyjnymi wynikającymi z obowiązku sporządzania sprawozdań z realizacji Programu,
- zapisami dokumentów powiązanych z Programem, opracowywanych w ramach warunkowości *ex ante*¹²,
- propozycją badań zawartych w ewaluacji *ex ante* Programu.

Nowym instrumentem wsparcia w perspektywie 2014-2020 są **Zintegrowane Inwestycje Terytorialne**, współfinansowane ze środków EFRR oraz EFS. Ideą ZIT jest sprzyjanie integracji i współpraca samorządów na rzecz wspólnego rozwoju i rozwiązywania problemów poprzez realizację zintegrowanych projektów. ZIT realizowany jest na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (BOF) na podstawie strategii ZIT. Białostocki Obszar Funkcjonalny tworzą: stolica województwa podlaskiego – miasto Białystok oraz 9 gmin należących do powiatu białostockiego, w tym gminy miejsko-wiejskie: Choroszcz, Czarna Białostocka, Łapy, Supraśl, Wasilków, Zabłudów oraz gminy wiejskie: Dobrzyniewo Duże, Juchnowiec Kościelny, Turośń Kościelna. ZIT realizowany jest w następujących obszarach:

- poprawa warunków prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej (uzbrojenie terenów inwestycyjnych i zapewnienie dostępności do tych terenów),

---

¹² Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., *op. cit.* wymogiem dla skutecznego i efektywnego wykorzystania wsparcia unii jest spełnienie warunków wstępnych mających zastosowanie do priorytetu danego programu. W przypadkach, w których mające zastosowanie warunki wstępne nie są spełnione w określonym terminie, Komisja posiada uprawnienia do zawieszenia płatności okresowych dla danych priorytetów programu operacyjnego, zgodnie z precyzyjnie określonymi zasadami.

W przypadku Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 w chwili przedkładania Programu nie zostały spełnione następujące tematyczne warunki wstępne:

- a) **Warunek 1.1. Badania naukowe i innowacje:** *Badania naukowe i innowacje: Istnienie krajowych lub regionalnych strategii na rzecz inteligentnej specjalizacji, zgodnie z krajowym programem reform, w celu zwiększenia wydatków na badania i innowacje ze środków prywatnych, co jest cechą dobrze funkcjonujących krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji. Od istnienia krajowych lub regionalnych strategii na rzecz inteligentnej specjalizacji, zawierających elementy wskazane w warunku, uzależnia się uruchomienie środków w ramach celu tematycznego 1. Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji. W województwie podlaskim, rolę wymienionego dokumentu pełni: **Plan rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015-2020+**. Badanie ewaluacyjne w zakresie rozwoju innowacji w województwie podlaskim zostało zaplanowane w oparciu o zapisy przedmiotowego Planu.*
- b) **Warunek 7.1. Transport:** *Istnienie kompleksowego planu/planów lub kompleksowych ram w zakresie inwestycji transportowych zgodnie z instytucyjną strukturą państw członkowskich (z uwzględnieniem transportu publicznego na szczeblu regionalnym i lokalnym), które wspierają rozwój infrastruktury i poprawiają łączność z kompleksową i bazową siecią TEN- T. oraz **Warunek 7.2. Kolej:** Istnienie w kompleksowym planie/kompleksowych planach lub ramach dotyczących transportu wyraźnej części dotyczącej rozwoju kolei zgodnie z instytucyjną strukturą państw członkowskich (z uwzględnieniem transportu publicznego na szczeblu regionalnym i lokalnym), która wspiera rozwój infrastruktury i poprawia łączność z kompleksową i bazową siecią TEN-T. Inwestycje obejmują tabor, interoperacyjność oraz rozwijanie potencjału. Od istnienia kompleksowych planów w zakresie inwestycji transportowych, i/lub w tym, kolejowych, zawierających elementy wskazane w warunkach, uzależnia się uruchomienie środków w ramach celu tematycznego 7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej.*
- c) **Warunek 6.2. Gospodarka odpadami:** *Promowanie zrównoważonych gospodarczo i środowiskowo inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, w szczególności poprzez opracowanie planów gospodarki odpadami zgodnych z dyrektywą 2008/98/WE oraz z hierarchią odpadów. Od istnienia wojewódzkich planów gospodarki odpadami uzależnia się uruchomienie środków w ramach celu tematycznego 6. Zachowanie i ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami.*

- rozwój potencjału kształcenia zawodowego, dostosowanie kompetencji mieszkańców BOF do potrzeb pracodawców oraz rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego,
- podniesienie jakości edukacji przedszkolnej i rozwój infrastruktury wychowania przedszkolnego,
- rozwój infrastruktury instytucji popularyzujących naukę i innowacje,
- zwiększenie dostępu do usług społecznych oraz rozwój infrastruktury poprawiającej integrację społeczną,
- rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego i rowerowego,
- modernizacja indywidualnych źródeł energii elektrycznej lub ciepłej.

Kolejnym nowym instrumentem finansowanym z EFRR i EFS jest **Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność**. RLKS nie stanowi jednak całkiem nowego instrumentu polityki spójności. Był on już stosowany w ramach polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich (finansowany w ramach Osi czwartej PROW 2007-2013 z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) i jest kontynuowany w perspektywie finansowej 2014-2020. Nowością jest wprowadzenie możliwości jego stosowania poza obszarami wiejskimi. Celem RLKS jest wzrost aktywności społeczności lokalnych oraz wspieranie oddolnych inicjatyw na rzecz rozwoju lokalnego. Instrument RLKS jest realizowany przez Lokalne Grupy Działania (LGD) tworzone przy udziale zarówno instytucji publicznych, społecznych, gospodarczych, jak i prywatnych. Instrumentowi RLKS została dedykowana jednofunduszowa Oś priorytetowa IX: *Rozwój lokalny*, w ramach której przewidziano realizację priorytetu inwestycyjnego 9vi *Strategii rozwoju lokalne realizowane przez społeczność* finansowanego z EFS. Dodatkowo w formule RLKS wdrażany jest priorytet inwestycyjny 9d *Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność*, finansowany z EFRR w ramach Osi priorytetowej VIII: *Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej*. Działanie 8.6 *Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego*¹³. Ewaluacja RLKS jest uzasadniona ze względu na stosunkowo nową formułę wdrażania tego narzędzia w kontekście polityki spójności, obejmującą wykorzystanie aż trzech funduszy (EFRR, EFS, EFRROW). Szczególnie istotne będzie zbadanie z jednej strony samej logiki interwencji i zastosowanych mechanizmów z drugiej zaś strony rzeczywistych efektów interwencji w przyjętym kształcie.

Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego jest Zarząd Województwa Podlaskiego. Zadania IZ pełnią - Departament Rozwoju Regionalnego, Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Biuro Innowacyjności Przedsiębiorstw¹⁴. Do realizacji części zadań w ramach Programu, Instytucja Zarządzająca Programem powołała dwie Instytucje Pośredniczące:

- 1) Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku – do zarządzania Działaniami 2.1, 2.2, 2.4, 2.5 oraz 3.2¹⁵.
- 2) Stowarzyszenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego w związku z realizacją Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Działań 1.4, 3.1, 3.3, 4.1, 5.4, 7.2, 8.2, 8.4 Programu: ¹⁶.

Zadaniem procesu ewaluacji jest nie tylko ocena wdrażania Programu na poziomie województwa. Proces ewaluacji będzie ukierunkowany również na ocenę, w jakim stopniu realizacja Programu przyczynia się do osiągnięcia priorytetów Strategii Europa 2020 oraz celów UP. W **tabeli 1** zaprezentowano wkład Programu w realizację obu tych dokumentów.

¹³ Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, op. cit., str. 178-180.

¹⁴ Zakres funkcji i zadań Instytucji Zarządzającej RPOWP wynika z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego przyjętego uchwałą nr 187/2466/2017 Zarządu Województwa Podlaskiego z dn. 24 stycznia 2017 r. (tekst jednolity stanowi załącznik do uchwały Nr 181/2362/2016 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku).

¹⁵ Uchwała nr 35/323/2015 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 8 kwietnia 2015 r. w sprawie powierzenia Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Białymstoku funkcji Instytucji Pośredniczącej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 z późniejszymi zmianami uchwały.

¹⁶ Uchwała nr 62/651/2015 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie powierzenia Stowarzyszeniu Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego, jako Instytucji Pośredniczącej, zadań dotyczących realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (RPOWP 2014-2020) oraz wdrażania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 z późniejszymi zmianami uchwały.

Tabela 1. Powiązanie celów RPOWP 2014-2020 z celami Umowy Partnerstwa i Strategii Europa 2020.

Priorytet inwestycyjny (UP)	Oś Priorytetowa RPOWP 2014-2020	Cele szczegółowe RPOWP 2014-2020	Priorytet Strategii Europa 2020	Cele Szczegółowe Umowy Partnerstwa
1a Udoskonalenie infrastruktury badań i innowacji i zwiększenie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy.	Oś I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu 247,37 mln euro	Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej.	Wzrost inteligentny	Podnoszenie jakości i umiędzynarodowienie badań oraz wzrost wykorzystania ich wyników w gospodarce.
1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego (...)wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...).		Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw.		
3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwienie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości		Lepsze warunki do rozwoju MŚP.	Wzrost Inteligentny	Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw.
3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.		Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP.	Wzrost Inteligentny	Zwiększenie zastosowania TIK w gospodarce i społeczeństwie.

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

<p>8b Wspieranie wzrostu gospodarczego sprzyjającego zatrudnieniu poprzez rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określenia obszarów, w tym poprzez przekształcenia upadających regionów przemysłowych i zwiększenie dostępu do określonych zasobów naturalnych i kulturalnych oraz ich rozwój..</p>		<p>Wzrost poziomu zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000.</p>	<p>Wzrost zrównoważony Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	<p>Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw. Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie. Bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy.</p>
<p>8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.</p>	<p>Oś II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa 84,09 mln euro</p>	<p>Zwiększenie aktywności i mobilności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo.</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	<p>Bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy. Wzrost szans na zatrudnienie dla osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług. Włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane.</p>
<p>8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.</p>		<p>Wzrost samozatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców.</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	<p>Bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy.</p>
<p>8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą cenę.</p>		<p>Zwiększenie aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3.</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	<p>Bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy.</p>
<p>8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.</p>		<p>Dostosowanie kompetencji i kwalifikacji pracowników na rzecz podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora MŚP.</p>	<p>Wzrost Inteligentny</p>	<p>Zwiększenie zastosowania TIK w gospodarce i społeczeństwie.</p>

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

		<i>Poprawa sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych lub zagrożonych zwolnieniem z przyczyn zakładu pracy.</i>		Bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy. Lepsze kompetencje kadr gospodarki.
8vi <i>Aktywne i zdrowe starzenie się.</i>		<i>Przedłużenie wieku aktywności zawodowej</i>	Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu	Bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy. Lepsze kompetencje kadr gospodarki.
10i <i>Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.</i>	Oś III <i>Kompetencje i kwalifikacje</i> 129,83 mln euro	<i>Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej wśród dzieci w wieku 3-4 lata Podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Uzupelnienie kompetencji kadry pedagogicznej na rzecz poprawy jakości kształcenia ogólnego.</i>	Wzrost Inteligentny Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu	Lepsze kompetencje kadr gospodarki.
10iii <i>Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.</i>		<i>Podniesienie kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych poprzez wzrost uczestnictwa w kształceniu ustawicznym.</i>		
10iv <i>Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz</i>		<i>Podniesienie kompetencji uczniów szkół zawodowych zwiększających szanse na regionalnym rynku pracy.</i>		

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.				
7b Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym węzłami multimodalnymi.	Oś IV Poprawa dostępności transportowej 208,00 mln euro	Zwiększona dostępność transportowa regionu w ruchu drogowym.	Wzrost zrównoważony	Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Poprawa jakości i funkcjonowania oferty systemu transportowego oraz zwiększenie transportowej dostępności kraju w układzie europejskim. Poprawa jakości i funkcjonowania oferty systemu transportowego oraz zwiększenie transportowej dostępności kraju w układzie krajowym.
7d Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowania działań służących zmniejszeniu hałasu.		Zwiększona dostępność transportowa regionu w ruchu kolejowym.		Poprawa jakości i funkcjonowania oferty systemu transportowego oraz zwiększenie transportowej dostępności kraju w układzie europejskim. Poprawa jakości i funkcjonowania oferty systemu transportowego oraz zwiększenie transportowej dostępności kraju w układzie krajowym.
4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	Oś V Gospodarka niskoemisyjna 180,53 mln euro	Zwiększony udział rozproszonej produkcji energii ze źródeł odnawialnych.	Wzrost zrównoważony	Zmniejszenie emisyjności gospodarki
4b Promowanie efektywności energetycznej i korzystanie z odnawialnych źródeł energii.		Zwiększony udział rozproszonej produkcji energii ze źródeł odnawialnych.		Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw Zmniejszenie emisyjności gospodarki

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

<p>4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym.</p>		<p>Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym.</p>		<p>Zmniejszenie emisyjności gospodarki.</p>
<p>4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.</p>		<p>Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza poprzez realizację planów gospodarki niskoemisyjnej.</p>		
<p>6a Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie.</p>	<p>Oś VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami 57,00 mln euro</p>	<p>Wzrost udziału odpadów zebranych selektywnie</p>	<p>Wzrost zrównoważony</p>	<p>Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie.</p>
<p>6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie.</p>		<p>Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych.</p>		<p>Poprawa zdolności adaptacji do zmian klimatu oraz rozwój systemów zarządzania zagrożeniami. Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie.</p>
<p>6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.</p>		<p>Zachowanie cennych zasobów przyrodniczych regionu.</p>		<p>Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie.</p>

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

<p>9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.</p>	<p>Oś VII Poprawa spójności społecznej 59,00 mln euro</p>	<p>Zwiększenie aktywizacji społecznej i zawodowej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rzecz poprawy i wzmocnienia ich zdolności do zatrudnienia.</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	<p>Bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy. Wzrost szans na zatrudnienie dla osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.</p>
<p>9iv Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.</p>		<p>Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych.</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	<p>Wzrost szans na zatrudnienie dla osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług. Włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane.</p>
<p>9v Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia.</p>		<p>Tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych.</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	<p>Wzrost szans na zatrudnienie dla osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług. Włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane.</p>
<p>2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia.</p>	<p>Oś VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej 179,32 mln euro</p>	<p>Zwiększenie poziomu korzystania z usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną.</p>	<p>Wzrost Inteligentny Wzrost zrównoważony</p>	<p>Zwiększenie zastosowania TIK w gospodarce i społeczeństwie.</p>

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

<p>10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenia zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.</p>		<p>Zwiększona dostępność do edukacji przedszkolnej. Lepsze warunki kształcenia zawodowego i ustawicznego. Upowszechnienie wiedzy o nauce.</p>	<p>Wzrost Inteligentny Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	<p>Lepsze kompetencje. kadr gospodarki.</p>
<p>6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</p>		<p>Efektywne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i instytucji kultury.</p>	<p>Wzrost zrównoważony</p>	<p>Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie.</p>
<p>9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych.</p>		<p>Poprawa dostępności i wystandaryzowanie usług społecznych obszarze ochrony zdrowia i usług socjalnych.</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	<p>Wzrost szans na zatrudnienie dla osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług. Włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane.</p>
<p>9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.</p>		<p>Poprawa dostępności i wystandaryzowanie usług społecznych obszarze ochrony zdrowia i usług socjalnych.</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	
<p>9d Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p>		<p>Niwelowanie różnic w dostępie do usług społecznych i zatrudnienia poprzez realizację Lokalnych Strategii Działania.</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	
<p>9vi Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność.</p>	<p>Oś IX Rozwój lokalny 28,96 mln euro</p>	<p>Wzrost partycypacji społecznej w realizacji lokalnych strategii rozwoju</p>	<p>Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu</p>	

3. Cele i zakres ewaluacji RPOWP na lata 2014-2020

Jeżeli uznamy, że interwencja publiczna jest pewną hipotezą, przyjętą na podstawie teorii zmiany i ustrukturyzowaną w postaci modelu logicznego, to instrumentem weryfikacji tej hipotezy jest ewaluacja. Dzięki ewaluacji możemy dokonać oceny, czy przyjęte przez nas założenia sprawdzają się w rzeczywistości. Ewaluacja dostarcza informacji zwrotnej o efektach działań publicznych i jako taka stanowi narzędzie ciągłego doskonalenia polityk publicznych. Innymi słowy, ewaluacja stanowi naturalne dopełnienie każdej racjonalnie zaplanowanej i wdrażanej interwencji publicznej.

Proces ewaluacji RPOWP 2014-2020 ma na celu:

- ocenę wkładu Programu w realizację celów Strategii Europa 2020 i UP;
- poprawę jakości projektowania i wdrażania Programu, ocenę jego skuteczności, efektywności i wpływu;
- zwiększenie transparentności polityki spójności poprzez dostarczenie interesariuszom oraz obywatelom wiarygodnych informacji dotyczących rzeczywistych efektów podejmowanych działań;
- dostarczenie użytecznych i wiarygodnych informacji decydentom dla poparcia określonych zmian,
- ocenę efektywności i jakości programu, w tym ocenę nowych instrumentów realizacji Programu, tj. RLKS, ZIT;

W perspektywie 2014-2020 następuje zwiększenie integracji procesu ewaluacji z procesem zarządzania Programem. Integracja będzie polegała na ściślejszej koordynacji działań analityczno-badawczych z **procesem decyzyjnym** oraz stworzeniu ram organizacyjno-instytucjonalnych sprzyjających lepszemu wykorzystaniu wyników badań ewaluacyjnych. Jednym z podstawowych instrumentów koordynacji w perspektywie 2014-2020 jest siedmioletni plan ewaluacji. Jego celem jest wskazanie „co, kiedy i jak” powinno być poddane ewaluacji, aby we właściwym czasie dostarczyć odpowiednich informacji **użytecznych** w procesie wdrażania interwencji.

W procesie wykorzystania wyników ewaluacji, dążeniem stanie się urzeczywistnienie zasady **evidence based policy**, czyli realizacji polityki publicznej w oparciu o obiektywne informacje i dowody, co pozwoli na skuteczną i efektywną realizację przedsięwzięć. Stąd w procesie badawczym zastosowanie znajdują zaawansowane metody badawcze, w tym w szczególności metody kontryfakcyjne oraz ewaluacja oparta na teorii. **Rygorystyczne podejście badawcze** stanowi wyzwanie dla ewaluacji w okresie 2014-2020.

Realizacja procesu ewaluacji zwiększy również **transparentność** polityki spójności poprzez dostarczenie głównym interesariuszom oraz obywatelom wiarygodnych informacji dotyczących rzeczywistych efektów wydatkowania środków unijnych.

Ewaluacja wykorzysta również doświadczenie oraz szeroki zasób informacji zawartych w **badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych w okresie 2007-2013**, m.in. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz w ramach programów krajowych. Wnioski i rekomendacje płynące z dotychczas zrealizowanych badań będą stanowiły cenne wskazówki dla perspektywy 2014-2020.

4. Organizacja procesu ewaluacji

4.1 Organizacja instytucjonalna procesu ewaluacji

Funkcję **Jednostki Ewaluacyjnej RPOWP 2014-2020**, odpowiedzialnej za realizację procesu ewaluacji RPOWP 2014-2020 pełni Regionalne Obserwatorium Terytorialne. ROT umiejscowione jest w strukturze IZ RPO, tj. w Departamencie Rozwoju Regionalnego. Do zadań JE należy:

- przygotowanie/aktualizacja Planu Ewaluacji RPOWP 2014-2020;
- opracowanie zakresu planowanych badań ewaluacyjnych;
- opracowanie merytorycznych kryteriów wyboru Wykonawcy;
- wybór Wykonawcy;

- monitorowanie postępu prac Wykonawcy w ramach zleconego badania ewaluacyjnego;
- koordynacja współpracy w ramach ewaluacji instytucji zaangażowanych w proces wdrażania programu;
- organizacja i przeprowadzenie pracom GSE;
- ocena wstępnych wersji raportów końcowych;
- przekazywanie informacji nt. ewaluacji do Krajowej Jednostki Ewaluacji (KJE), Komisji Europejskiej oraz Komitetowi Monitorującemu;
- rozpowszechnianie wyników badań;
- wykorzystanie wyników badań;
- uczestnictwo w grupach roboczych/spotkaniach/szkoleniach mających na celu budowę potencjału ewaluacyjnego jednostki.

Oprócz działań w zakresie ewaluacji, Jednostka Ewaluacyjna, jako Regionalne Obserwatorium Terytorialne stanowi podstawę zintegrowanego systemu analityczno-monitoringowego dedykowanego ocenie polityk rozwojowych o zasięgu terytorialnym. Zadania realizowane przez JE (ROT) w tym systemie obejmują:

- wspomaganie procesów decyzyjnych dotyczących polityk publicznych realizowanych w regionie poprzez dostarczanie danych niezbędnych do podejmowania decyzji zarządczych (realizacja badań i analiz na potrzeby planowania strategicznego i działalności operacyjnej w województwie),
- monitorowanie i ocena postępów w realizacji priorytetów rozwojowych określonych na poziomie regionalnym, m.in. w SRWP 2020, Kontrakcie Terytorialnym, RPOWP 2014-2020,
- współpraca ze wszystkimi instytucjami systemu monitorowania polityki regionalnej zarówno w kraju: KOT, KFT (Krajowe Obserwatorium Terytorialne, Krajowe Forum Terytorialne), jak i regionie: RFT, OBR (Regionalne Forum Terytorialne, Ośrodek Badań Regionalnych),
- ROT określa również potrzeby dot. wskaźników statystycznych umożliwiających badanie oddziaływania interwencji publicznej, w tym formułuje zalecenia do Programu badań statystycznych statystyki publicznej GUS.

IZ RPO dla zagwarantowania prawidłowego procesu ewaluacji Programu, zapewniła właściwy potencjał organizacyjno-administracyjny, tj.:

- **Zapewniono funkcjonalną niezależność procesu ewaluacji.** Oznacza to, iż realizacja ewaluacji powierzana jest ekspertom lub podmiotom **zewnętrznym** względem IZ/IP RPOWP. Zapewniając tym samym obiektywny przebieg procesu ewaluacji, niezależny od podmiotów instytucjonalnych odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie interwencji.

W przypadku realizacji **ewaluacji wewnętrznych**, podyktowanych wyższą efektywnością ekonomiczną badania, ze względu na posiadanie przez JE wystarczających danych do przeprowadzenia procesu oceny, JE posiada jednoznacznie, klarownie wydzielone i opisane obowiązki pracowników realizujących ewaluację, zapewniające niezależność względem komórek odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie.

- **Zapewniono odpowiednie dla realizacji procesu ewaluacji zasoby kadrowe oraz finansowe, umożliwiające zarówno realizację zaplanowanych ewaluacji, jak i prowadzenie działań ukierunkowanych na rozwój potencjału jednostki ewaluacyjnej.** W celu efektywnego wykorzystania zasobów nastąpiła integracja jednostek ewaluacyjnych w ramach instytucji. W perspektywie 2014-2020 wyodrębniono jedną jednostkę ewaluacyjną Programu odpowiedzialną za proces ewaluacji działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Jednostka ta obejmie ewaluacją również działania zlecone do realizacji Instytucjom Pośredniczącym (IP). W ramach przyjętej struktury IP są zobowiązane na podstawie porozumień do współpracy z IZ RPO w ramach ewaluacji Programu.
- **Stworzenie odpowiednich procedur umożliwiających prawidłowy przebieg procesu ewaluacji w ramach instytucji.** Procedura opisująca przebieg procesu ewaluacji, zawarta jest w dokumencie Instrukcja Wykonawcza IZ RPOWP 2014-2020. Procedura została opracowana w oparciu o Wytyczne MIR¹⁷.

¹⁷ Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020, op. cit.

Za koordynację całego procesu ewaluacji polityki spójności 2014-2020 odpowiedzialna jest **Krajowa Jednostka Ewaluacji** umiejscowiona w Ministerstwie Rozwoju (MR). KJE odpowiada za koordynację ewaluacji polityki spójności 2014-2020, realizację procesu ewaluacji horyzontalnych na poziomie UP, koordynację i realizację działań mających na celu rozwój potencjału i kultury ewaluacyjnej. KJE zarządza również Bazą Badań Ewaluacyjnych, realizowanych w ramach polityki spójności oraz Systemem Wdrażania Rekomendacji. Do zadań KJE należy opiniowanie planów ewaluacji przygotowanych przez Instytucje Zarządzające programami operacyjnymi.

Forum koordynacji procesu ewaluacji polityki spójności stanowi **Zespół Sterujący Procesem Ewaluacji Polityki Spójności 2014-2020**, którym kieruje KJE. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele wszystkich regionalnych JE odpowiedzialnych za proces ewaluacji programów operacyjnych w perspektywie 2014-2020 oraz eksperci.

W celu zwiększenia użyteczności ewaluacji, uwzględniając zasadę transparentności oraz zasadę partnerstwa, w proces ewaluacji Programu zaangażowane będą następujące podmioty:

Grupa Sterująca Ewaluacją (GSE) – stanowi forum współpracy i koordynacji procesu ewaluacji. GSE ma charakter roboczy i koordynowana jest przez JE. Do zadań GSE należy:

- wsparcie JE przy opracowywaniu i aktualizacji Planu Ewaluacji RPOWP 2014-2020;
- wsparcie dla JE przy formułowaniu zakresu ewaluacji;
- wsparcie dla JE przy formułowaniu kryteriów wyboru wykonawcy badania ewaluacyjnego oraz kryteriów oceny ofert składanych przez oferentów;
- wsparcie dla JE w zakresie oceny wstępnych wersji raportów końcowych lub raportów częściowych;
- wsparcie JE w upowszechnianiu wyników badań;
- wsparcie przy monitorowaniu procesu wdrażania rekomendacji sformułowanych w wyniku przeprowadzonych ewaluacji.

W skład GSE wchodzi:

Skład podstawowy:

1. Przedstawiciele departamentów realizujących zadania Instytucji Zarządzającej RPOWP 2014-2020:
  - Departament odpowiedzialny za rozwój regionalny,
  - Departament oraz Biuro odpowiedzialne za wdrażanie Programu w zakresie EFRR,
  - Departament odpowiedzialny za wdrażanie Programu w zakresie EFS,
2. Przedstawiciele Instytucji Pośredniczących RPOWP 2014-2020,
3. Przedstawiciel Urzędu Statystycznego w Białymstoku,

Skład rozszerzony:

1. Przedstawiciele Departamentów merytorycznych, zasadnych z punktu widzenia realizacji procesu ewaluacji,
2. Eksperci (w razie potrzeby JE przewiduje włączenie do pracy GSE ekspertów w danym obszarze, których udział będzie istotny z punktu widzenia prawidłowej realizacją badania. Eksperci będą powoływani z zachowaniem zasady partnerstwa, uwzględniając przedstawicieli środowiska naukowego, organizacji pozarządowych przedsiębiorców, instytucji rynku pracy itp. Dobierając ekspertów JE będzie brała pod uwagę zakres badania, oczekiwany wkład eksperta w planowanie/ realizację/ odbiór badania, kwalifikacje i kompetencje eksperta).

Pracy GSE przewodniczy Dyrektor Departamentu odpowiedzialnego za rozwój regionalny.

Członków GSE powołuje i odwołuje Dyrektor Departamentu odpowiedzialnego za rozwój regionalny. Decyzją Dyrektora w pracach GSE mogą uczestniczyć również eksperci dziedzinowi oraz pracownicy komórek organizacyjnych UMWP posiadający wiedzę merytoryczną w obszarze badania.

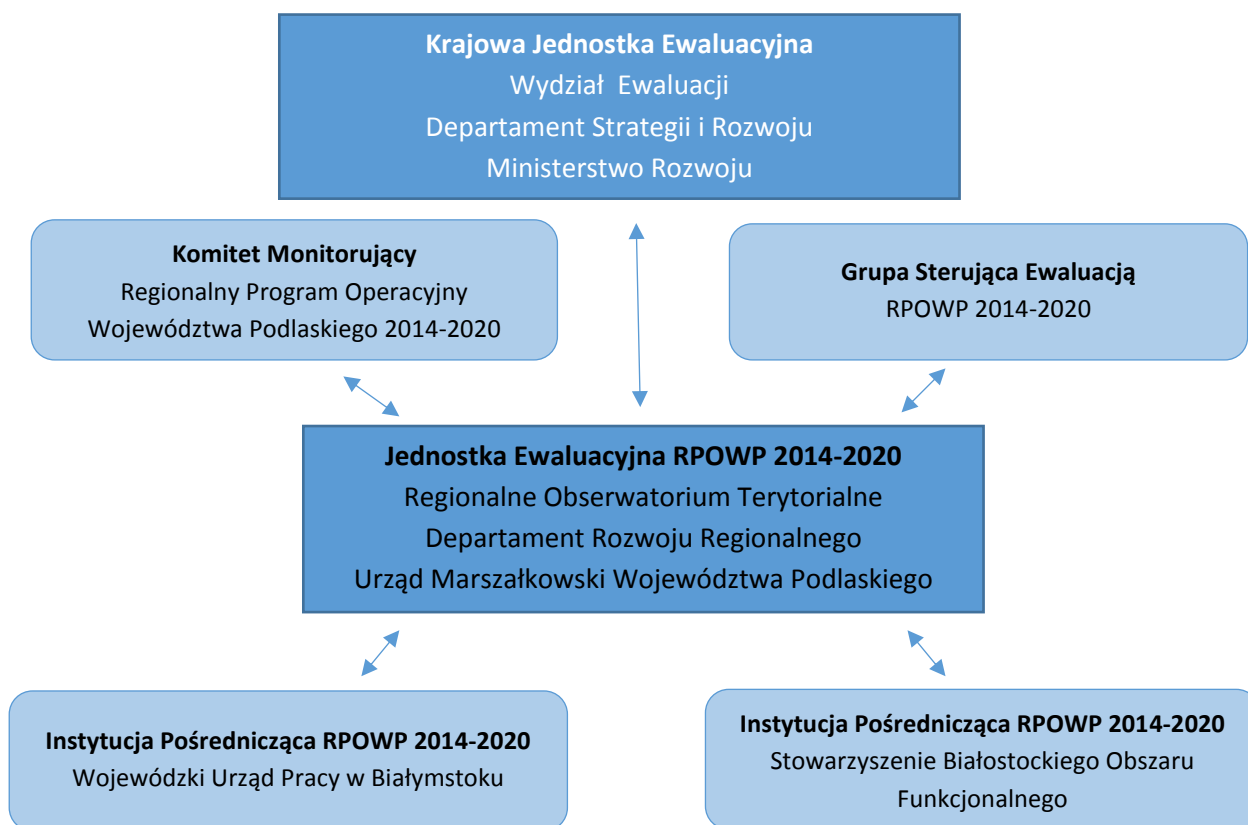
Jednostka Ewaluacyjna opracowuje regulamin pracy GSE i odpowiada za organizację posiedzeń oraz przewodzenie pracom GSE.

Komitet Monitorujący RPOWP 2014-2020 – KM stanowi niezależny organ pełniący funkcję doradczą-opiniotwórczą w zakresie wdrażania Programu. Rola KM w zakresie ewaluacji wynika bezpośrednio z zapisów Rozporządzenia Ramowego¹⁸ i polega w szczególności na:

- rozpatrywaniu i zatwierdzaniu planu ewaluacji Programu oraz jego zmian,
- monitorowaniu procesu ewaluacji,
- rekomendowaniu obszarów i tematów, które powinny zostać poddane ewaluacji,
- zapoznawaniu się z wynikami ewaluacji,
- monitorowaniu procesu wykorzystania wyników ewaluacji. Zgodnie z powyższym KM prezentowane będą okresowe sprawozdania na temat stanu realizacji Planu, w szczególności w ramach sprawozdań z wdrażania Programu przedkładanych w roku 2017 i 2019 i końcowym oraz prezentowane informacje na temat realizacji planów ewaluacji oraz stopnia i sposobu wykorzystania wyników badań ewaluacyjnych.¹⁹

Plan Ewaluacji przedkładany jest do analizy i zatwierdzenia przez KM nie później niż rok po wydaniu przez KE decyzji zatwierdzającej Program.²⁰ Przed zatwierdzeniem Planu, dokument wysyłany jest do zaopiniowania KJE. Po zatwierdzeniu Planu przez KM, dokument przekazywany jest pod obrady Zarządu Województwa. **Proces zatwierdzania zmian** do Planu jest analogiczny.

Rysunek 1. Instytucje zaangażowane w proces ewaluacji RPOWP 2014-2020.

4.2 Rodzaje badań ewaluacyjnych

Przedmiotowy Plan przewiduje następujące typy ocen wdrażania Programu:

¹⁸ Artykuł 110 Rozporządzenia Ramowego, op. cit.

¹⁹ Sekcja 3.1.6. Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020, op.cit.

²⁰ Decyzja KE w sprawie zatwierdzenia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 została wydana 12 lutego 2015 r.

Ewaluację *ex ante*

Zgodnie z Rozporządzeniem Ramowym²¹ Państwa Członkowskie odpowiedzialne są za przeprowadzenie ewaluacji *ex ante* programu. Ewaluacja *ex ante* Programu została przeprowadzona na przełomie roku 2013/2014 na zlecenie IZ RPO przez konsorcjum firm: Ecorys Sp. z o.o., Geoprofit Wojciech Dziemianowicz oraz Wroclawska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. Celem badania była ocena logiki interwencji przyjętej w ramach projektu RPOWP 2014-2020, ocena trafności, spójności i spodziewanej skuteczności interwencji publicznej. W wyniku przeprowadzonego badania sformułowano m.in. proponowany zakres badań ewaluacyjnych do przeprowadzenia w perspektywie finansowej 2014-2020. W niniejszym Planie został uwzględniony wymieniony zakres badań. Ponadto, Plan przewiduje również ewaluację *ex ante* interwencji po roku 2020.

Ewaluacje *on-going*/ewaluacje bieżące

Jest to rodzaj oceny przeprowadzany podczas realizacji interwencji. Ewaluacja tego typu koncentruje się na ocenie sposobu wdrażania interwencji, odpowiadając przy tym na pytanie, na ile zaplanowany sposób wdrażania daje szansę na osiągnięcie założonych efektów. Ewaluacja *on-going* powinna dostarczyć wskazówek dotyczących sposobów doskonalenia systemu wdrażania.

Ewaluacja *mid-term*

Jest to ocena przeprowadzana w połowie okresu wdrażania interwencji publicznej. JE przewidziała w Planie realizację jednej ewaluacji *mid-term* na potrzeby przeglądu śródkresowego.

Ewaluacja *ex post*

Badanie przeprowadzone po zakończeniu realizacji interwencji, jej zadaniem jest podsumowanie i ocena jej przebiegu oraz efektów. Identyfikuje czynniki wpływające na sukces lub niepowodzenie interwencji. Ewaluacja Programu będzie elementem badania *ex post* w perspektywie 2014-2020 koordynowanym przez Komisję Europejską we współpracy z IZ RPO. Celem badania będzie ocena efektów wsparcia oraz wpływ interwencji na realizację unijnych priorytetów określonych w Strategii Europa 2020.

Ewaluacje bieżące, procesowe

Ewaluacje koncentrujące się na działaniach, które mają miejsce w trakcie wdrażania programu. Proces ewaluacji obejmuje sposób wdrażania i funkcjonowania Programu w kontekście założonych celów i osiąganych efektów. Ewaluacje w tym zakresie są przeprowadzane w pierwszych latach wdrażania Programu.

Ewaluacje wpływu

Ewaluacje wpływu (*impact evaluation*) odgrywają istotną rolę w perspektywie 2014-2020. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ramowego²², co najmniej raz podczas okresu programowania ewaluacja obejmuje analizę sposobu, w jaki wsparcie z EFSI przyczyniło się do osiągnięcia celów każdego priorytetu. Ewaluacja wpływu jest badaniem, które podejmuje się ustalenia związku między obserwowaną zmianą, a wdrożonym działaniem poprzez oszacowanie kontrfaktycznej wartości w rygorystyczny sposób.

Ewaluacje kontrfaktyczne

Jako element badania ewaluacyjnego są wykorzystywane przy ewaluacji wpływu. Głównym zadaniem **badania kontrfaktycznych** jest ustalenie, do jakiego stopnia obserwowane zmiany są skutkiem zrealizowanych działań w ramach Programu, tj. określenie efektu netto interwencji. W tym celu porównywana jest sytuacja odbiorców interwencji po otrzymaniu wsparcia z Programu z sytuacją osób/podmiotów (o jak najbardziej zbliżonych cechach), które takiego wsparcia nie otrzymały.

Ewaluacje oparte na teorii

---

²¹ Artykuł 48 Rozporządzenia Ramowego, op. cit.

²²Zgodnie z Artykuł 56 Rozporządzenia Ramowego, op. cit.

Jako element badania ewaluacyjnego są wykorzystywane przy ewaluacjach wpływu. Celem podejścia opartego na **teorii Programu (logice interwencji)**, w tym w szczególności na teorii zmiany, jest identyfikacja poszczególnych mechanizmów zmiany, jakie wystąpiły w związku z wdrażaniem interwencji i ocena czy były one zgodne z logiką tej interwencji. Ewaluacje tego typu wskazują, dlaczego i jak działa określona interwencja.

Ewaluacje zewnętrzne

Ewaluacje, w których ocena interwencji publicznej przeprowadzana jest przez ewaluatorów nienależących do instytucji odpowiedzialnej za jej realizację. Niniejszy Plan obejmuje realizację wyłącznie **ewaluacji zewnętrznych**.

Ewaluacje wewnętrzne

Ewaluacje, w których ocena przeprowadzana jest przez ewaluatora funkcjonującego w ramach jednostki odpowiedzialnej za programowanie i wdrażanie Programu z wykorzystaniem zasobów wewnętrznych. Ewaluacje tego typu, przewidziane są w wyjątkowych przypadkach i planowane będą w sytuacji, gdy JE będzie dysponować odpowiednim zakresem danych, niezbędnych do ich przeprowadzenia.

Ewaluacje *ad hoc*

JE będzie mogła realizować badania nieujęte w planie (ewaluacje *ad-hoc*). Ewaluacje mogą być realizowane w sytuacji wystąpienia nagłej, wcześniej nieprzewidzianej potrzeby informacyjnej. Zrealizowane ewaluacje *ad hoc* nie są włączane do spisu w ramach Planu ewaluacji. Informacja na temat zrealizowanych ewaluacji tego typu włączana jest do sprawozdania rocznego z postępów wdrażania Programu. JE zarezerwowała kwotę ok. 400-450 tys. na realizację badań *ad-hoc*.

4.3 Jakość procesu ewaluacji

4.3.1 Rygorystyczne podejście metodologiczne

Dla zapewnienia jakości procesu ewaluacji w Planie założono **rygorystyczne podejście metodologiczne**, które warunkuje użyteczność i jakość ewaluacji. Ocena wpływu interwencji i jej efekt netto stanowi wyzwanie obecnej perspektywy i zmusza do stosowania rygorystycznej metodologii. Zdajemy sobie sprawę, iż w niektórych obszarach nie będzie to jednak możliwe. Prowadzenie tego typu badań wiąże się również z wyższymi kosztami niż ewaluacje zakładające standardowe podejście metodologiczne, dlatego też przy opracowaniu Planu kierowano się bardziej rzetelnością badań, aniżeli podejściem typowo ilościowym. Solidne podejście metodologiczne dostarczy konkretnych, twardych dowodów w zakresie efektów interwencji, których potrzebują decydenci. W tym kontekście coraz częściej mówi się o „politykach publicznych opartych na dowodach” (*evidence-based-policies*). Narzędziem weryfikującym poziom jakości i rzetelności zastosowanego podejścia metodologicznego oraz oceniającym jakość uzyskanych wyników jest ocena realizowanych badań, dokonywana na etapie analizy raportu końcowego na podstawie *Karty oceny procesu i wyników badania ewaluacyjnego*. Karta oceny, po jej opracowaniu przekazywana jest wraz z raportem końcowym do KJE²³. Dla porównania wyników i wniosków z przeprowadzonego badania na poziomie europejskim każdy raport ewaluacyjny w załączniku zawiera opis zastosowanych technik i metod badawczych, wykorzystanych danych oraz kosztorys badania.

4.3.2 Wysoka jakość danych

Mając na uwadze powyższe, istotnym elementem procesu ewaluacji RPOWP jest powiązanie systemu ewaluacji z systemem monitoringu i pozyskiwanie **wysokiej jakości danych** niezbędnych z punktu widzenia realizacji badań. Dane są podstawą prowadzenia ewaluacji i zarazem kwestią problematyczną w związku ich dostępnością, jak i problemem związanym z ochroną danych osobowych. Systematyczność zbierania danych, jak i ich kompletność to sprawy, na które położono szczególny nacisk w badaniach ujętych w Planie. Zwłaszcza przy realizacji ewaluacji wpływu z wykorzystaniem metod kontryfakcyjnych. Dlatego też dla usprawnienia procesu zbierania danych w IZ RPOWP funkcjonuje **centralny system teleinformatyczny**, w którym zbierane będą dane osób i instytucji będących beneficjentami Programu oraz podmiotów, które aplikowały nieskutecznie w ramach Programu.

²³ W przypadku ewaluacji zewnętrznych karta oceny procesu wyników badania ewaluacyjnego przekazywana jest po jej opracowaniu także wykonawcy badania.

JE jako ROT oprócz działań ewaluacyjnych, prowadzi analizy społeczno-gospodarcze, monitoruje wskaźniki SRWP 2020 w zakresie osiągania wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego. W ramach wspomnianego monitoringu, nawiązano dotąd **współpracę** z szeregiem instytucji, które dysponują niezbędnymi w tym zakresie danymi – do wykorzystywania również na potrzeby procesu ewaluacji. JE współpracuje obecnie z Urzędem Statystycznym w Białymstoku, Izłą Skarbową, Centrum Analitycznym Administracji Celnej (CAAC), Polską Siecią Energetyczną (PSE), Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA), Krajowym Ośrodkiem Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE), Polską Grupą Energetyczną (PGE) oraz Urzędem Patentowym. Ponadto, prowadzona jest bieżąca współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Białymstoku, który w perspektywie 2014-2020 pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej dla Programu oraz Powiatowymi Urzędami Pracy, które dysponują danymi w zakresie m.in. osób bezrobotnych, niezwykle istotnymi z punktu widzenia oceny netto interwencji z EFS.

JE na bieżąco wykorzystuje również ogólnie dostępne dane statystyczne, zgromadzone w **zasobach statystyki** publicznej, takich jak bazy internetowe Głównego Urzędu Statystycznego:

- *Bank Danych Lokalnych (BDL)* – wykorzystywane są zbiory informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej, demograficznej oraz stanie środowiska na poziomie województwa, powiatu oraz gminy, a także regionu i podregionu do celów statystycznych;
- *STRATEG* - publiczna internetowa baza, zawierająca szeroki zakres danych umożliwiających programowanie i monitorowanie polityki rozwoju. Baza jest obecnie również wykorzystywana przez JE do monitorowania Strategii Województwa.

Ponadto, planowane są dalsze działania w zakresie nawiązania współpracy w zakresie niezbędnym z punktu widzenia rzetelnej realizacji Planu ewaluacji.

Ponadto istnieją duże zasoby informacyjne pochodzące z wyników dotychczas przeprowadzonych **badan ewaluacyjnych** w zakresie PO KL 2007-2013, jak i RPO 2007-2013 (oczywiście z uwzględnieniem ich aktualności i adekwatności), pozwalające na dokonywanie podsumowań, metaewaluacji i metaanaliz w określonych obszarach wsparcia. W niektórych przypadkach metaewaluacja może okazać się podstawową metodą zbierania danych. W związku z czym istniejący zasób informacji będzie wykorzystywany w ramach ewaluacji RPOWP 2014-2020 – również w celu dokonywania porównań podobnych typów interwencji publicznej wykorzystywanych w perspektywie 2007-2013 i RPOWP 2014-2020.

4.4 Budowa potencjału uczestników procesu ewaluacji.

Rozwój potencjału, świadomości ewaluacyjnej jest stałym elementem procesu ewaluacji od roku 2007 roku, kiedy rozpoczęto wdrażanie perspektywy 2007-2013. Nastąpiła wówczas decentralizacja procesu ewaluacji, obligująca poszczególne samorządy do ewaluacji programów wdrażanych na poziomie regionalnym i budowy od podstaw potencjału ewaluacyjnego w strukturach urzędowych. W ramach budowy potencjału ewaluacyjnego w procesie ewaluacji 2014-2020, działania JE ukierunkowane są na wzmocnienie jednostki ewaluacyjnej, wszystkich grup i instytucji uczestniczących w tym procesie. Zarówno w kontekście zasobów, kompetencji, umiejętności, zaangażowania jak i współpracy. Celem jest kontynuowanie praktyki myślenia ewaluacyjnego, współdecydowania o zakresie i kształcie ewaluacji oraz zwiększenie użyteczności wyników prowadzonych badań ewaluacyjnych.

Zasadnicze znaczenie dla sprawnego funkcjonowania ewaluacji stanowią **zasoby kadrowe** jednostki koordynującej proces ewaluacji. Kadry zdolnej do prowadzenia badań dostarczających rzetelnych i użytecznych wyników, umiejącej identyfikować potrzeby informacyjne i współpracować z Wykonawcą w celu wypracowania najlepszych rozwiązań. JE dysponuje pięcioosobową kadrą (docelowo siedmioosobową) z wieloletnim doświadczeniem w zakresie badań i analiz społeczno-gospodarczych, statystyki i szeroko pojętego rozwoju regionalnego, w tym ewaluacji programów operacyjnych, zarówno współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego (Aneks III). Kierownik jednostki ewaluacyjnej posiada tytuł doktora nauk ekonomicznych, ponadto dwie zatrudnione osoby mają otwarte przewody doktorskie. Zaangażowana kadra daje gwarancję zapewnienia odpowiedniej koordynacji procesu ewaluacyjnego Programu w latach 2014-2020 oraz maksymalizacji użyteczności wyników prowadzonych badań.

Mając na celu ciągłe doskonalenie umiejętności osób zaangażowanych w ewaluację, JE podejmuje i kontynuuje praktykę uczestnictwa w przedsięwzięciach w zakresie szkoleń i warsztatów merytorycznych, konferencji i seminariów z udziałem praktyków z danej dziedziny, obejmujące swoim zakresem metodologię badań ewaluacyjnych, operacjonalizację problemów badawczych oraz problematykę dotyczącą prawa zamówień publicznych, ochrony danych osobowych. JE zakłada również nawiązanie bardziej intensywnej współpracy z organizacjami branżowymi np. Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne. Współpraca ta będzie służyła poszerzeniu wiedzy w zakresie zarządzania badaniami ewaluacyjnymi, standardami metodologicznymi, wykorzystywaniu systemów monitorowania badań ewaluacyjnych, a także badań efektu netto interwencji w ramach EFS. Ma to służyć wymianie doświadczeń i dobrych praktyk, posiadających pozytywny wpływ na kształtowanie warsztatu pracy poszczególnych członków zespołu JE.

Dobrą praktyką w kształtowaniu potencjału kultury ewaluacyjnej jest **współpraca i wymiana doświadczeń** na forum Grupy Sterującej Ewaluacją (o czym mowa w pkt 4.1), której przewodniczy JE. GSE jest angażowana we wszystkie etapy procesu, tj. opracowanie planu ewaluacji i jego późniejsze aktualizacje, formułowanie zakresu merytorycznego badania, etap realizacji badania, konsultacji wstępnych i ostatecznych wyników badania, proponowanych rekomendacji i sposobie ich wykorzystania. GSE jest grupą roboczą, która stanowi wsparcie również merytoryczne przy koordynacji procesu ewaluacji 2014-2020.

JE odpowiedzialna jest za rozwój i moderowanie **strony internetowej** www.rot.wrotapodlasia.pl, która stanowi bazę badań i analiz tematycznych oraz system monitorowania i ewaluacji polityki regionalnej.

Wysoki potencjał ewaluacyjny to również odpowiednie **programowanie działań ewaluacyjnych**. JE skupiła uwagę na odpowiedniej jakości procesu identyfikacji działań ewaluacyjnych, tematyki ewaluacji oraz działań na rzecz budowy potencjału ewaluacyjnego, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w proces ewaluacji. Zapewniono adekwatny budżet na realizację działań ewaluacyjnych, w tym budowę kultury ewaluacyjnej. Szacunkowo na budowę potencjału ewaluacyjnego przeznaczono kwotę ok. 80 tys. JE na bieżąco monitoruje stopień realizacji planu ewaluacji, w tym realizację badań *ad hoc*, reagując tym samym na aktualnie pojawiające się potrzeby informacyjne i ewentualne zagrożenia.

Ponadto JE, współpracuje z podmiotami zewnętrznymi uczestniczącymi w procesie ewaluacji, w tym z Instytucjami Pośredniczącymi dla Programu, jako bieżące wsparcie i wymiana informacji w celu skutecznego wdrażania interwencji w zakresie im powierzonym, instytucjami/regionalnymi obserwatoriami realizującymi badania i analizy społeczno-gospodarcze, jako wsparcie doradcze i konsultacyjne. JE planuje również, w razie zaistniałej potrzeby, korzystanie z ewentualnej pomocy bądź doradztwa eksperckiego w zakresie badań. Ponadto kontynuuje współpracę z regionalnymi jednostkami ewaluacyjnymi, w tym między innymi w ramach **Zespołu Sterującego Ewaluacją Polityki Spójności** koordynowanego przez KJE, który stanowi niezastąpioną platformę wymiany doświadczeń, współpracy, m.in. w zakresie metodologii badawczej. Proces ewaluacji to również współpraca z Wykonawcą. Bezstronna i rzetelna współpraca jest podstawą otrzymania wyników badania zaspakajających potrzeby informacyjne Zlecającego. Istotne gremium, którego rola w perspektywie 2014-2020 jest mocno akcentowana, stanowią członkowie **Komitetu Monitorującego**, włączeni w najważniejsze etapy procesu ewaluacji, jako ciało doradcze i opiniujące, ale też decydujące o zakresie planu ewaluacyjnego Programu, odgrywające ważną rolę w kształtowaniu świadomości w zakresie wagi badań ewaluacyjnych. W zwiększaniu efektywności wykorzystania środków unijnych istotną rolę będą odgrywały również **media**. Służyć temu będzie odpowiedni sposób formułowania komunikatów i informacji prasowych, o wynikach prowadzonych ewaluacji i wynikających z tego faktu wniosków w zakresie efektów wdrażania Programu w regionie.

Podlaskie Forum Terytorialne (PFT) stanowią decydenci powołani do stymulowania dyskusji nad wykorzystaniem wyników realizowanych badań. W skład forum wchodzi przedstawiciele: przedsiębiorców, uczelni, organizacji pozarządowych i samorządów.

Najistotniejszą kwestią w ramach budowy potencjału ewaluacyjnego i kultury ewaluacyjnej jest jak najszersze **informowanie** różnych gremiów (z różnych środowisk) o wynikach prowadzonych badań m.in. w celu wzbudzenia potrzeby ich wykorzystywania.

Wszystkie omówione czynniki wzmacniają potencjał ewaluacyjny do prowadzenia wysokiej jakości ewaluacji generującej użyteczne wyniki. Doświadczenia osób tworzących jednostkę ewaluacyjną w województwie podlaskim pokazały, jak ważny jest rozwój zasobów ewaluacyjnych wewnątrz instytucji koordynującej dany program, jak również kształtowanie potencjału ewaluacyjnego w zewnętrznym otoczeniu. Umiejętne koordynowanie procesu ewaluacji wymaga pracy nad relacjami społecznymi, określonego sposobu myślenia ewaluacyjnego. Rolą JE, odpowiedzialnej za prawidłowe przeprowadzenie procesu ewaluacji w regionie, jest w równym stopniu kształtowanie poszczególnych czynników wpływających na rozwój potencjału ewaluacyjnego. W dużym stopniu rozwój potencjału uzależniony jest również od działań i podejścia decydentów programu, który powinien iść w kierunku realizacji interwencji publicznych opartych na dowodach.

Przewidywany schemat działań, adresatów i ewentualnych kosztów budowy potencjału ewaluacyjnego, prezentuje tabela 2.

Tabela 2. Podmioty, działania i koszty przedsięwzięć planowanych w ramach budowy potencjału uczestników procesu ewaluacji

Lp.	Podmiot	Działanie	Przewidywany koszt	Harmonogram
1	Pracownicy JE	– Konferencje, seminaria z udziałem teoretyków i praktyków zajmujących się zagadnieniami ewaluacji	60,0 tys. zł.	Zgodnie z planami szkoleń IZ (analiza potrzeb i możliwości szkoleniowych będzie planowana w okresach rocznych)
2		– Szkolenia, warsztaty w obszarach związanych z prowadzeniem badań ewaluacyjnych, dotyczące takich zagadnień jak: metodyka badań ewaluacyjnych (w tym metody kontrfaktyczne, ewaluacja oparta na teorii); programy statystyczne do analizy danych; metody statystyczne; problematyka prawa zamówień publicznych, ochrony danych osobowych, etc.		
3		– Studia podyplomowe		
4		– Samodoskonalenie (kontynuacja prac nad dysertacjami, publikacje o charakterze naukowym w obszarze polityki społeczno-gospodarczej)		
5	Członkowie GSE, eksperci celowi	– Zaangażowanie we wszystkie etapy procesu ewaluacji, tj. opracowanie planu ewaluacji i jego późniejsze aktualizacje, formułowanie zakresu merytorycznego badania, etap realizacji badania, konsultacji wstępnych i ostatecznych wyników badania, ocena proponowanych rekomendacji i sugestie w kierunku ich wykorzystania/wsparcie procesu formułowania rekomendacji w przypadku ewaluacji wewnętrznych, udział w	bezkosztowo	W ramach posiedzeń GSE (rytm posiedzeń wyznacza harmonogram realizacji badań ewaluacyjnych)

		opracowywaniu planu promocji wyników badania (zakres odbiorców, kanały dystrybucji etc.)		
6	Komitet Monitorujący	– Zaangażowanie w proces upowszechniania i wykorzystania wyników badań ewaluacyjnych i rekomendacji wynikających z badań.	bezkosztowo	W ramach posiedzeń KM (min. jedno posiedzenie w kwartale)
7		– Podjęte zostaną starania o utworzenie w ramach KM grupy roboczej ds. ewaluacji, której głównym celem będzie wsparcie w procesie zwiększenia stopnia wykorzystania badań ewaluacyjnych i rekomendacji z badań, poprzez: przełożenie rekomendacji na kryteria wyboru projektów, formułowanie sugestii pod kątem zmian w SZOOP i RPOWP 2014-2020.	bezkosztowo	W ramach posiedzeń KM (min. jedno posiedzenie w kwartale)
8	Członkowie PFT	– Zaangażowanie w proces upowszechniania wyników badań (informowanie o wynikach prowadzonych badań).	bezkosztowo	W ramach posiedzeń PFT
9	Władze samorządowe	– Zaangażowanie w proces wykorzystania wyników badań (przedstawianie rekomendacji i wniosków z badań)	bezkosztowo	W ramach posiedzeń KM, PFT, posiedzeń Zarządu Województwa)
10	Społeczeństwo	– Upowszechnianie wyników badań (informowanie o wynikach prowadzonych badań, dobór kanałów dystrybucji wyników do potrzeb potencjalnych odbiorców)	20,0 tys.	Po zakończeniu realizacji badania (rytm działań będzie dostosowany do harmonogramu realizacji badań ewaluacyjnych)

4.5 Strategia rozpowszechniania i wykorzystywania wyników procesu ewaluacji.

4.5.1 Strategia rozpowszechniania wyników badań

Proces upowszechniania wyników prowadzonych badań określany jest już na etapie projektowania badania. Na tym etapie następuje identyfikacja potencjalnych odbiorców, użytkowników badania, tak, aby odpowiednio dostosować formę i treść produktów oraz kanały ich późniejszej dystrybucji, do potrzeb informacyjnych odbiorców. W trakcie projektowania promocji wyników badania, pod uwagę brani są przede wszystkim decydenci różnego szczebla, osoby zaangażowane w proces planowania i programowania, osoby zaangażowane w proces wdrażania, partnerzy społeczni, beneficjenci/potencjalni beneficjenci, społeczeństwo. W procesie upowszechniania wyników badania JE stara się jak najszerszej uwzględnić środowisko mediów, których siła stanowi element marketingu, istotny z punktu widzenia budowy kultury ewaluacyjnej, myślenia ewaluacyjnego i kreowania polityki opartej na dowodach.

Szerszemu upowszechnieniu wyników badania z pewnością posłużą zrozumiały i klarowny przekaz informacji. Dlatego też JE dokłada wszelkich starań, aby treść raportów, jak i formułowane rekomendacje były pisane językiem przystępnym, zrozumiałym dla każdego odbiorcy.

W celu upowszechnienia wyników ewaluacji na poziomie europejskim, JE zapewnia tłumaczenia streszczenia badań na język angielski. Streszczenie zawiera krótki opis i analizę zastosowanych metod i technik badawczych oraz wykorzystanych danych, wnioski dla poszczególnych pytań badawczych oraz syntetyczny opis najważniejszych rekomendacji.

Strategia upowszechniania wyników badań obejmuje dwa typy działań:

1. Działania standardowe (wspólne dla wszystkich realizowanych badań):

Każde badanie zrealizowane przez JE jest konsultowane z GSE. Odbiorcami w tym zakresie są również członkowie KM i PFT. Spotkania tych organów są podstawowym sposobem zapoznania ich z wynikami i włączenia w bezpośrednią dyskusję nad wykorzystaniem wyników. Każde badanie ewaluacyjne, zrealizowane przez JE podlega upublicznieniu na stronie internetowej JE, poświęconej procesowi ewaluacji. Raport z badania jest również przekazywany do Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej, za pomocą unijnego systemu przesyłania danych dotyczących funduszy unijnych pomiędzy Komisją Europejską a Państwem Członkowskim (SFC2014), Komitetowi Monitorującemu Programu oraz KJE, w celu umieszczenia raportu w **Bazie Badań Ewaluacyjnych**. Baza Badań Ewaluacyjnych zarządzana jest przez KJE, zawiera informacje o wszystkich badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych w ramach systemu polityki spójności.

2. Działania dodatkowe determinowane charakterem badania, zakresem potencjalnych odbiorców (będące przejawem dostosowywania kanałów dystrybucji informacji pochodzącej z badania), tj. konferencje tematyczne, seminaria, konferencje prasowe, publikacje, które są ukierunkowane na głównych adresatów wyników badań dziedzinowych. Dobór kanałów komunikacji jest adekwatny do kategorii odbiorców, z myślą o jak najszerszym upowszechnieniu wyników wśród interesariuszy.

4.5.2 Strategia wykorzystywania wyników

Wnioski i rekomendacje płynące z badania oceniają efekty realizacji Programu oraz dostarczają dowodów przy podejmowaniu decyzji odnośnie realizacji i kształtu interwencji w ramach Programu. Proces wykorzystania wyników rozpoczyna się **konsultacjami i dyskusją nt. zastosowania i wykorzystania rekomendacji**. Ostateczną decyzję o nadaniu statusu rekomendacji ze zrealizowanych badań podejmuje IZ RPO. Zatwierdzone rekomendacje umieszczane są w **Systemie Wdrażania Rekomendacji**. Proces wykorzystania wyników ewaluacji realizowany jest w ramach przedmiotowego Systemu. SWR zawiera wszystkie zatwierdzone rekomendacje będące produktem badań.

Obowiązkiem IZ RPO jest **monitorowanie** wszystkich rekomendacji opracowanych w ramach badań własnych, za wyjątkiem rekomendacji horyzontalnych oraz systemowych, za monitorowanie których odpowiada KJE. Proces monitoringu odbywa się w następujący sposób:

1. IZ RPO w terminie 60 dni po zatwierdzeniu rekomendacji wpisuje rekomendacje do bazy informatycznej SWR;
2. Adresat rekomendacji przekazuje informację o finalnym wdrożeniu rekomendacji do IZ RPO po zakończeniu jej wdrażania;
3. Po otrzymaniu informacji o wdrożeniu rekomendacji IZ RPO zmienia jej status w bazie SWR.

5. Badanie planowane do realizacji w perspektywie 2014-2020.

5.1 Badania obowiązkowe wynikające z Rozporządzenia Ramowego:

Tytuł badania

I. Ewaluacja wpływu makroekonomicznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizację celów Strategii Europa 2020

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu

- 1.1 (PI 1a) Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy
- 1.2 (PI 1b) Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach
- 1.3 (PI 3c) Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach
- 1.4 (PI 3a) Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa (w tym ZIT BOF)
- 1.5 (PI 8b) Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią natura 2000

EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa

- 2.1 (PI 8i) Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy
- 2.2 (PI 8iv) Działania na rzecz równowagi praca-życie
- 2.3 (PI 8iii) Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych
- 2.4 (PI 8v) Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
- 2.5 (PI 8vi) Aktywne i zdrowe starzenie się

EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje

- 3.1 (PI 10i) Kształcenie i edukacja (w tym ZIT BOF)
- 3.2 (PI 10iii) Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu
- 3.3 (PI 10iv) Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki (w tym ZIT BOF)

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Poprawa dostępności transportowej

- 4.1 (PI 7b) Mobilność regionalna (w tym ZIT BOF)
- 4.2 (PI 7d) Infrastruktura kolejowa

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA V Gospodarka niskoemisyjna

- 5.1 (PI 4a) Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii
- 5.2 (PI 4b) Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
- 5.3 (PI 4c) Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej
- 5.4 (PI 4e) Strategie niskoemisyjne (w tym ZIT BOF)

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

- 6.1 (PI 6a) Efektywny system gospodarowania odpadami
- 6.2 (PI 6b) Ochrona wody i gleb
- 6.3 (PI 6d) Ochrona zasobów bio-i georóżnorodności oraz krajobrazu

EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej

- 7.1 (PI 9i) Rozwój działań aktywnej integracji
- 7.2 (PI 9iv) Rozwój usług społecznych (w tym ZIT BOF)
- 7.3 (PI 9v) Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej

- 8.1 (PI 2c) Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną

8.2 (PI 10a) Uzupelnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej (w tym ZIT BOF)	
8.3 (PI 6c) Ochrona dziedzictwa kulturowego	
8.4 (PI 9a) Infrastruktura społeczna (w tym ZIT BOF)	
8.5 (PI 9b) Rewitalizacja	
8.6 (PI 9d) Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA IX Rozwój lokalny	
9.1 (PI 9vi) Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego.	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going (2018)/ex post (2022)
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie oceny wpływu makroekonomicznego RPOWP 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizację celów Strategii Europa 2020.	
Uzasadnienie badania	
Badanie realizuje zapisy Rozporządzenia Ramowego, w szczególności art. 54 ust 1 „...Wpływ programów jest ewaluowany w świetle zadań każdego z EFSI w odniesieniu do wymiernych celów unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, i z uwzględnieniem wielkości programu, w odniesieniu do PKB oraz poziomu bezrobocia na terenie objętym programem, w stosownych przypadkach” Badanie obejmie dwa moduły badawcze. W pierwszym module ocenie poddany zostanie wpływ interwencji RPOWP 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa podlaskiego, przy uwzględnieniu wskaźników dot. PKB oraz poziomu bezrobocia. Zakres danych zostanie uzupełniony o wartości wskaźników opracowanych i udostępnionych przez KJE. Drugi zaś moduł, oceni wpływ interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Badanie uwzględni również wpływ Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację Zaleceń Rady dla Polski (<i>Country Specific Recommendations</i>) oraz zakres Country Report dla Polski. Ponadto ocenie poddana zostanie zależność między programowaniem i wdrażaniem EFS-u w relacji do zdiagnozowanych wyzwań społeczno-gospodarczych w regionie, biorąc pod uwagę również wpływu EFS-u na zachodzące zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej.	
Kryteria badania	
Skuteczność, efektywność (2018); skuteczność, efektywność użyteczność, trwałość (2022).	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
Badanie udzieli odpowiedzi na następujące pytania ewaluacyjne:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaki był wpływ realizacji RPOWP 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa podlaskiego, w tym w szczególności na: PKB i poziom bezrobocia, wybrane wskaźniki uzyskane w procesie prognozowania makroekonomicznego? 2. Jaki jest wpływ Europejskiego Funduszu Społecznego na zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące w regionie?; 3. Czy i w jakim zakresie podejmowane interwencje należy ocenić jako skuteczne i efektywne? 4. Czy interwencje podjęte w ramach Programu należy uznać za użyteczne i trwałe? 5. Czy i w jakim stopniu realizowane interwencje publiczne przyczyniły się do realizacji celu Strategii Europa 2020 w zakresie zatrudnienia? 6. Czy i w jakim stopniu realizowane interwencje publiczne przyczyniły się do realizacji celu Strategii Europa 2020 w zakresie badań i rozwoju ? 7. Czy i w jakim stopniu realizowane interwencje publiczne przyczyniły się do realizacji celu Strategii Europa 2020 w zakresie zmiany klimatu i zrównoważonego wykorzystania energii? 	

8. Czy i w jakim stopniu realizowane interwencje publiczne przyczyniły się do realizacji celu Strategii Europa 2020 w zakresie edukacji?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie, w pierwszym module, w maksymalnym, możliwym zakresie będzie wykorzystywało wyniki modelowania wpływu interwencji realizowanego przez MR. Dane uzyskane z MR zostaną uzupełnione w potrzebnym zakresie o analizy jakościowe, ekspertyzy opisujące i uzasadniające wyniki modelowania.

W drugim module badawczym metodyka uwzględni, *Desk Research*, analizy, jakościowe, metody statystyczne etc., które w procesie triangulacji zostaną ocenione przez ekspertów, pozwalając na realizację celów badania.

Oba moduły, w możliwym zakresie, uzupełnione będą syntezą powiązanych badań ewaluacyjnych zrealizowanych w ramach Programu, analizami prowadzonymi przez Regionalne Obserwatorium Terytorialne oraz wnioskami z badań ewaluacyjnych zrealizowanych w perspektywie 2007-2013 dot. kwestii społeczno-gospodarczych w regionie.

Zakres niezbędnych danych

Dane dotyczące faktycznej i planowanej realizacji RPOWP 2014-2020 będą możliwe do wygenerowania z centralnego systemu teleinformatycznego. Na tej podstawie MR przeprowadzi analizy makroekonomiczne wykorzystujące modele ekonometryczne. Wyniki prognoz zostaną udostępnione IZ RPOWP 2014-2020.

Pozostałe analizy zostaną oparte o dane z systemu monitorowania i własne badania *Desk Research*, jakościowe, ekspertyzy, syntezę wcześniejszych badań, etc. W tym pochodzące z:

- Dokumentów programowych
- Dokumentów konkursowych
- Wniosków o dofinansowanie projektów
- Sprawozdań z realizacji Programu
- Wyników badań ewaluacyjnych
- Dane w zakresie postępu rzeczowego i finansowego Programu
- Dane GUS i innych podmiotów (w zależności od ostatecznego kształtu metodyki)

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I kwartał 2018 – III kwartał 2018

I kwartał 2022 – IV kwartał 2022

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

Szacunkowy koszt badania: 200 tys. zł.

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPOWP 2014-2020

Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania

II. Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPOWP 2014-2020.

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu

- 1.1 (PI 1a) Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy
- 1.2 (PI 1b) Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach
- 1.3 (PI 3c) Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach
- 1.4 (PI 3a) Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa (w tym ZIT BOF)
- 1.5 (PI 8b) Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią natura 2000

EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa

- 2.1 (PI 8i) Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy
- 2.2 (PI 8iv) Działania na rzecz równowagi praca-życie
- 2.3 (PI 8iii) Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych
- 2.4 (PI 8v) Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
- 2.5 (PI 8vi) Aktywne i zdrowe starzenie się

EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje

- 3.1 (PI 10i) Kształcenie i edukacja **(w tym ZIT BOF)**
- 3.2 (PI 10iii) Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu
- 3.3 (PI 10iv) Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki **(w tym ZIT BOF)**

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Poprawa dostępności transportowej

- 4.1 (PI 7b) Mobilność regionalna (w tym ZIT BOF)
- 4.2 (PI 7d) Infrastruktura kolejowa

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA V Gospodarka niskoemisyjna

- 5.1 (PI 4a) Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii
- 5.2 (PI 4b) Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
- 5.3 (PI 4c) Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej
- 5.4 (PI 4e) Strategie niskoemisyjne **(w tym ZIT BOF)**

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

- 6.1 (PI 6a) Efektywny system gospodarowania odpadami
- 6.2 (PI 6b) Ochrona wody i gleb
- 6.3 (PI 6d) Ochrona zasobów bio-i georóżnorodności oraz krajobrazu

EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej

- 7.1 (PI 9i) Rozwój działań aktywnej integracji
- 7.2 (PI 9iv) Rozwój usług społecznych **(w tym ZIT BOF)**
- 7.3 (PI 9v) Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej

- 8.1 (PI 2c) Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną
- 8.2 (PI 10a) Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej (w tym ZIT BOF)
- 8.3 (PI 6c) Ochrona dziedzictwa kulturowego
- 8.4 (PI 9a) Infrastruktura społeczna **(w tym ZIT BOF)**
- 8.5 (PI 9b) Rewitalizacja

8.6 (PI 9d) Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA IX Rozwój lokalny	
9.1 (PI 9vi) Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego.	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>ex post</i>
Cel badania	
Celem badania jest podsumowanie efektów realizacji wsparcia w ramach RPOWP 2014-2020.	
Uzasadnienie badania	
<p>Badanie podsumowujące postęp rzeczowy i rezultaty RPOWP 2014-2020 wynika z obowiązku nałożonego na każdy program operacyjny, zgodnie z <i>Wytycznymi MIR</i>. Badanie zostanie przeprowadzone na potrzeby sprawozdania, o którym mowa w art. 114 ust. 2 Rozporządzenia Ramowego, tj. „do dnia 31 grudnia 2022 r. instytucje zarządzające przekazują Komisji, w odniesieniu do każdego programu operacyjnego, sprawozdanie zawierające podsumowanie wyników ewaluacji przeprowadzonych podczas okresu programowania i głównych produktów oraz rezultatów programu operacyjnego, przedstawiając omówienie przekazanych informacji.”</p> <p>W szerszym kontekście badania udzieli odpowiedzi na temat skuteczności, efektywności i wpływu Programu na osiąganie celów strategii Europa 2020, które koncentrują się na inteligentnym i zrównoważonym rozwoju, sprzyjającemu wzrostowi zatrudnienia.</p>	
Kryteria badania	
Trwałość, użyteczność, efektywność, skuteczność.	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<p>Główny obszar oceny będzie obejmował:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektywność, skuteczność wpływu efektów poszczególnych osi priorytetowych RPOWP na osiągnięcie wskaźników rezultatu strategicznego; • Skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość wpływu RPOWP 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy regionu; • Skuteczność, użyteczność, trwałość wpływu interwencji w ramach RPOWP 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020. 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
<p>Głównym założeniem badania będzie ocena efektów wdrażania RPOWP 2014-2020. Badanie będzie oparte przede wszystkim na analizie <i>Desk Research</i> danych pochodzących z monitoringu w zestawieniu z analizą wskaźników, które pozwolą na ocenę efektów wsparcia RPOWP i spojrzenie w szerszym kontekście na rozwój społeczno-gospodarczy regionu i jego przełożenie na realizację celów Strategii Europa 2020. Uzupełnieniem analizy będzie synteza badań ewaluacyjnych zrealizowanych w ramach programu oraz analiz prowadzonych przez Regionalne Obserwatorium Terytorialne.</p>	
Zakres niezbędnych danych	
<ul style="list-style-type: none"> • Synteza wyników badań ewaluacyjnych zrealizowanych w ramach programu, • Wnioski z analiz/ekspertyz zrealizowanych przez Regionalne Obserwatorium Terytorialne, • Wskaźniki pochodzące z centralnego systemu teleinformatycznego oraz systemu monitorowania strategicznego STRATEG, • Sprawozdania z realizacji Programu, • Dokumentacja projektowa, 	

• Dane GUS.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III kwartał 2021 – I kwartał 2022
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacunkowy koszt badania: ok. 80 000 zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020.
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania	
III. Ewaluacja efektów realizacji poszczególnych osi priorytetowych:	
III a. Ocena wpływu działań z zakresu wspierania gospodarki niskoemisyjnej oraz ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami w ramach osi V i VI RPOWP 2014-2020.	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA V Gospodarka niskoemisyjna	
5.1 (PI 4a) Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii	
5.2 (PI 4b) Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach	
5.3 (PI 4c) Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej	
5.4 (PI 4e) Strategie niskoemisyjne (w tym ZIT BOF)	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami	
6.1 (PI 6a) Efektywny system gospodarowania odpadami	
6.2 (PI 6b) Ochrona wody i gleb	
6.3 (PI 4c) Ochrona zasobów bio-i georóżnorodności oraz krajobrazu	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>ex post</i>
Cel badania	
Analiza wpływu RPOWP 2014-2020 na: <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych • zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych • zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym, budynkach użyteczności publicznej oraz w sektorze przedsiębiorstw • zwiększenie odsetka ludności korzystających z systemu oczyszczania ścieków komunalnych • zwiększenie efektywności gospodarowania odpadami • ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego oraz różnorodności biologicznej 	
Uzasadnienie badania	

Planowana ewaluacja pozwoli wypełnić obowiązek przeprowadzenia oceny wpływu dla V oraz VI Osi Priorytetowej RPOWP 2014-2020. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu. Ponadto kwestie ochrony środowiska i gospodarki niskoemisyjnej są kluczowymi obszarami związanymi z rozwojem województwa podlaskiego, które zostały umieszczone jako ważny element wizji województwa w Strategii Rozwoju Województwa do roku 2020.

Ewaluacja dotyczy również kluczowych obszarów z punktu widzenia realizacji celów Strategii Europa 2020 takich jak: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, wzrost udziału energii ze źródeł odnawialnych oraz wzrost efektywności energetycznej.

Kryteria badania

Skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość.

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

1. W jakim zakresie zrealizowane w ramach osi V i VI RPOWP 2014-2020 wsparcie należy uznać za skuteczne w osiągnięciu zakładanych celów?
2. Czy i w jakim wymiarze poniesione nakłady na realizację interwencji publicznej w ramach osi V i VI RPOWP 2014-2020 należy uznać za efektywne?
3. W jakim stopniu wsparcie z RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń pyłowych? W jakim zakresie można uznać interwencję publiczną za użyteczną i trwałą?
4. W jakim stopniu wsparcie z RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych? W jakim zakresie można uznać interwencję publiczną za użyteczną i trwałą?
5. W jakim stopniu wsparcie z RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do poprawy efektywności energetycznej podlaskich przedsiębiorstw, sektora mieszkaniowego oraz budynków użyteczności publicznej? W jakim zakresie można uznać interwencję publiczną za użyteczną i trwałą?
6. W jakim stopniu wsparcie z RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do zwiększenia efektywności gospodarowania odpadami? W jakim zakresie można uznać interwencję publiczną za użyteczną i trwałą?
7. W jakim stopniu wsparcie z RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do poprawy stanu oraz stopnia ochrony środowiska naturalnego? W jakim zakresie można uznać interwencję publiczną za użyteczną i trwałą?
8. W jakim stopniu wsparcie z RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do poprawy stanu bio i georóżnorodności? W jakim zakresie można uznać interwencję publiczną za użyteczną i trwałą?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Metodyka badania będzie uwzględniała doświadczenia z badań zrealizowanych w perspektywie finansowej 2007-2013 w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony środowiska.

Istotny wpływ na szczegółową zawartość metodyki będą miały założenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami.

Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:

- beneficjenci wsparcia,
- eksperci w zakresie emisji gazów cieplarnianych, odnawialnych źródeł energii i ochrony środowiska.

Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:

Elementem badania będzie odtworzenie i ocena teorii zmiany interwencji – analiza powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy działaniami i efektami w zakresie trafności i skuteczności interwencji.

Badanie będzie składać się z dwóch członów ze względu na ewaluację dwóch osi priorytetowych. Głównym zadaniem w ewaluacji Osi piątej jest stwierdzenie w jakim stopniu wsparte w ramach tej osi projekty wpłynęły na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń pyłowych względem scenariusza, w którym nie zostałyby udzielone żadne wsparcie w tym zakresie.

Podstawą badania będzie ilościowa ocena wpływu poszczególnych projektów, oparta głównie na wskaźnikach i danych z monitoringu projektów w zestawieniu z analizą inwestycji realizowanych w regionie bez wsparcia

ze środków RPOWP 2014-2020 i ogólnych danych dotyczących zmian w poziomie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń pyłowych w województwie podlaskim. Krokiem pośrednim w realizacji tego badania będzie również ilościowa analiza ilości energii wyprodukowanej w województwie podlaskim przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii.

Drugi człon badania będzie w znacznym stopniu opierać się na analizie ilościowo-jakościowej osiągniętych rezultatów poszczególnych projektów realizowanych w ramach szóstej osi priorytetowej RPOWP 2014-2020 w zestawieniu z analizą ogólnych danych regionalnych dotyczących zmian w zakresie: gospodarowania odpadami, stanu wód i gleb oraz bio i georóżnorodności.

Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe od beneficjentów i IZ • Dane z wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność • Dane pozyskane w ramach badań jakościowych • Dane GUS • Dane KOBiZE • Dane na temat jakości wód i gleb (WIOŚ) • W realizacji badania niezbędne będą konsultacje z ekspertami w zakresie emisji gazów cieplarnianych, odnawialnych źródeł energii i ochrony środowiska.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
I-III kw. 2021
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacunkowy koszt badania: ok. 250 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania	
III b. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na poprawę dostępności transportowej w województwie podlaskim.	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Poprawa dostępności transportowej	
4.1 (PI 7b) Mobilność regionalna (w tym ZIT BOF)	
4.2 (PI 7d) Infrastruktura kolejowa	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>ex post</i>
Cel badania	
Celem badania jest ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na poprawę dostępności transportowej zewnętrznej i wewnętrznej w województwie podlaskim.	
Uzasadnienie badania	

Realizacja badania IV osi priorytetowej wypełnia obowiązek ewaluacji każdej osi priorytetowej w ramach Programu. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.

Realizacja badania obejmie ocenę efektów wdrażania Osi Priorytetowej IV w zakresie:

- zwiększenia dostępności transportowej regionu w ruchu drogowym (w tym, efekty rozbudowy sieci transportowej, inwestycji w zakresie poprawy bezpieczeństwa i przepustowości ruchu, budowy i rozbudowy parkingów buforowych). Ewaluacja skupi się w największym stopniu na efektach interwencji w zakresie integracji systemu transportowego, inwestycji poprawiających łączność z siecią TEN-T oraz zwiększającą dostępność obszarów przemysłowych i centrów gospodarczych.
- zwiększenia dostępności transportowej regionu w ruchu kolejowym (w tym efekty budowy, modernizacji i rewitalizacji sieci kolejowej, terminali przeładunkowych, inwestycji na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu kolejowym).

Ewaluacja efektów wsparcia RPOWP w zakresie dostępności transportowej będzie istotnym narzędziem oceny rozwoju regionu w tym kierunku. Zwiększenie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności terytorialnej oraz włączenie regionu do europejskiego zintegrowanego systemu transportowego, umożliwiającego przewozy towarów i ludności stanowi jedno z kluczowych wyzwań województwa. Na realizację działań w zakresie dostępności transportowej przewidziana jest wysoka pula środków w ramach RPOWP (208 mln euro), co wymaga oceny efektów interwencji.

Kryteria badania

Skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość.

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Badanie powinno odpowiedzieć min. na następujące pytania badawcze:

1. Czy i w jakim zakresie interwencje transportowe należy uznać za skuteczne, tzn. czy wpłynęły one na poprawę zewnętrznej i wewnętrznej spójności i dostępności transportowej województwa podlaskiego?
2. Na jakim poziomie należy ocenić efektywność interwencji publicznej zrealizowanej w ramach osi IV RPOWP 2014-2020? W jakim zakresie przeprowadzoną interwencję publiczną należy ocenić jako użyteczną i trwałą?
3. Czy i jaki wpływ mają inwestycje drogowe na mobilność mieszkańców województwa (migracje wewnętrzne i zewnętrzne)?
4. Czy poprzez inwestycje transportowe zwiększyła się atrakcyjność regionu, m.in. z punktu widzenia potencjalnych inwestorów?
5. Czy realizacja inwestycji w tym zakresie przyczyniła się do realizacji celów w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i zmian klimatu?
6. Czy i w jakim stopniu interwencja transportowa wpłynęła na rozbudowę inteligentnych systemów transportowych?
7. W jakim stopniu inwestycje transportowe wpłynęły na poprawę infrastruktury drogowej oraz kolejowej w regionie?
8. Czy inwestycje transportowe były impulsem do podjęcia innych inwestycji w regionie?
9. Czy i w jakim zakresie projekty są komplementarne z innymi osiami/programami?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Metodyka badania będzie uwzględniała doświadczenia z badań zrealizowanych w perspektywie finansowej 2007-2013 w zakresie dostępności transportowej województwa podlaskiego.

Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:

- mieszkańcy województwa podlaskiego,
- beneficjenci,

- przedstawiciele IZ/IP RPOWP,
- eksperci w obszarze transportu.

Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:

Elementem badania będzie odtworzenie i ocena teorii zmiany interwencji – analiza powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy działaniami i efektami w zakresie trafności i skuteczności interwencji.

Dla kompleksowej oceny wsparcia w ramach badania wykorzystane zostaną metody jakościowe i ilościowe. Badanie stanowić będzie przede wszystkim analizę *Desk Research* w zakresie efektów wdrażania interwencji, przy pomocy wskaźników pochodzących z monitoringu, dokumentacji projektowej, sprawozdań. Analiza uzupełniona zostanie danymi regionalnymi w zakresie poprawy dostępności transportowej zewnętrznej i wewnętrznej, pochodzącymi ze statystyki publicznej, analiz sektorowych, badań ROT oraz głównych wniosków z badań ewaluacyjnych zrealizowanych w okresie 2007-2013 w tym zakresie. Ocenę wzbogacą studia przypadków, poddając analizie jakościowej wybrane projekty pod kątem komplementarności oraz największego wpływu na poprawę dostępności transportowej w regionie.

Istotnym elementem podejścia metodologicznego będzie podjęcie próby oszacowania efektów netto interwencji w obszarze transportu (w oparciu o metody kontrfaktyczne)

Do oceny mobilności i bezpieczeństwa transportowego zasadne jest zebranie danych ilościowych na poziomie mieszkańców województwa w zakresie dostępności transportowej, połączeń, bezpieczeństwa, jakości usług, rynku pracy. Materiał badawczy mógłby zostać zebrany w ramach ankiet przeprowadzonych w środkach komunikacji miejskiej, pociągach, przystankach autobusowych, dworcach kolejowych itp.

Zakres niezbędnych danych

- dane mieszkańców województwa podlaskiego,
- dane dot. wskaźników z centralnego systemu teleinformatycznego w zakresie RPOWP oraz innych programów komplementarnych w zakresie interwencji, tj. PO IiŚ, POPW,
- dane z systemu STRATEG,
- dokumentacja projektowa,
- dane z regionalnej statystyki publicznej, dane z GDDKiA, PKP S.A., przewoźnicy miejscy i regionalni.

Przewidywane źródła danych do szacunków netto interwencji:

- dane nt. oszczędności czasu,
- dane o wielkości ruchu ze studiów wykonalności,
- statystyki na temat zmian w przewozach pasażerskich,
- statystyki GUS określające trendy w zmianach wielkości przewozów komunikacji miejskiej, etc.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I-III kw. 2022.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

Szacunkowy koszt badania: ok. 150 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPOWP 2014-2020 .

Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania
III c. Ocena skuteczności wdrażania oraz efektów instrumentu RLKS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej	
8.6 (PI 9d) Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA IX Rozwój lokalny	
9.1 (PI 9vi) Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego.	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante , on-going , ex post)	<i>on-going</i> (2018), <i>ex post</i> (2021)
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie pogłębionej ewaluacji wdrażania i efektów instrumentu RLKS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.	
Uzasadnienie badania	
<p>Ewaluacja osi priorytetowej IX wypełnia obowiązek ewaluacji każdej osi priorytetowej w ramach Programu. W zakresie Działania 8.6 badanie wpisuje się częściowo w wypełnienie obowiązku ewaluacji osi VIII. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.</p> <p>RLKS nie stanowi całkiem nowego instrumentu polityki spójności. Jest on już stosowany w ramach polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich (finansowany w ramach Osi czwartej PROW 2007-2013). Nowością jest wprowadzenie możliwości jego stosowania poza obszarami wiejskimi, a także stworzenie możliwości realizowania w ramach LSR projektów finansowanych z EFS i EFRR.</p> <p>Główną ideą RLKS jest zaangażowanie przedstawicieli lokalnych społeczności w określanie potrzeb rozwojowych, wyznaczanie celów i dopasowanie podejmowanych działań do specyficznych, lokalnych potrzeb. Powoduje to, że cele wyznaczone przez poszczególne lokalne społeczności oraz zakresy interwencji mogą być znacząco zróżnicowane, co stanowi wyzwanie dla ewaluacji.</p> <p>Zgodnie z zapisami RPOWP 2014-2020, RLKS będzie wspierany w dwóch osiach (VIII i IX). Cele szczegółowe stawiane przed RLKS to: wzrost partycypacji społecznej w realizacji lokalnych strategii rozwoju (EFS) oraz niwelowanie różnic w dostępie do usług społecznych i zatrudnienia (EFRR). Ma to być osiągnięte m.in. poprzez</p> <ul style="list-style-type: none"> • większe upodmiotowienie lokalnych społeczności; • lepsze dopasowanie usług do potrzeb mieszkańców; • zwiększenie zaangażowania podmiotów niepublicznych w świadczenie usług publicznych; • wykorzystanie lokalnych zasobów. <p>Proponowana ewaluacja spełnia wymóg przeprowadzenia co najmniej raz w okresie programowania ewaluacji każdej osi. W przypadku RLKS wskazane jest połączenie ewaluacji Osi IX oraz osi VIII (w zakresie RLKS).</p> <p>Ewaluacja jest również uzasadniona ze względu na stosunkowo nową formułą wdrażania tego narzędzia w kontekście polityki spójności, obejmującą wykorzystanie aż trzech funduszy. Z punktu widzenia polityki władz regionalnych szczególnie istotne będzie zbadanie rzeczywistych efektów interwencji w przyjętym kształcie.</p> <p>Biorąc powyższe pod uwagę, wskazane jest podzielenie ewaluacji na dwa etapy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etap pierwszy, służący przede wszystkim ocenie systemu wdrażania RLKS w województwie podlaskim, odtworzeniu teorii zmiany interwencji na poziomie programu i na poziomie wybranych LSR, pomiaru wstępnego; • etap drugi, służący ocenie wpływu RLKS na rozwój lokalny. 	
Kryteria badania	
Trafność, skuteczność (2018); Skuteczność, efektywność, użyteczność (2021).	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
Główne pytania na jakie powinna udzielić odpowiedź planowana ewaluacja to:	

NA ETAPIE PIERWSZYM (2018):

- Jak oceniana jest teoria zmiany interwencji?
- Czy i w jakim wymiarze zakres tematyczny wsparcia RLKS został trafnie zdefiniowany?
- W jakim stopniu zaproponowana formuła wdrażania RLKS, w tym lokalne kryteria wyboru zapewniają wybór najbardziej trafnych projektów?
- Jak wygląda sytuacja wyjściowa w wybranych do badania LSR?
- Jaki jest wpływ sposobu działania LGD na wybór najbardziej trafnych projektów?

NA ETAPIE DRUGIM (2021):

- Jaki jest poziom rozwoju lokalnego w społecznościach objętych RLKS (poziom partycypacji, dostęp do usług i zatrudnienia, czynnik migracyjny)? W jakim zakresie zrealizowaną interwencję należy ocenić jako użyteczną i efektywną?
- W jakim stopniu korzyści odniesione przez docelowych beneficjentów miały szerszy wpływ na obszar LSR?
- W jakim stopniu cele przedsięwzięcia, zdefiniowane na etapie programowania, zostały osiągnięte? (analiza podejmowanych działań na rzecz realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju, w tym ocena poziomu realizacji przedsięwzięć i celów szczegółowych określonych w LSR).
- Jaki jest poziom komplementarności projektów realizowanych w ramach LSR
- Jak oceniana jest skuteczność projektów realizowanych w ramach RLKS w stosunku do projektów realizowanych w ramach innych działań / poddziałań?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Proponowana koncepcja badania przewiduje, że ewaluacja będzie towarzyszyć wdrażaniu interwencji. Badanie zostanie podzielone na dwa etapy.

Pierwszy etap zostanie przeprowadzony w trzecim roku wdrażania RLKS (tj. rok 2018). Badanie to obejmie następujące elementy:

- **odtworzenie i ocenę teorii zmiany interwencji** – analizę powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy planowanymi działaniami i zakładanymi efektami, założenia dotyczące trafności i skuteczności interwencji, przyjęte warunki wdrażania; analiza ta prowadzona będzie na poziomie programu operacyjnego, jak również na poziomie LSR, przy czym zakłada się ilościową analizę większej grupy LSR i pogłębioną analizę kilku wybranych przypadków – analiza ta dostarczy m.in. informacji na temat przyjętych celów, działań i spodziewanych efektów LSR,
- **jakościową ocenę mechanizmów wdrażania RLKS:**
  - ocenę rozwiązań przyjętych na poziomie programu operacyjnego,
  - ocenę mechanizmów tworzenia LGD, składu LGD, mechanizmów opracowywania LSR i kryteriów wyboru projektów, a także sam proces wyboru projektów – na ile przyjęte rozwiązania, w tym lokalne kryteria wyboru zapewniają trafność interwencji i umożliwiają wybór skutecznych projektów,
  - ocenę powiązań pomiędzy projektami wybranymi do realizacji (w jakim stopniu tworzą one spójną koncepcję zmiany).
- **pomiar wstępny na obszarach realizacji wybranych LSR:** zakres pomiaru wyników powinien z analizy teorii zmiany wybranych LSR (poddanych analizie jakościowej). Jak zaznaczono wcześniej, zakres celów i planowanych działań może być bardzo zróżnicowany, co może utrudniać porównania efektów bezpośrednich. Dlatego też ewaluacja powinna koncentrować się na ocenie zmian na poziomie całej społeczności i na wyjaśnieniu mechanizmu wpływu zrealizowanych działań na osiąganą zmianę (lub jej brak).

Pomiar ten powinien uwzględniać co najmniej pomiar celów określonych w RPO, takich jak:

- poziom partycypacji społecznej w realizacji lokalnych strategii rozwoju (poziom udział partnerów społecznych we wdrażaniu LSR, badanie kapitału społecznego – określenie

- kierunków zmian w tym zakresie, sieciowanie i współpraca; poziom integracji społeczności lokalnych),
- o dostęp do usług społecznych,
  - o dostęp do zatrudnienia,
  - o poziom ubóstwa,
  - o poziom upodmiotowienia lokalnych społeczności (włączenia ich w procesy zarządzania rozwojem),
  - o dopasowanie usług społecznych do potrzeb lokalnych mieszkańców,
  - o poziom zaangażowania podmiotów niepublicznych w świadczenie usług publicznych,
  - o poziom wykorzystania lokalnych zasobów;

przy czym operacjonalizacja pomiaru dokonana zostanie na podstawie celów i efektów poszczególnych LSR i bazować będzie na różnych metodach: danych zastanych, danych wywołanych ilościowych i jakościowych.

Drugi etap badania – powinien zostać przeprowadzony w momencie, kiedy będą mogły ujawnić się już efekty interwencji (proponuje się rok 2021). Badanie to powinno być bezpośrednio powiązane z pierwszym etapem badania. W związku z tym badanie uwzględni:

- **ocenę teorii zmiany interwencji** – koncentrując się szczególnie na ocenie zmian w teorii zmiany, a także odtworzeniu rzeczywistej teorii zmiany – jakie w praktyce były efekty zrealizowanych projektów, jakie działania zostały zrealizowane, w jaki sposób wdrażanie wpłynęło na osiągnięte efekty (w tym m.in. zaangażowanie społeczności lokalnej oraz powiązania poszczególnych projektów);
- **ocenę zmiany w poziomie rozwoju społeczno – gospodarczego** – porównanie sytuacji w wybranych obszarach do sytuacji bazowej – na podstawie analizy danych zastanych, badań ilościowych i jakościowych,
- **ocenę wpływu interwencji na osiągnięcie zmiany** – ze względu na różnorodność interwencji oraz duże zróżnicowanie sytuacji poszczególnych obszarów, istnieją ograniczone możliwości zastosowania schematu kontrfaktycznego. Proponuje się wykorzystać przy tym miarę LHD (lokalny wskaźnik rozwoju społecznego);

Drugi etap badania powinien uwzględniać obszerny komponent badań jakościowych, które pozwolą poddać głębszej analizie mechanizmy zmiany i wytłumaczyć uzyskane efekty interwencji.

Zakres potrzebnych danych

Dokumenty programowe, dokumenty gromadzone w ramach poszczególnych lokalnych strategii, dane BDL, dane pierwotne gromadzone trakcie badań terenowych.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Etap I - III – IV kw. 2018

Etap II - II-IV kw. 2021

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

Etap I (koszt uzależniony od ilości wybranych do realizacji studiów przypadku – zakłada się, że zbadanych zostanie od 5 do 10 obszarów) oraz skali badania w pozostałych LSR – szacunkowy koszt badania: ok.180 tys.

Etap II – 200 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPOWP 2014-2020

Ewentualne komentarze / wątpliwości

Wyniki badania mogą stanowić istotne zasilenie dla badania planowanego z poziomu UP.

Tytuł badania	
III d. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na edukację opiekuńczo-wychowawczą w województwie podlaskim.	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa</p> <p>2.2 (PI 8iv) Działania na rzecz równowagi praca-życie</p> <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje</p> <p>3.1.1 (PI 10i) Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej</p> <p>3.1.3 (PI 10i) Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w ramach BOF</p> <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej</p> <p>8.2 (PI 10a) Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej (w tym ZIT BOF)</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>on-going</i> (2018, 2020), <i>ex post</i> (2022)
Cel badania	
<p>Celem badania jest ocena wpływu RPOWP 2014-2020 na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do lat 3; • wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w województwie podlaskim. 	
Uzasadnienie badania	
<p>Realizacja badania wpisuje się częściowo w wypełnienie obowiązku ewaluacji osi priorytetowej II, III i VIII. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.</p> <p>Zgodnie z zapisami RPOWP, instytucja jest zobowiązana do szacowania następujących wskaźników rezultatu w zakresie edukacji opiekuńczo-wychowawczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, które funkcjonują <u>2 lata</u> po uzyskaniu dofinansowania z EFS. • Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują <u>2 lata</u> po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS. <p>Częstotliwość pomiaru – 2 razy w ciągu realizacji programu oraz na jego zakończenie.</p> <p>Ewaluacja będzie rozszerzona o komponent dot. oceny wpływu interwencji na problemy zidentyfikowane w regionie w zakresie niewystarczającego dostępu do usług społecznych, zwłaszcza związanych z rozwojem systemu opieki nad dziećmi do lat 3 oraz związanych z upowszechnieniem edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach wiejskich. Polityka prorodzinna stanowi jedno z kluczowych wyzwań regionu, wpisana w założenia Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020.</p> <p><u>Badanie skupi się przede wszystkim na efektach wsparcia w zakresie:</u></p> <p>Oś Priorytetowa II:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększenia dostępności usług w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3, – wsparcia pracodawców w stosowaniu rozwiązań mających na celu godzenie życia zawodowego z prywatnym (np. elastyczne formy zatrudnienia, telepraca). <p>Oś Priorytetowa III:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wzrostu upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej wśród dzieci w wieku 3-4 lata, 	

- rozszerzenia oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne i wyrównujące zdiagnozowane deficyty u dzieci,
- wzrost umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego do pracy z dziećmi, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami,

Oś Priorytetowa VIII:

- utworzenie nowych miejsc w ramach edukacji przedszkolnej,
- dostosowanie infrastruktury do potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym i przygotowanie zaplecza socjalno-bytowego dla dzieci i nauczycieli, w szczególności w przypadku konieczności dostosowania obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Kryteria badania

Skuteczność, efektywność (2018, 2020); Skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość (2022).

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Badanie powinno odpowiedzieć m.in. na następujące pytania badawcze:

1. Na jakim poziomie należy określić efektywność przeprowadzonej w ramach 2014-2020 interwencji?
2. Czy interwencję należy uznać za skuteczną. Jeżeli tak, to w jakim zakresie?
3. Ile utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 funkcjonuje 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS? Jak wygląda sytuacja funkcjonujących miejsc?
4. Jakie są przyczyny niskiej trwałości utworzonych miejsc opieki (w przypadku miejsc, które funkcjonują poniżej 2 lat)?
5. W jakim stopniu powstałe miejsca opieki przyczyniły się do poprawy sytuacji zawodowej osób pełniących opiekę nad dziećmi? Jaka byłaby ich sytuacja, gdyby takiego wsparcia nie otrzymali?
6. Jakie identyfikuje się efekty wsparcia pracodawców w zakresie stosowania rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego z prywatnym?
7. W jakim stopniu powstałe żłobki i kluby dziecięce wypełniają lukę województwa w tym zakresie?
8. Ile utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego, funkcjonuje 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS? Jak wygląda sytuacja funkcjonujących miejsc?
9. Jakie są przyczyny niskiej trwałości miejsc wychowania przedszkolnego (w przypadku miejsc, które funkcjonowało poniżej 2 lat)?
10. W jakim stopniu powstałe miejsca przedszkolne przyczyniły się do upowszechnienia edukacji przedszkolnej w regionie w szczególności na obszarach wiejskich?
11. W jakim stopniu podniesiono jakość i atrakcyjność oferty w ramach prowadzonych placówek przedszkolnych? Jakie działania były podejmowane w tym zakresie? Czy były skuteczne?
12. Jaka jest efektywność tych instrumentów wsparcia?
13. Jakie są efekty inwestycji w infrastrukturę wychowania przedszkolnego w regionie? Czy wpłynęły na zwiększenie dostępności do edukacji w tym zakresie, zwłaszcza na obszarach, gdzie występuje słaby dostęp do tego typu usług?
14. Jakie są potrzeby w zakresie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami? Czy wsparcia w ramach EFS można uznać za użyteczne, tzn. odpowiedziało na te potrzeby?
15. Czy i w jakim zakresie identyfikowany jest związek między działaniami realizowanymi w ramach priorytetu inwestycyjnego 10i, a regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:

- uczestnicy projektów, tj. osoby pełniące funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 (powracające na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka oraz osoby pozostające bez zatrudnienia), nauczyciele zatrudnieni w ośrodkach wychowania przedszkolnego, rodzice dzieci, pracodawcy i organizacje pracodawców,

- przedstawiciele IZ/IP RPOWP,
- przedstawiciele Kuratorium Oświaty,
- przedstawiciele instytucji działających w obszarze edukacji i rynku pracy.

Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:

Elementem badania będzie odtworzenie i ocena teorii zmiany interwencji – analiza powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy działaniami i efektami w zakresie trafności i skuteczności interwencji.

W badaniu zastosowane zostaną zarówno metody jakościowe i ilościowe. Analiza jakościowa oparta będzie m.in. na analizie **Desk Research**, która obejmie dane z monitoringu, dokumentacji projektowych w zakresie efektów działań zwiększających dostępność usług w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz upowszechnienie edukacji przedszkolnej. Analiza **Desk Research** obejmie również wyniki badania ewaluacyjnego w zakresie edukacji przedszkolnej, realizowanego w okresie 2007-2013. Analiza uzupełniona będzie materiałem zebrany w ramach wywiadów pogłębionych prowadzonych w placówkach, w których powstały miejsca wychowania przedszkolnego i miejsca opieki nad dzieckiem do lat 3, z uczestnikami projektów, nauczycielami, opiekunami, rodzicami w celu pełnej oceny skuteczności i efektywności wsparcia, jakości i atrakcyjności oferty danej placówki, jej trwałości i warunków funkcjonowania. Możliwe będzie przy tym zidentyfikowanie dysproporcji między placówkami wiejskimi a miejskimi oraz ewentualnych dalszych potrzeb w tym zakresie. Istotnym elementem będzie pogłębiona analiza w zakresie zmiany sytuacji społeczno-zawodowej osób, które skorzystały z możliwości opieki nad dzieckiem do lat 3. Z drugiej strony w ramach podejścia ilościowego ocenione zostaną efekty wsparcia pracodawców w zakresie stosowania rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego z prywatnym. Kluczowym elementem badania będzie ocena inwestycji w infrastrukturę wychowania przedszkolnego pod kątem zwiększenia dostępności do edukacji przedszkolnej w szczególności na obszarach, gdzie występuje słaby dostęp do tego typu usług.

Element oceny stanowić będą również efekty wsparcia w zakresie podnoszenia umiejętności i kompetencji zawodowych wśród nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego niezbędnych do pracy z dziećmi, w szczególności z dziećmi o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

Podjęte zostaną próby oszacowania efektów netto interwencji, zwłaszcza w obszarze wpływu działań ukierunkowanych na pracodawców wspierających zatrudnienie osób opiekujących dziećmi do lat trzech.

W celu oszacowania wskaźników długoterminowych i trwałości wsparcia zastosowane zostaną badania ankietowe, placówek, które uzyskały wsparcie w ramach projektów.

Zakres niezbędnych danych

- Dane beneficjentów, którzy otrzymali wsparcie na utworzenie miejsc przedszkolnych;
- Dane osób, które otrzymały wsparcie na opiekę nad dziećmi do lat 3;
- Dane nauczycieli objętych wsparciem;
- Dane dot. pracodawców objętych wsparciem;
- Dane dot. upowszechnienia edukacji przedszkolnej;
- Dane dot. dostępności usług w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3;
- Dane wtórne pochodzące z analiz w zakresie edukacji opiekuńczo-wychowawczej i polityki prorodzinnej.
- Dane dotyczące beneficjentów nieskutecznych.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Etap I - III-IV kw. 2018

Etap II - III-IV kw. 2020

Etap III - III-IV kw. 2022

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

Szacunkowy łączny koszt badań – ok. 180 tys. zł.
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020.
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania	
III e. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na jakość kształcenia zawodowego w województwie podlaskim.	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje	
3.3 (PI 10iv) Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki (w tym ZIT BOF)	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej	
8.2 (PI 10a) Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej w szkoleniowej (w tym ZIT BOF)	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>ex-post</i>
Cel badania	
Celem badania jest ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na poprawę jakości i warunków kształcenia zawodowego w województwie podlaskim.	
Uzasadnienie badania	
<p>Realizacja badania wpisuje się częściowo w wypełnienie obowiązku ewaluacji osi priorytetowej III i VIII. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.</p> <p>Wysoka jakość edukacji zawodowej jest jednym z priorytetowych wyzwań regionu, określonych w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020. Przedmiotowa ewaluacja będzie odpowiedzią na problemy w zakresie niskiej zdawalności egzaminów zawodowych, niedostatecznego dostosowania warunków panujących w szkołach do rzeczywistych środowisk pracy zawodowej oraz niewystarczającego zakresu współpracy szkół zawodowych z pracodawcami, co wpływa na niedostosowanie kształcenia zawodowego do rzeczywistych potrzeb lokalnych i regionalnych rynku pracy. Problemem jest niedostatecznie rozwinięta infrastruktura i niski poziom wyposażenia techniczno-dydaktycznego placówek kształcenia zawodowego, nieodpowiadające potrzebom kształcenia i nieustannego dostosowania oferty i szkoleń do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy. Ciągła potrzeba podnoszenia kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej głównie w obszarze korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, czy wykorzystywania nowych metod nauczania.</p> <p>Realizacja badania obejmie ocenę efektów wdrażania ww. działań w zakresie:</p> <p>Oś Priorytetowa III:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popularyzacji kształcenia zawodowego, – realizacji kompleksowych programów rozwojowych, – współpracy szkół i placówek z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu lepszego dostosowania oferty kształcenia do rzeczywistych potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy; – skuteczności oraz użyteczności form wsparcia dot. staży, praktyk dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu u przedsiębiorców, poradnictwo zawodowo-edukacyjne; <p>Oś Priorytetowa VIII:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> – efekty inwestycji w infrastrukturę kształcenia zawodowego, w celu dostosowania oferty do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy oraz stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej.
Kryteria badania
Skuteczność, efektywność, użyteczność.
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>Badanie powinno odpowiedzieć min. na następujące pytania badawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy i w jakim zakresie wpływ interwencji na jakość szkolnictwa zawodowego w województwie podlaskim należy uznać za skuteczny? 2. Czy i w jakim zakresie podejmowane działania są efektywne? 3. Czy i w jakim zakresie interwencję RPOWP w kierunku popularyzacji kształcenia zawodowego w województwie podlaskim należy uznać za skuteczną i efektywną? Jaki jest poziom użyteczności tego działania? 4. Czy i jakie efekty przyniosła realizacja kompleksowych programów rozwojowych? Czy w tym zakresie interwencję można uznać za skuteczną, tzn. w jakim stopniu przyczyniła się ona do podniesienia jakości warunków kształcenia?; Jakie bariery i problemy nadal są identyfikowane? 5. Które formy wsparcia zarówno dla uczniów jak i nauczycieli były najefektywniejsze i użyteczne? 6. Czy i jakie efekty identyfikuje się w wyniku współpracy szkół z otoczeniem gospodarczym? Czy wpłynęły między innymi na lepsze dostosowanie oferty kształcenia do rzeczywistych potrzeb regionu? Jakie bariery i problemy są nadal identyfikowane? 7. Jakie są efekty inwestycji w infrastrukturę kształcenia zawodowego w regionie? Czy wpłynęły na dostosowania oferty do potrzeb rynku pracy, kierunków rozwoju województwa? 8. Jakie są efekty wsparcia nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie kluczowych kwalifikacji i kompetencji w obszarze korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych i wykorzystywania nowych metod nauczania? Czy i w jakim zakresie działania są użyteczne? 9. Czy interwencja RPOWP jest komplementarna z innymi działaniami podejmowanymi na poziomie krajowym i regionalnym? 10. Jaki jest stopień realizacji zasady partnerstwa w ramach projektów? 11. Czy i w jakim zakresie identyfikowany jest związek między działaniami realizowanymi w ramach priorytetu inwestycyjnego 10iv a regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczestnicy projektów, tj. uczniowie, nauczyciele kształcenia zawodowego oraz instruktorzy praktycznej nauki zawodu, doradcy zawodowi, uczniowie gimnazjum i ich rodzice, – przedstawiciele Kuratorium Oświaty, – przedstawiciele instytucji edukacyjnych w regionie <p>Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:</p> <p>Narzędziem, które będzie wykorzystane do oceny kształcenia zawodowego są zalecenia KOWEziU: <i>Standardy jakości kształcenia zawodowego</i>. Zaproponowana w zaleceniach metodologia pozwoli ocenić jakość i efektywność prowadzonego kształcenia oraz wizerunek danej placówki.</p> <p>Elementem badania będzie odtworzenie i ocena teorii zmiany interwencji – analiza powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy działaniami i efektami w zakresie trafności i skuteczności interwencji.</p> <p>Badanie będzie miało charakter przede wszystkim jakościowy, oceniający efektywność i skuteczność interwencji, opierając się na analizie dokumentacji projektowej, danych pochodzących z monitoringu. Kluczowym elementem będzie ocena placówek prowadzących kształcenie zawodowe, pod kątem warunków,</p>

<p>jakości kształcenia, infrastruktury. Analiza uwzględni efekty wsparcia kształcenia nauczycieli w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji oraz ich przełożenie na nowoczesne metody nauczania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.</p> <p>Podjęte zostaną próby oszacowania efektów netto interwencji w obszarze kształcenia zawodowego na rozwój i podniesienie jakości tego kształcenia w regionie, z wykorzystaniem metod kontrfaktycznych.</p> <p>Analiza będzie bazować również na wynikach dwóch ewaluacji, realizowanych w okresie 2007-2013 w ramach PO KL i RPO w zakresie kształcenia zawodowego.</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane uczestników projektów, w tym uczniowie, nauczyciele kształcenia zawodowego oraz instruktorzy praktycznej nauki zawodu, doradcy zawodowi, uczniowie gimnazjum i ich rodzice, • Dane organów prowadzących szkoły zawodowe. <p>Przewidywane źródła danych do szacowania efektów netto interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dane o beneficjentach nieskutecznych, • Dane OKE nt. wyników egzaminów zawodowych (w części praktycznej), • Dane o absolwentach kształcenia zawodowego
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III-IV kw. 2022.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacunkowy koszt badania – ok. 100 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020 .
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania	
III f. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na rozwój usług i infrastruktury społecznej.	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej</p> <p>7.2 (PI 9iv) Rozwój usług społecznych (w tym ZIT BOF)</p> <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej</p> <p>8.4 (PI 9a) Infrastruktura społeczna (w tym ZIT BOF)</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem badania jest ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na poprawę dostępności do wysokiej jakości usług społecznych oraz poziomu i dostępu do infrastruktury społecznej.	
Uzasadnienie badania	

Realizacja badania wpisuje się częściowo w wypełnienie obowiązku ewaluacji osi priorytetowej VII i VIII. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.

Wskazane osie priorytetowe odpowiadają na zidentyfikowane w regionie wyzwania w zakresie:

- zwiększenia dostępu do usług społecznych (środowiskowych, opiekuńczych, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, zdrowotnych) dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- zapewnienia odpowiedniego poziomu i dostępu do infrastruktury społecznej odpowiadającej na zdiagnozowane potrzeby w zakresie struktury demograficznej, sytuacji epidemiologicznej, chorób cywilizacyjnych, zapotrzebowania na usługi medyczne w zakresie zmniejszenia czynników ryzyka zagrażających zdrowiu oraz pomnażania potencjału zdrowotnego mieszkańców.

Plan przeprowadzenia badania wynika z konieczności poddania ocenie wpływu interwencji na problemy zidentyfikowane w regionie. Województwo charakteryzuje się rozproszoną siecią osadniczą, niską gęstością zaludnienia przy relatywnie niskich dochodach na mieszkańca. Dokonuje się koncentracja usług w ośrodkach miejskich. Prognoza ludności do 2035 r. przewiduje pogłębienie szeregu niekorzystnych zmian demograficznych, tj. ogólny proces starzenia się społeczeństwa, zasobów siły roboczej, zmniejszanie się liczby i udziału osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie populacji. W regionie słabiej niż średnio w kraju dzieci młodsze objęte są opieką zastępczą. Istnieje pilna potrzeba rozwijania usług na rzecz rodzin, w tym dostosowania liczby asystentów rodziny oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej do potrzeb. Istotne jest zatem zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i promowaniu idei rodzicielstwa zastępczego oraz wspierania opieki w rodzinach zastępczych.

Wyzwaniem staje się stworzenie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych mieszkańców z jednej strony młodych, aby mogli jak najdłużej funkcjonować na rynku pracy, a z drugiej strony, osób starszych, chorych i z niepełnosprawnością mających trudności w zaspokajaniu ich we własnym zakresie. Wsparcia wymagają dzieci z rodzin ubogich oraz rodziny dysfunkcyjne.

Badanie zostanie ukierunkowane na ocenę stopnia realizacji celów wskazanych działań. Pozwoli na oszacowanie wpływu interwencji w obszarach:

Działanie 7.2:

- usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych oraz usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami świadczonych w lokalnej społeczności;
- działań skierowanych do rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, osób i instytucji sprawujących pieczę zastępczą i dzieci w nich umieszczonych;
- funkcjonowania mieszkalnictwa wspomaganego dla osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- deinstytucjonalizacji opieki nad osobami niesamodzielnymi przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w formie teleopieki, systemów przywoławczych;
- programów polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i skierowanych do rodzin z dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością i z niepełnosprawnością.

W ramach **Działania 8.4** ocenie podlegać będą efekty działań infrastrukturalnych w zakresie ochrony zdrowia tj.:

- inwestycji w infrastrukturę dedykowaną osobom dorosłym w obszarze chorób, które są istotną przyczyną dezaktywizacji zawodowej,
- inwestycji w zakresie ginekologii, położnictwa, neonatologii, pediatrii,
- inwestycji w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej,
- inwestycji przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych,

<ul style="list-style-type: none"> – inwestycji w zakresie profilaktyki, wcześniej diagnostyki, leczenia chorób cywilizacyjnych oraz ograniczających aktywność zawodową, – inwestycji w zakresie usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, – inwestycji w zakresie mieszkań wspomaganych, chronionych i socjalnych.
Kryteria badania
Skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość.
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>Badanie powinno odpowiedzieć min. na następujące pytania badawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy i w jakim zakresie interwencję publiczną RPOWP 2014-2020 należy uznać za skuteczną i efektywną? 2. Czy i jakie są efekty wsparcia RPOWP w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych? 3. Czy i w jakich wymiarach wsparcie wpłynęło na zmianę potencjału instytucjonalnego podmiotów świadczących usługi społeczne i jego trwałość? 4. Czy i jakie są efekty interwencji w zakresie dostępu do trwałych oraz wysokiej jakości usług społecznych, w tym opieki zdrowotnej? 5. Czy proponowane usługi społeczne są użyteczne z punktu widzenia osób, które z nich korzystają? 6. Jak wygląda sytuacja osób korzystających z usług społecznych oraz ich otoczenia pod kątem sytuacji społecznej? 7. Czy wsparcie w zakresie infrastruktury społecznej i zdrowotnej przyczyniło się do zwiększenia dostępności usług w tym zakresie? Jaki jest poziom trwałości interwencji w tym zakresie? Jakie są dalsze potrzeby w tym zakresie? 8. Jaki jest poziom komplementarności inwestycji finansowanych z EFS i EFRR oraz innych źródeł? 9. Jaki jest stopień realizacji zasady partnerstwa w ramach projektów? 10. Czy i w jaki sposób działania współfinansowane z EFS przyczyniły się do opuszczenia (lub pozostania w/przyjeździe do) regionu przez odbiorców wsparcia? 11. Jaka jest skala komplementarności działań w zakresie priorytetu inwestycyjnego 9iv z programem operacyjnym Pomoc Żywnościowa?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczestnicy projektów, którzy skorzystali z usług społecznych, zdrowotnych w szczególności osoby starsze, z niepełnosprawnością i niesamodzielne, rodziny zagrożone dysfunkcją, – beneficjenci wsparcia, w tym w szczególności instytucje pomocy i integracji społecznej, podmioty lecznicze, przedsiębiorcy, – organizacje pozarządowe (w tym podmioty ekonomii społecznej), – eksperci obszarowi. <p>Przewidywany zakres przedmiotowy badania:</p> <p>Elementem badania będzie odtworzenie i ocena teorii zmiany interwencji – analizę powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy działaniami i efektami w zakresie trafności i skuteczności interwencji.</p> <p>W badaniu zastosowane zostaną zarówno metody jakościowe i ilościowe. W ramach podejścia jakościowego zastosowana zostanie analiza <i>Desk Research</i>, oparta na analizie danych wtórych, tj. dokumentacji projektowej, danych z monitoringu. Pogłębione informacje zostaną pozyskane od uczestników projektów, ich otoczenia, beneficjentów w zakresie poprawy zwiększenia dostępu do infrastruktury społecznej, usług społecznych, w tym usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Analiza <i>Desk Research</i> uwzględni również główne wnioski z badania ewaluacyjnego realizowanego w okresie 2007-2013 w zakresie infrastruktury opieki zdrowotnej. Analizę uzupełnią dane statystyki publicznej, analizy</p>

sektorowe w zakresie zmian w dostępności i wystandaryzowania usług społecznych w obszarze ochrony zdrowia i usług socjalnych.

Z uwagi na dążenie do deinstytucjonalizacji usług społecznych, zasadna będzie ocena efektywności i skuteczności usług świadczonych w formie instytucjonalnej i nieinstytucjonalnej z uwzględnieniem specyfiki obszaru (wiejskiej i miejskiej).

Podjęte zostaną próby oszacowania efektów netto interwencji w obszarze wsparcia rozwoju usług i infrastruktury społecznej z wykorzystaniem metod kontrfaktycznych w trzech obszarach:

- wsparcia rodzin,
- rozwoju infrastruktury społecznej w obszarze profilaktyki i ochrony zdrowia, uwzględniającej różnorodność wsparcia inwestycyjnego:
  - infrastruktura ochrony zdrowia osób w wieku aktywności zawodowej,
  - infrastruktura ochrony zdrowia osób starszych,
  - infrastruktura związana z usługami wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.
- inwestycji przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.

Z oceny efektów netto planowane jest wyłączenie wsparcia udzielonego w ramach pieczy zastępczej, ze względu na brak możliwości oszacowania efektów przed objęciem dzieci pieczą zastępczą.

Zakres niezbędnych danych

- Informacje o uczestnikach projektu,
- Informacje o beneficjentach,
- Informacje o otoczeniu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- Charakterystyka inwestycji w zakresie usług społecznych i zdrowotnych,
- Twarde informacje w zakresie wzrostu dostępności usług społecznych oraz infrastruktury społecznej zostaną pozyskane z danych wtórnych, dokumentacji projektowej, beneficjentów, danych statystycznych,
- Dane zastane w zakresie usług społecznych, w tym literatura, ekspertyzy, analizy sektorowe.

Przewidywane, podstawowe, źródła danych do szacowania efektów netto interwencji:

- Informacje o beneficjentach ośrodków pomocy społecznej – beneficjentach wsparcia w projektach (w odniesieniu do rodzin),
- Informacje o beneficjentach projektów inwestycyjnych,
- Informacje o nieskutecznych beneficjentach projektów inwestycyjnych,
- Informacje o klientach usług świadczonych na poziomie instytucjonalnym i nieinstytucjonalnym.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I-III kw. 2020.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

Szacunkowy koszt badania – ok. 150 tys. zł.

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPOWP 2014-2020.

Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania

III g. Wpływ działań rewitalizacyjnych na sytuację obszarów zdegradowanych

w województwie podlaskim	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej</p> <p>8.5 (PI 9b) Rewitalizacja</p> <p>Priorytet inwestycyjny 9b jest głównym priorytetem, w ramach którego prowadzone będą działania rewitalizacyjne. Działania w tym zakresie będą podporządkowane działaniom finansowanym przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach:</p> <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa</p> <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje</p> <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej</p> <p>Oznacza to, iż warunkiem koniecznym jest komplementarność względem działań z zakresu rewitalizacji społecznej, realizowanej w ramach EFS.</p> <p>Ponadto IZ RPO wprowadzi preferencje dla projektów rewitalizacyjnych w postaci dodatkowych punktów w ramach dedykowanych kryteriów wyboru w procedurze konkursowej oraz zwiększonej alokacji o środki budżetu państwa na finansowanie wkładu krajowego dla następujących priorytetów inwestycyjnych:</p> <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Poprawa dostępności transportowej</p> <p>4.1 (PI 7b) Mobilność regionalna</p> <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA V Gospodarka niskoemisyjna</p> <p>5.3.1 (PI 4c) Efektywność energetyczna w budynkach publicznych w tym budownictwo komunalne</p> <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami</p> <p>6.2 (PI 6b) Ochrona wody i gleb</p> <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej</p> <p>8.2 (PI 10a) Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej</p> <p>8.3 (PI 6c) Ochrona dziedzictwa kulturowego</p> <p>8.4 (PI 9a) Infrastruktura społeczna</p> <p>8.6 (PI 9d) Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>on-going/ex post</i>
Cel badania	
Wpływ działań rewitalizacyjnych na sytuację obszarów zdegradowanych w zakresie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym .	
Uzasadnienie badania	
<p>Realizacja badania wpisuje się częściowo w wypełnienie obowiązku ewaluacji j osi priorytetowej VIII. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.</p> <p>Ewaluacja stanowi instrument oceny zintegrowanych inwestycji rewitalizacyjnych w ramach programów rewitalizacji w aspekcie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym. Działania w zakresie rewitalizacji są kluczowe dla województwa podlaskiego. Wynika to z wielu negatywnych zjawisk w sferze społecznej w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.</p> <p>Ocena będzie prowadzona w oparciu o cele rewitalizacji w sferze społecznej oraz:</p>	

1. **gospodarczej** (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
2. **środowiskowej** (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
3. **przestrzenno-funkcjonalnej** (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
4. **technicznej** (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

W kontekście wzmocnienia spójności społecznej i terytorialnej obszarów problemowych istotne jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu nadanie tym obszarom nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do ich rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.

W związku z powyższym, istnieje potrzeba oceny założeń programów rewitalizacji, które stanowią podstawę działań rewitalizacyjnych RPOWP 2014-2020 pod kątem trafnego określenia i zdiagnozowania obszarów rewitalizacji na danym obszarze zdegradowanym, dotkniętych szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych, założenie adekwatnych narzędzi i możliwości finansowania oraz identyfikacja pierwszych efektów wdrażania Programów.

Zgodnie z logiką interwencji, rewitalizacja będzie głównie realizowana w ramach PI 9b przy udziale priorytetów inwestycyjnych, finansowanych ze środków EFS (por. zakres badania). W związku z tym badanie będzie skoncentrowane nie tylko na rewitalizacji przestrzeni, procesie przebudowy lub adaptacji wybranych obszarów, ale przede wszystkim na działaniach o charakterze społecznym na rzecz aktywizacji i integracji społeczno-gospodarczej, ograniczenia koncentracji ubóstwa, podniesienia jakości życia lokalnych społeczności, poprawy dostępu do usług publicznych, a w aspekcie gospodarczym - rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia, wspieranie gospodarki społecznej itd. Badanie ewaluacyjne powinno zatem stanowić kompleksową ocenę oddziaływania interwencji finansowanej zarówno ze środków EFRR i EFS.

Kryteria badania

Skuteczność, efektywność, użyteczność.

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Ocena działań rewitalizacyjnych powinna opierać się na zapisach Lokalnych lub Gminnych Programów Rewitalizacji pod kątem następujących aspektów:

- a. powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy;
- b. wpływu projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych na zakładane cele;
- c. ocena czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;
- d. metod diagnozowania obszarów zdegradowanych i rewitalizacji;
- e. mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji;
- f. mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji;
- g. system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji – skuteczność i efektywność;
- h. system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu;
- i. zakładanych źródeł finansowania projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Badanie oceni, obserwowane pierwsze efekty zmian na obszarach rewitalizowanych w zakresie:

- jakości życia,

<ul style="list-style-type: none"> – ubóstwa, – aktywności społecznej, – integracji społecznej, – liczby miejsc pracy, – nowych przedsiębiorstw, – dostępu do edukacji i innych usług społecznych, – stanu lokalnej infrastruktury, – odpływu lokalnych mieszkańców i przedsiębiorców, napływu nowych mieszkańców?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – beneficjenci; – przedstawiciele IZ RPOWP; – przedstawiciele zespołu ds. rewitalizacji, – eksperci. <p>Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:</p> <p>Elementem badania będzie odtworzenie i ocena teorii zmiany interwencji – analiza powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy działaniami i efektami w zakresie trafności i skuteczności interwencji.</p> <p>Badanie w głównej mierze będzie oparte na analizie jakościowej Lokalnych Programów Rewitalizacji opracowanych i wdrażanych przez gminy, pod kątem ich kompleksowości i zintegrowanego podejścia w zakresie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym i środowiskowym. Realizacja programów ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców, ożywienie gospodarcze i społeczne na danym obszarze. Istotnym elementem badania będzie analiza partycypacji społecznej procesów rewitalizacyjnych, tj. mechanizmów włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji. Poczucie przywiązania do danego miejsca jest bardzo istotne, zwłaszcza na obszarach zdegradowanych, gdzie rewitalizacja w szczególnym stopniu potrzebuje aktywności oddolnej.</p> <p>Pogłębiona analiza wdrażanych programów rewitalizacji pokaże również pierwsze efekty/zmiany, jakie zaszły na obszarach zdegradowanych w kluczowych aspektach.</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane z monitoringu i od beneficjentów; • Zakres Lokalnych Programów Rewitalizacji; • Dane GUS.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II-III kw. 2019
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacunkowy koszt badania: 150 tys. zł.
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania

III h. Ewaluacja wsparcia podlaskich inteligentnych specjalizacji w dziedzinie innowacyjności oraz badań i rozwoju.	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Zakres badania determinowany jest zapisami „Planu rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015-2020+” i obejmuje działania RPOWP 2014-2020, wskazane w Planie jako instrumenty jego wdrażania.	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu	
1.1 (PI 1a) Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy	
1.2 (PI 1b) Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach	
1.3 (PI 3c) Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach	
1.4 (PI 3a) Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa (w tym ZIT BOF)	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa	
2.1 (PI 8i) Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy	
2.3 (PI 8iii) Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych.	
2.4 (PI 8iii) Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje	
3.1 (PI 10i) Kształcenie i edukacja (w tym ZIT BOF)	
3.2 (PI 10iii) Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu	
3.3 (PI 10iv) Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki (w tym ZIT BOF)	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA X Pomoc techniczna	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (<i>ex ante</i> , <i>on-going</i> , <i>ex post</i>)	<i>on-going</i> (2018), <i>ex post</i> (2022)
Cel badania	
Analiza wpływu RPOWP 2014-2020 na: poziom innowacyjności województwa podlaskiego, konkurencyjności przedsiębiorstw oraz ocena i weryfikacja trafności wyboru regionalnych inteligentnych specjalizacji.	
Uzasadnienie badania	
Planowana ewaluacja pozwoli wypełnić obowiązek przeprowadzenia oceny wpływu dla części I Osi Priorytetowej RPOWP 2014-2020 oraz po części Osi Priorytetowej II i III. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.	
Ponadto badanie pozwoli na częściową ewaluację Planu rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015-2020+ w zakresie odnoszącym się do wykorzystania środków RPOWP 2014-2020 i zweryfikowanie trafności doboru regionalnych inteligentnych specjalizacji.	
Zakres wsparcia w ramach RPOWP jest ograniczony do obszarów zgodnych z dokumentem RIS3, którego funkcję w regionie pełni „Plan rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015-2020+”	
Zgodnie z RPOWP 2014-2020 oraz Planem rozwoju przedsiębiorczości, środki przeznaczone na B+R (Oś Priorytetowa I) będą w co najmniej 95% dostępne dla podmiotów działających w branżach określonych	

w Planie jako „Rdzeń specjalizacji” oraz „Specjalizacje wschodzące”. Do 5% środków może być dostępnych w ramach instrumentu elastyczności dla pozostałych podmiotów.

Rdzeń specjalizacji obejmuje następujące obszary:

- a) Przemysł rolno-spożywczy i sektory powiązane łańcuchem wartości
- b) Przemysł metalowo-maszynowy, szkodliwy i sektory powiązane łańcuchem wartości
- c) Sektor medyczny, nauki o życiu i sektory powiązane łańcuchem wartości
- d) Ekoinnowacje, nauki o środowisku i sektory powiązane łańcuchem wartości

Specjalizacje wschodzące zostały określone jako sektory objęte Krajowymi Inteligentnymi Specjalizacjami, nieuwzględnione w rdzeniu regionalnych IS, a także pozostałe sektory wykazujące regionalny wzrost zatrudnienia znacznie przewyższający dynamikę krajową.

Mechanizm elastyczności zapewnia możliwość finansowania dokładnie określonych wydatków, które nie mogą być sfinansowane nie przekraczając pułapów dostępnych na poszczególne działania w ramach RPOWP. W ramach tego instrumentu może zostać udzielone wsparcie w zakresie B+R+I podmiotom nie działającym w obszarach wymienionych jako inteligentne specjalizacje regionu.

Kryteria badania

Skuteczność, trafność, efektywność, użyteczność, trwałość (2022).

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

1. Jakie są efekty wsparcia przedsiębiorstw w ramach poszczególnych, adekwatnych działań RPOWP objętych zakresem ewaluacji?
2. Czy wsparcie udzielone w ramach RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do wzrostu przedsiębiorczości, innowacyjności i konkurencyjności gospodarki województwa?
3. Czy wsparcie udzielone w ramach RPOWP 2014-2020 wpłynęło na transfer wiedzy w regionie?
4. Czy wsparcie udzielone w ramach RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do podniesienia kompetencji kadr menadżerskich przedsiębiorstw?
5. Jaka jest skuteczność wsparcia przedsiębiorstw, patrząc z punktu widzenia wykorzystanych form wsparcia (dotacje/instrumenty finansowe/system popytowy dla MSP)?
6. Czy wsparcie udzielone w ramach RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do dostosowania programów kształcenia do wymogów regionalnej gospodarki?
7. Czy wsparcie udzielone w ramach RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do polepszenia dostępności do pracowników dla firm prowadzących działalność badawczo rozwojową i/lub innowacyjną.
8. Czy wsparcie udzielone w ramach RPOWP 2014-2020 przyczyniło się do promowania postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców województwa?
9. Czy poziom absorpcji środków unijnych przeznaczonych na B+R i efektywność ich wykorzystania w branżach uznanych za regionalne inteligentne specjalizacje jest zadowalający?
10. Jak różnicują się efekty wsparcia biorąc pod uwagę specyfikę przedsiębiorstw-beneficjentów, w tym w szczególności przynależność do branż określonych jako regionalne inteligentne specjalizacje? Czy widoczne jest zróżnicowanie efektów wsparcia na poziomie regionalnym?
11. W jakim stopniu wzrost innowacyjności województwa był wynikiem wsparcia udzielonego w ramach RPOWP 2014-2020?
12. W jakim stopniu wsparcie w ramach RPOWP wpłynęło na założone cele i wskaźniki RIS3?
13. W jaki sposób i w jakim stopniu zostały skonsolidowane rekomendacje Grupy roboczej zawarte w RIS3?
14. Jaki jest stopień realizacji zasady partnerstwa w ramach projektów?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:

- Uczestnicy projektów, tj. przedsiębiorstwa, zespoły naukowo-badawcze, pracownicy naukowci, doktoranci oraz studenci biorący udział w projekcie,

- Beneficjenci projektów
- Podlascy przedsiębiorcy
- Przedstawiciele grupy roboczej do spraw specjalizacji regionalnej gospodarki

Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:

Elementem badania będzie odtworzenie i ocena teorii zmiany interwencji – analiza powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy działaniami i efektami w zakresie trafności i skuteczności interwencji.

Podstawowym zadaniem badania jest ewaluacja efektywności wsparcia udzielonego w ramach I Osi Priorytetowej regionalnym przedsiębiorcom oraz poziom absorpcji i efektywności wykorzystania środków udzielonego przedsiębiorstwom działającym w branżach określonych jako wojewódzkie inteligentne specjalizacje. W tym zakresie badanie zostanie oparte o analizę danych związanych z dofinansowaniem w ramach RPOWP 2014-2020 z wykorzystaniem danych monitoringowych, danych z wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność oraz badań ankietowych i jakościowych przeprowadzonych u beneficjentów projektów oraz wśród reprezentatywnej próby przedsiębiorców z województwa podlaskiego nie objętych wsparciem w celu przeprowadzenia analizy kontrfaktycznej. Analiza oparta będzie również na głównych wnioskach z badania ewaluacyjnego realizowanego w okresie 2007-2013 w zakresie współpracy B+R i biznesu.

W zestawieniu z powyższymi badaniami przeprowadzona zostanie analiza danych z GUS i CAAC w celu oceny w jak dużym stopniu wsparcie z RPOWP 2014-2020 przyczynia się do wzrostu innowacyjności i rozwoju gospodarczego regionu.

Uzupełnieniem będzie analiza wybranych działań z Osi Priorytetowych II i III, które zostały ujęte jako instrumenty realizacji Planu rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015-2020+. Analiza w tym zakresie przeprowadzona zostanie w oparciu o dane od beneficjentów, dane GUS oraz w oparciu o wyniki badań jakościowych i ilościowych wśród podlaskich przedsiębiorców.

Badanie uwzględni również ocenę wymogów KE w zakresie RIS3 (warunkowości *ex ante*) dot. systemu monitorowania i ewaluacji.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe od beneficjentów i IZ
- Dane z wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność
- Dane pozyskane w badaniu ankietowym od beneficjentów oraz podlaskich przedsiębiorców i uczestników projektów realizowanych przez beneficjentów w ramach dofinansowania
- Dane pozyskane w ramach badań jakościowych
- Dane GUS
- Dane CAAC

W celu bardziej efektywnego wykorzystania schematu kontrfaktycznego wskazane jest zagwarantowanie dostępu do odpowiednich danych np. od potencjalnych beneficjentów, którzy nie zostali objęci wsparciem.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II-III kw.2018
I-II kw. 2022

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

Szacunkowy koszt badania: 250 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPOWP 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów wsparcia przedsiębiorstw.

Ewentualne komentarze / wątpliwości

5.2 Badania obowiązkowe wynikające z Rozporządzenia dot. EFS

Tytuł badania	
IV. Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie.	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa	
2.1	(PI 8i) Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy
2.2	(PI 8iv) Działania na rzecz równowagi praca-życie
2.3	(PI 8iii) Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych
EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej	
7.1	(PI 9i) Rozwój działań aktywnej integracji
7.2	(PI 9 iv) Rozwój usług społecznych (w tym ZIT BOF)
7.3	(PI 9v) Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego
EFS: OŚ PRIORYTETOWA IX Rozwój lokalny	
9.1	(PI 9vi) Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego.
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going, <i>ex post</i>
Cel badania	
Celem badania jest ocena efektów wsparcia RPOWP 2014-2020 skierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim.	
Uzasadnienie badania	
<p>Realizacja badania wpisuje się częściowo w wypełnienie obowiązku ewaluacji osi priorytetowej II, VII, IX. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.</p> <p>O ile projekt zmian <i>Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020</i> nie zostanie zmieniony, za pomiar wskaźników rezultatu długoterminowego EFS wskazanych w niniejszym badaniu odpowiadać będzie Instytucja Zarządzająca PO WER. W takim przypadku niniejsze badanie będzie realizowane jednokrotnie, bez elementu szacowania wartości wskaźników i jego zakres zostanie odpowiednio zmodyfikowany.</p> <p>Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania losów uczestników projektów 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie (Rozporządzenie dotyczące EFS 1304/2013). Efekty Programu odnotowują m.in. wskaźniki rezultatu długoterminowego dla Programu, dla których źródłem danych będą badania ewaluacyjne. Wynika to z większej koncentracji polityki spójności w latach 2014-2020 na efektach i rezultatach interwencji. W ramach przedmiotowego badania szacowane będą następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu programu; • Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu programu; 	

- Liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).

Badanie ewaluacyjne, których efektem będzie oszacowanie ww. wartości wskaźników powinno zostać przeprowadzone co najmniej cztery razy w okresie programowania.

Zakres badania zostanie rozszerzony, aby uzyskać odpowiedź na najważniejsze problemy regionu w zakresie niedostosowania kompetencyjno-kwalifikacyjnego zasobów pracy, zagrożenia wykluczeniem społecznym, bezrobocia. Identyfikacja barier i problemów osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy uwzględni m.in. dostępną w tym zakresie diagnozę zawartą w Programie.

I etap ewaluacji zostanie rozszerzony o komponent dot. oceny skuteczności, efektywności i trwałości interwencji skierowanej do grup newralgicznych, z punktu widzenia zakresu interwencji działań objętych badaniem.

Ewaluacja oceni efekty wsparcia w zakresie:

- zwiększenia aktywności i mobilności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo,
- zwiększenia aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3,
- zwiększenia aktywizacji społecznej i zawodowej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rzecz poprawy i wzmocnienia ich zdolności do zatrudnienia,
- zwiększenia integracji społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, reedukacja ubóstwa i dysproporcji w dostępie do usług publicznych i zatrudnienia.

Kryteria badania

Skuteczność, efektywność, trwałość, użyteczność.

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Badanie powinno odpowiedzieć min. na następujące pytania badawcze:

1. Jak oceniana jest skuteczność i efektywność form wsparcia oferowanych w ramach interwencji? Czy była adekwatna do potrzeb uczestników?
2. Czy umiejętności nabyte w ramach Programu są użyteczne? Czy są obecnie wykorzystywane? W jakim stopniu? Jakich elementów zabrakło?
3. Jaka jest skala zmian w sytuacji zawodowej (w kontekście podjęcia zatrudnienia, w tym zatrudnienie na własnych rachunek) uczestników projektu spowodowana udziałem w projekcie?
4. Jaka jest skala zmian w sytuacji społecznej uczestników projektu z zakresu aktywnej integracji (w tym m.in. korzystanie ze świadczeń socjalnych, poziom ubóstwa, integracja społeczna)?
5. Czy obecna sytuacja uczestników projektu (zawodowa i społeczna) byłaby podobna/lepsza/gorsza bez udziału w projekcie?
6. Jaka jest jakość miejsc pracy (pod kątem warunków zatrudnienia, warunków pracy, warunków finansowych)? Czy można mówić o trwałości miejsc pracy w dalszej perspektywie?
7. Czy i w jakim zakresie identyfikowany jest związek między działaniami realizowanymi w ramach priorytetu inwestycyjnego 8i a regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami?
8. Czy i w jaki sposób działania współfinansowane z EFS przyczyniły się do opuszczenia (lub pozostania w/przyjazdu do) regionu przez odbiorców wsparcia?
9. Czy dzięki projektom EFS zwiększyła się skala i jakość współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy oraz trzecim sektorem mającej na celu wsparcie osób najbardziej oddalonych od rynku pracy?
10. Jaki jest udział organizacji pozarządowych we wdrażaniu działań dot. włączenia społecznego i jaka jest jego (udziału) efektywność?

11. Jaka jest skala komplementarności działań w zakresie priorytetu inwestycyjnego 9i z programem operacyjnym Pomoc Żywnościowa?

12. Jaka jest trwałość interwencji skierowanej do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy?.

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:

- uczestnicy projektów:
  - tj. os. od 30 roku życia, w tym osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, os. niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach;
  - osoby pełniące funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 (powracające na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka oraz osoby pozostające bez zatrudnienia);
  - osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
  - społeczność lokalna zamieszkująca obszar objęty Lokalną Strategią Rozwoju.
- instytucje pomocy i integracji społecznej (w tym OPS, PCPR, ROPS),
- podmioty ekonomii społecznej,
- pracodawcy,
- doradcy zawodowi,
- instytucje rynku pracy i pomocy społecznej.

Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:

Elementem badania będzie ocena logiki interwencji – w zakresie odtworzenia i oceny przyjętych warunków wdrażania, analiza powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy planowanymi działaniami i zakładanymi efektami, założenia dotyczące trafności i skuteczności interwencji

Metodologia badania została w znacznym stopniu określona przez MIR w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 w Załączniku nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne*. W ramach wskazanego minimum metodologicznego, niezbędnego do wyliczenia wartości wskaźników będą wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) lub ankieta internetowa CAWI z uczestnikami projektu, którzy zakończyli swój udział w projektach realizowanych ze środków EFS. Możliwe będzie zastosowanie również metody typu *mixed-mode*, łączącej obie te techniki. Ponadto, określono pytania badawcze, które powinny znaleźć się w narzędziach badawczych. Pytania te zostaną rozszerzone przez Zamawiającego m.in. o kwestie faktycznego wpływu interwencji na sytuację odbiorców wsparcia, dostarczając dowodów na temat efektów netto interwencji EFS. MIR określiło również harmonogram realizacji badań, liczebność i strukturę próby, reprezentatywnej na poziomie priorytetu inwestycyjnego, grupy wiekowej, statusu na rynku pracy, wykształcenia, niepełnosprawności, sytuacji gospodarstw domowych, płci.

Ocena wpływu interwencji wymaga oszacowania efektu netto wsparcia. Do szacowania netto niezbędne są dane osób bezrobotnych, które nie korzystały ze wsparcia Programu - jako próba kontrolna badania. Bazą takich osób dysponują Powiatowe Urzędy Pracy, jednakże dostęp do tego typu danych jest ograniczony ze względu na ustawę o ochronie danych osobowych. W związku z tym w ramach badania możliwe będzie pozyskanie danych zanonimizowanych z PUP bądź też pozyskanie danych z centralnego systemu teleinformatycznego. Poczynione zostaną próby pozyskania danych za pośrednictwem ośrodków pomocy społecznej. Ostatecznie, w sytuacji braku możliwości pozyskania wsparcia ze strony instytucji, zastosowane zostaną metody bezpośredniego dotarcia do osób, które spełniałyby kryteria doboru do próby kontrolnej (bezpośrednie pozyskiwanie klientów w powiatowych urzędach pracy, ośrodkach pomocy społecznej, zastosowanie metody „kuli śniegowej” – pozyskiwanie informacji o potencjalnych uczestnikach badania od uczestników zrekrutowanych wcześniej. Badanie może być również oparte o subiektywną opinię uczestników projektów odnośnie sytuacji, gdyby nie otrzymali wsparcia w ramach Programu. W sprawie pozyskania przedmiotowych danych, MR prowadzi rozmowy z ZUS. Dane byłyby pomocne przy szacowaniu efektu netto. W związku z tym ostateczne decyzje w tym zakresie zostaną podjęte na etapie realizacji badania.

<p>Badanie uwzględni również ocenę wpływu interwencji, opartej na ocenie teorii programu, koncentrującą się na efektach działań, nakładach oraz działaniach i mechanizmach, które doprowadziły do tychże efektów, tj. ewaluacji poddane zostaną kryteria wyboru projektów, zakres i jakość interwencji, mechanizmy oddziaływania interwencji na uczestnika projektu w kontekście jego sytuacji zawodowej i społecznej. Badanie bazujące na teorii prowadzone będzie głównie za pomocą technik jakościowych, wywiadów jakościowych, panelów, studiów przypadku.</p> <p>Ewaluacja oparta będzie również na głównych wnioskach z badań ewaluacyjnych, realizowanych w okresie 2007-2013 w zakresie wykluczenia społecznego oraz potrzeb i barier osób młodych i osób starszych na rynku pracy.</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane uczestników projektów (dostępne w centralnym systemie teleinformatycznym); • Dane osób do próby kontrolnej, • Dane pracodawców, doradców zawodowych, instytucji rynku pracy i pomocy społecznej, • Dane wtórne w zakresie wykluczenia społecznego i rynku pracy.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
<p>Etap I - III kw. 2017 – IV kw. 2017</p> <p>Etap II - I kw. 2019 – II kw. 2019</p> <p>Etap III - III kw. 2021 – IV kw. 2021</p> <p>Etap IV - III kw. 2023 – IV kw. 2023</p>
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
<p>Szacunkowo koszt pomiaru uzależniony jest od:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkości próby 2. Liczby pomiarów 3. Sposobu podejścia do badania kontrfaktycznego 4. Uwzględnienia schematu eksperymentalnego <p>Szacowany koszt jednego pomiaru wynosi 150 tys. zł. Łączny koszt badania ok. 600 tys. zł.</p>
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
<p>JE RPOWP 2014-2020 we współpracy z MR, PUP, WUP i innymi jednostkami, które będą dysponować danymi do przedmiotowego badania.</p>
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania
V. Ocena wpływu wsparcia EFS i EFRR na trwałość i wysokiej jakości zatrudnienie.
Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działania) oraz fundusz
<p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>1.5 (PI 8b) Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój ukierunkowany jest siecią natura 2000.</p> <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa</p>

<p>2.1 (PI 8i) Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy.</p> <p>2.3 (PI 8iii) Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych.</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (<i>ex ante</i> , <i>on-going</i> , <i>ex post</i>)	<i>on-going</i> (2019), <i>ex post</i> (2021)
Cel badania	
Celem badania jest ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na trwałość miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości.	
Uzasadnienie badania	
<p>Realizacja badania wpisuje się częściowo w wypełnienie obowiązku ewaluacji osi priorytetowej I, II. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.</p> <p>O ile projekt zmian <i>Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020</i> nie zostanie zmieniony, za pomiar wskaźnika rezultatu długoterminowego EFS wskazanego w niniejszym badaniu odpowiadać będzie Instytucja Zarządzająca PO WER. W takim przypadku niniejsze badanie będzie realizowane jednokrotnie, bez elementu szacowania wartości wskaźnika i jego zakres zostanie odpowiednio zmodyfikowany.</p> <p>Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania trwałości działalności gospodarczych powstałych w ramach Programu w okresie 30 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie (Rozporządzenie dotyczące EFS 1304/2013). W ramach przedmiotowego badania szacowany będzie następujący wskaźnik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających <u>30 miesięcy</u> po uzyskaniu wsparcia finansowe. <p>Szacowanie wartości wskaźnika należy przeprowadzić 2 razy w ciągu okresu programowania.</p> <p><u>Ewaluacja oceni efekty w zakresie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – bezzwrotnego wsparcia dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, obejmujące oprócz środków finansowych, doradztwo, szkolenia w zakresie związanym z prowadzeniem działalności, wsparcie pomostowe, w tym wsparcie towarzyszące; – zwrotnego wsparcia dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą obejmujące oprócz środków finansowych doradztwo, szkolenia grupowe w zakresie związanym z prowadzeniem działalności, wsparcie pomostowe – tj, wsparcie towarzyszące obejmujące indywidualne/grupowe doradztwo w zakresie zasad przedsiębiorczości; – wzrostu przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000. <p>Ewaluacja będzie odpowiedzią na identyfikowane w województwie problemy związane z niedostosowaniem kompetencyjno-kwalifikacyjnym zasobów pracy, niską przedsiębiorczością, niewystarczającą aktywnością zawodową, w szczególności kobiet, osób młodych i starszych. Niska skłonność do podejmowania ryzyka i samoorganizacji w tym zakresie owocuje nie tylko odbiegającą od skali kraju liczbą inicjatyw gospodarczych, ale również wpływa na niskie oceny zasobów ludzkich przez przedsiębiorców. Działania w tym obszarze są priorytetowe dla województwa.</p> <p>Obszarem zainteresowania badań będzie również problem przedsiębiorczości i zatrudnienia na obszarach objętych ochroną prawną, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000. Kluczowa w tym zakresie będzie ocena interwencji mających na celu zapewnienie alternatywnych źródeł dochodów dla ludności, przy jednoczesnym poszanowaniu wymogów ochrony środowiska oraz utrzymaniu jego dobrego stanu.</p> <p>Badania prowadzone w perspektywie finansowej 2007-2013 wskazywały, iż środki na założenie działalności gospodarczej były najskuteczniejszą formą aktywizacji zawodowej, generującą najwięcej miejsc pracy. Dlatego</p>	

też istotne jest monitorowanie trwałości i jakości powstających podmiotów. Ma to na celu zwiększenie efektywności środków ukierunkowanych na ten cel, identyfikację czynników ograniczających trwałość tych podmiotów, jak i wpływających na ich wysoką przeżywalność, bazując przy tym na danych z GUS, Urzędów Skarbowych. Badanie oceni efekty wsparcia EFS również w kontekście trwałości, miejsc pracy, ich warunków, ewentualnej migrację uczestników w związku z udziałem w projekcie, efektu wyciekania. Ponadto badanie pozwoli ocenić faktyczny wpływ wsparcia Programu na rozwój przedsiębiorczości, szacując efekt netto interwencji.

Kryteria badania

Skuteczność, efektywność (2019); Skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość (2021).

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Badanie powinno odpowiedzieć min. na następujące pytania badawcze:

1. Czy i w jakim zakresie interwencję publiczną RPOWP 2014-2020 należy uznać za skuteczną w procesie zapewnienia wysokiej jakości zatrudnienia w województwie podlaskim?
2. Na jakim poziomie należy ocenić efektywność prowadzonej interwencji publicznej?
3. Jaka jest skala zakładanych działalności gospodarczych w formie dotacji oraz instrumentów finansowych (ilość i wielkość przedsiębiorstw)? Czy instrumenty są dostosowane do potrzeb regionu?
4. Czy przyjęty sposób wdrażania bezzwrotnych dotacji i instrumentów finansowych jest skuteczny? Czy wpływa na rozwój przedsiębiorczości i wzrost miejsc pracy?
5. Czy obserwowane są efekty uboczne związane z interwencją finansowaną ze środków EFS, tj. efekt jałowego biegu, wypychania, substytucji, wyciekania oraz efekt mnożnikowy?
6. Jaka jest trwałość działalności gospodarczych w okresie 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego? Ile miejsc pracy funkcjonuje po tym okresie (w przeliczeniu na pełne etaty)? Na jakim poziomie należy ocenić kondycję rynkową i finansową badanych podmiotów gospodarczych?
7. Jaka jest skuteczność i efektywność kosztowa form wsparcia w ramach zwrotnego i bezzwrotnego wsparcia?
8. Czy powstałe w wyniku interwencji działalności generują dodatkowe miejsca pracy? Jakie są warunki zatrudnienia?
9. W jakim stopniu wsparcie polepszyło sytuację zawodową osób defaworyzowanych? Czy zmiana jest trwała?
10. Jakie profile działalności występują w ramach powstałych działalności? Czy są one zgodne z potrzebami województwa podlaskiego?
11. Jak możemy zidentyfikować czynniki wpływające na przeżywalności powstałych działalności oraz jakie czynniki ograniczają rozwój firm? Jakie działania należy podjąć w kierunku zwiększenia trwałości powstałych firm?
12. Czy i w jakim zakresie identyfikowany jest związek między działaniami realizowanymi w ramach EFS (w zakresie priorytetu inwestycyjnego 8i, 8iii) a regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami?
13. Czy i w jaki sposób działania współfinansowane z EFS przyczyniły się do opuszczenia (lub pozostania w/przyjazdu do) regionu przez odbiorców wsparcia?
14. Jaki jest stopień realizacji zasady partnerstwa w ramach projektów?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:

- uczestnicy projektów, tj. osoby, które otrzymały bezzwrotne oraz zwrotne wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa, które otrzymały wsparcie inwestycyjne.

Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:

Elementem badania będzie ocena logiki interwencji – w zakresie odtworzenia i oceny przyjętych warunków wdrażania, analizę powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy planowanymi działaniami i zakładanymi efektami, założenia dotyczące trafności i skuteczności interwencji

Metodologia badania została w znacznym stopniu określona przez MIR w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 w Załączniku nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne*. W ramach wskazanego minimum metodologicznego, niezbędnego do wyliczenia wartości wskaźników będą wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) lub ankieta internetowa CAWI z uczestnikami projektu, którzy zakończyli swój udział w projektach realizowanych ze środków EFS. Możliwe będzie zastosowanie również metody typu mixed-mode, łączącej obie te techniki. Ponadto, określono pytania badawcze, które powinny znaleźć się w narzędziach badawczych. Pytanie te zostaną rozszerzone przez Zamawiającego m.in. o kwestie faktycznego wpływu interwencji na sytuację odbiorców wsparcia oraz rozwój przedsiębiorczości, dostarczających tym samym dowodów na temat efektu netto interwencji EFS. Niezbędne przy tym będą dane w zakresie wnioskodawców, którzy aplikowali nieskutecznie. Dane zostaną pozyskane m.in. z list rankingowych danego konkursu. W ramach minimum metodologicznego MIR określiło również liczebność i strukturę próby, która będzie stanowić pełną populację. Wyniki badania będą prezentowane w uwzględnieniu następujących warstw - priorytetu inwestycyjnego oraz podregionu miejsca utworzenia przedsiębiorstwa.

Ponadto, ocena wpływu interwencji będzie bazować na ocenie teorii programu, skupiając się przede wszystkim na kryteriach wyboru projektów oraz grupie docelowej - grupach defaworyzowanych, tj. osoby bezrobotne, poszukujące pracy i nieaktywne zawodowo, znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby starsze po 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnością, o niskich kompetencjach, długotrwale bezrobotne.

Badanie uwzględni ocenę efektu netto interwencji, odpowie nam na pytanie - w jakim stopniu zmiana jest wynikiem interwencji, czy możemy mówić o istnieniu efektu *deadweight* (jałowego biegu). Ocena zostanie przeprowadzona w kontekście sytuacji zawodowej i społecznej uczestników projektu (pod kątem poziomu wynagrodzenia, dochodu gospodarstw, sytuacji społecznej, migracji, miejsc pracy generowanych w powstałych przedsiębiorstwach).

Ponadto w ramach badania zostanie podjęta próba porównania przeżywalności firm powstałych w ramach wsparcia EFS z trwałością firm, które takiego wsparcia nie otrzymały. Identyfikacja firm, które nie otrzymały wsparcie będzie prowadzona na podstawie Centralnej *Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej* bądź z bazy Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie REGON.

Zakres niezbędnych danych

- dane uczestników projektów,
- dane mikro, małych, średnich przedsiębiorstw, które uzyskały wsparcie,
- dane beneficjentów,
- dane GUS, Urzędów Skarbowych.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Etap I - I kw. 2019 – II kw. 2019

Etap II - III kw. 2021 – IV kw. 2021

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

Szacunkowy koszt badania – 250 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPOWP 2014-2020.

Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania	
VI. Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych w województwie podlaskim.	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej	
7.3 (PI 9v) Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (<i>ex ante, on-going, ex post</i>)	<i>on-going</i> (2019), <i>ex post</i> (2021)
Cel badania	
Celem badania jest ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na rozwój sektora ekonomii społecznej oraz trwałość miejsc pracy powstałych w ramach tego sektora.	
Uzasadnienie badania	
<p>Realizacja badania wpisuje się częściowo w wypełnienie obowiązku ewaluacji każdej osi priorytetowej. Schemat badań wraz z przypisanymi konkretnymi działaniami z poszczególnych osi priorytetowych RPOWP 2014-2020, które będą ewaluowane zawiera Aneks II do Planu.</p> <p>Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania trwałości miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych istniejących co najmniej 30 miesięcy (Rozporządzenie dotyczące EFS 1304/2013). W ramach przedmiotowego badania szacowany będzie następujący wskaźnik:</p> <ul style="list-style-type: none"> Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych. <p>Szacowanie wartości wskaźnika należy przeprowadzić 2 razy w ciągu okresu programowania.</p> <p><u>Ewaluacja oceni efekty wsparcia w zakresie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – działań wspierających rozwój ekonomii społecznej obejmujących usługi animacji lokalnych, usługi rozwoju ekonomii społecznej, usługi wsparcia istniejących przedsiębiorstw, – wsparcie na założenie, przystąpienie lub zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym, obejmujące instrumenty w zakresie usługi niezbędne do prowadzenia/przystąpienia/pracy w przedsiębiorstwie społecznym, bezzwrotne wsparcie finansowe, wsparcie pomostowe. <p>Badanie oceni wpływ interwencji na identyfikowane w regionie problemy w zakresie niewystarczającego rozwoju sektora ekonomii społecznej, niskiej wiedzy i zaufania społecznego do tego sektora. Ewaluacja pozwoli na zidentyfikowanie dogodnych warunków do rozwoju podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, warunków sprzyjających rozwojowi adaptacyjnych form zatrudnienia, które łącząc cele społeczne z ekonomicznymi stanowią skuteczny instrument aktywizacji osób mających trudności związane z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy.</p> <p>Wyniki badań ewaluacyjnych prowadzonych w perspektywie 2007-2013, potwierdzają skuteczność wsparcia w zakresie tworzenia spółdzielni socjalnych, głównie ze względu na generowanie miejsc pracy. Jednakże</p>	

pomimo szeroko zakrojonych działań w regionie, jak i w całym kraju na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, finansowanych głównie z EFS, nie udało się osiągnąć zadowalającego poziomu rozwoju tego sektora. ²⁴
Kryteria badania
Skuteczność, efektywność (2019); Skuteczność, efektywność, trwałość, użyteczność (2021).
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>Badanie powinno odpowiedzieć min. na następujące pytania badawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy i w jakim zakresie działania podjęte w ramach Programu na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej są skuteczne i efektywne? 2. Czy działania związane z rozwojem oraz poprawą funkcjonowania sektora ekonomii społecznej w województwie podlaskim można uznać za użyteczne? Jeżeli tak to w jakim/-ich wymiarze/-ach? 3. Jak należy ocenić trwałość przedsięwzięć społecznych w okresie 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego? Ile miejsc pracy funkcjonuje po tym okresie (w przeliczeniu na pełne etaty)? 4. Jaka jest jakość powstałych miejsc pracy, biorąc pod uwagę formę zatrudnienia, wymiar zatrudnienia, atrakcyjność wynagrodzenia, warunki pracy itp.? Jakie były ewentualne przyczyny niskiej trwałości powstałych przedsięwzięć? 5. Jaka jest kondycja powstałych przedsięwzięć (pod kątem przychodów, liczby miejsc pracy)? Czy i w jakim zakresie podjętą interwencję należy ocenić jako trwałą? 6. Jaka jest skuteczność i efektywność kosztowa różnych instrumentów wspierania miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych? 7. Jakie zmiany społeczne i zawodowe można zaobserwować wśród uczestników projektów? Czy interwencja publiczna w tym zakresie jest użyteczna? Jeżeli tak to w jakim/-ich wymiarze/-ach? 8. Jaka jest komplementarność wsparcia z PI 9i? 9. Jaki jest stopień realizacji zasady partnerstwa w ramach projektów? 10. Czy i w jaki sposób działania współfinansowane z EFS przyczyniły się do opuszczenia (lub pozostania w/przyjazdu do) regionu przez odbiorców wsparcia? 11. Jaka jest skala komplementarności działań w zakresie priorytetu inwestycyjnego 9v z programem operacyjnym Pomoc Żywnościowa?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa społeczne, - podmioty ekonomii społecznej, - osoby fizyczne, jako uczestnicy projektów, - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, - eksperci w zakresie ekonomii społecznej. <p>Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:</p> <p>Metodologia do oszacowania wartości wskaźnika została określona przez MIR w <i>Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 w Załączniku nr 6 Sposób pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS, dla których źródłem danych jest badanie ewaluacyjne</i>. W ramach wskazanego minimum metodologicznego, niezbędnego do wyliczenia wartości wskaźników będą wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) lub ankieta internetowa CAWI z uczestnikami projektów którzy współtworzą przedsiębiorstwo społeczne powstałe ze wsparcia EFS . Możliwe będzie zastosowanie również metody typu mixed-mode, łączącej obie te techniki. Ponadto, określono pytania badawcze, które powinny znaleźć się w narzędziach badawczych. MIR określiło również harmonogram</p>

²⁴ „Ocena wsparcia w obszarze ekonomii społecznej udzielonego ze środków EFS w ramach POKL”, Coffey International Development, Warszawa, listopad 2013 r.

realizacji badań, liczebność i strukturę próby, która będzie stanowić pełną populację. Wyniki badania będą prezentowane w uwzględnieniu następujących warstw - priorytetu inwestycyjnego oraz podregionu miejsca utworzenia przedsiębiorstwa społecznego.

Badanie uwzględni ocenę wpływu interwencji, opartej na teorii programu, koncentrującą się na efektach działań, nakładach oraz działaniach i mechanizmach, które doprowadziły do tychże efektów, tj. ewaluacji poddane zostaną kryteria wyboru projektów, zakres i jakość interwencji, mechanizmy oddziaływania interwencji na uczestnika projektu w kontekście jego sytuacji zawodowej i społecznej. Badanie bazujące na teorii prowadzone będzie głównie za pomocą technik jakościowych, wywiadów jakościowych, panelów, studiów przypadku.

Badanie opierać się będzie na analizie **Desk Research**, obejmująca analizę dokumentacji projektowej, danych z monitoringu w celu oceny rezultatów projektów. Materiał badawczy uzupełnią również dane wtórne, pozyskane ze statystyki publicznej, analiz sektorowych, w tym analizy ROT-u w celu oceny zmiany w zakresie rozwoju sektora ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej. W Tym celu wykorzystane zostaną również główne wnioski z badania ewaluacyjnego zrealizowanego w okresie 2007-2013 w zakresie wykluczenia społecznego w regionie.

Badanie obejmie również analizę jakościową działań oferowanych przez OWES w zakresie skuteczności i użyteczności interwencji ukierunkowanej na rozwój sektora ekonomii społecznej.

Platformą stanowiącą podsumowanie i interpretację zgromadzonego materiału będą warsztaty/panel, którego uczestnikami będą przedstawiciele OWES, ROPS, podmiotów ekonomii społecznej, eksperci z sektora ekonomii społecznej .

Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane beneficjentów, • Dane uczestników projektów, którzy otrzymali wsparcia na założenie spółdzielni socjalnej, • Dane statystyki publicznej; • Analizy/badania sektora ekonomii społecznej.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
I kw. 2019 – II kw. 2019 III kw. 2021 – IV kw. 2021
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacowany koszt jednego pomiaru ok. 150 tys. zł. Łączny koszt badania ok. 300 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020 we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej.
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania
VII. Ocena wpływu wsparcia EFS na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw w województwie podlaskim.
Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa 2.4 (PI 8v) Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw, przedsiębiorców do zmian.
EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje

3.2 (PI 10iii) Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu	
3.3 (PI 10iv) Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki (w tym ZIT BOF)	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (<i>ex ante, on-going, ex post</i>)	on-going, <i>ex post</i>
Cel badania	
Celem badania jest ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na sytuację pracowników przedsiębiorstw i osób dorosłych w województwie podlaskim.	
Uzasadnienie badania	
<p>O ile projekt zmian <i>Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020</i> nie zostanie zmieniony, za pomiar wskaźników rezultatu długoterminowego EFS wskazanych w niniejszym badaniu odpowiadać będzie Instytucja Zarządzająca PO WER, oprócz wskaźnika Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, 6 miesięcy po opuszczeniu programu, za pomiar którego odpowiada IZ RPO. W takim przypadku niniejsze badanie nie uwzględni elementu szacowania wartości wskaźników i jego zakres zostanie odpowiednio zmodyfikowany.</p> <p>Realizacja badania pozwoli na realizację obowiązku monitorowania losów uczestników projektów 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie (art. 5 i Aneks 1 Rozporządzenia Ramowego). Wyniki badania będą podstawą do szacowania wartości wskaźników rezultatu długoterminowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, 6 miesięcy po opuszczeniu programu; • Liczba osób pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu programu; • Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu programu; • Liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu programu; • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek). <p>Badanie zostanie rozszerzone w zakresie kompleksowej oceny wpływu wsparcia na poprawę sytuacji pracowników przedsiębiorstw oraz osób dorosłych uczestniczących w kształceniu ustawicznym, w tym skuteczność mechanizmu Baza Usług Rozwojowych i podejścia popytowego do szkoleń.</p> <p><u>Ewaluacja oceni efekty wsparcia w zakresie:</u></p> <p>Oś priorytetowa II:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacji usług rozwojowych dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w formule podejścia popytowego, – wsparcia dla osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn zakładu pracy. – inicjatyw podejmowanych na poziomie lokalnym, mających na celu zwiększenie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców w zakresie organizacji pracy, form świadczenia pracy, godzenia życia zawodowego i prywatnego itp., – realizacji działań zdefiniowanych w ramach procesu określania specjalizacji regionalnych stanowiących instrument wsparcia przedsiębiorstw związane w szczególności z procesami wdrażania innowacji. <p>Oś priorytetowa III:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szkoleń, kursów skierowanych do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy były zainteresowane rozwijaniem kompetencji w zakresie TIK i języków obcych oraz podwyższeniem umiejętności poprzez kursy kompetencji ogólnych; – studiów podyplomowych, jako formy rozwijania kompetencji i umiejętności osób dorosłych z punktu widzenia funkcjonowania na rynku pracy; 	

<ul style="list-style-type: none"> – poradnictwa edukacyjno-zawodowego; – pozaszkolnych formy kształcenia dorosłych, tj. kwalifikacyjne kursy zawodowe i kursy umiejętności zawodowych uzupełnione o poradnictwo edukacyjno-zawodowe.
Kryteria badania
Skuteczność, efektywność, trwałość, użyteczność.
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>Badanie powinno odpowiedzieć min. na następujące pytania badawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy realizacja usług rozwojowych dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw jest skuteczna i odpowiada na potrzeby pracowników, przedsiębiorstw i rynku pracy? Czy wpływają na rozwój przedsiębiorstw? 2. Jaka jest skuteczność i użyteczność programów outplacementowych? 3. Jaki jest wpływ interwencji w zakresie outplacementu na sytuację odbiorców pod kątem warunków pracy, poziomu wynagrodzenia, zachowań migracyjnych? 4. Jakie są efekty inicjatyw w zakresie zwiększenia zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw? 5. Czy działania w zakresie podnoszenia kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych odpowiadają na ich potrzeby i są użyteczne?; Czy są wykorzystywane w obecnej pracy? 6. W jakim zakresie wsparcie osób dorosłych przyczyniło się do zmiany ich sytuacji zawodowej? 7. Jaka jest efektywność form wsparcia kierowanych do pracowników i osób dorosłych? 8. Czy i w jakim zakresie identyfikowany jest związek między działaniami realizowanymi w ramach EFS (w zakresie priorytetu inwestycyjnego 8v, 10iii) a regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami? 9. Czy i w jaki sposób działania współfinansowane z EFS przyczyniły się do opuszczenia (lub pozostania w/przyjazdu do) regionu przez odbiorców wsparcia?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczestnicy projektów, tj. mikro, mali, średni przedsiębiorcy i ich pracownicy, w tym właściciele/kadra zarządzająca, pracownicy zwolnieni, przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem z przyczyn zakładu pracy, osoby odchodzące z rolnictwa, osoby dorosłe z własnej inicjatywy uczestniczące w kształceniu ustawicznym, osoby dorosłe uczestniczące w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego, – regionalni przedsiębiorcy, – instytucje rynku pracy. <p>Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:</p> <p>Elementem badania będzie ocena logiki interwencji – w zakresie odtworzenia i oceny przyjętych warunków wdrażania, analiza powiązań przyczynowo - skutkowych pomiędzy planowanymi działaniami i zakładanymi efektami, założenia dotyczące trafności i skuteczności interwencji</p> <p>Dla uzyskania użytecznych wyników badania, zastosowanie będą miały zarówno metody jakościowe i ilościowe, pozwalające na kompleksową ocenę skuteczności, trwałości interwencji ukierunkowanej na dostosowanie kompetencji i kwalifikacji pracowników na rzecz podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw oraz działań dot. łagodzenia skutków zmian restrukturyzacyjnych w regionie. Analiza będzie poprzedzona analizą Desk Research w obszarze rynku pracy i przedsiębiorczości w regionie. Kluczowa przy tym będzie ocena podejścia popytowego do szkoleń oraz mechanizmu Bazy Usług Rozwojowych, jako elementów gwarantujących wysoką jakość usług w tym zakresie. Analiza Desk Research będzie oparta również na głównych wnioskach z badań ewaluacyjnych zrealizowanych w okresie 2007-2013 w zakresie kształcenia ustawicznego oraz potrzeb kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstw w regionie.</p> <p>Drugim członem badania będzie zebranie danych ilościowych w zakresie efektów kształcenia, motywacji,</p>

zaangażowania i potrzeb osób dorosłych w zakresie kształcenia ustawicznego.

Podjęte zostaną próby oszacowania efektów netto interwencji w obszarze wsparcia pracowników przedsiębiorstw i osób dorosłych w województwie podlaskim, z wykorzystaniem metod kontrfaktycznych w czterech obszarach:

- uczestnicy projektów, tj. mikro, mali, średni przedsiębiorcy,
- uczestnicy projektów - pracownicy mikro, małych i średnich przedsiębiorstw,
- uczestnicy projektów osoby dorosłe z własnej inicjatywy uczestniczące w kształceniu ustawicznym, osoby dorosłe uczestniczące w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy.

Problemy z oszacowaniem efektów netto interwencji mogą wystąpić w przypadku osób odchodzących z rolnictwa – problem z utworzeniem grupy kontrfaktycznej do badań, ze względu na brak możliwości dotarcia do odpowiednich osób.

Badaniem efektów netto nie zostaną objęci uczestnicy projektów - pracownicy zwolnieni, przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem z przyczyn zakładu pracy ze względu na bezprzedmiotowość tworzenia grup kontrfaktycznych w przypadku tej kategorii osób.

Zakres niezbędnych danych

- Dane uczestników projektów (pracowników przedsiębiorstw, osób dorosłych objętych kształceniem ustawicznym),
- Dane dotyczące przedsiębiorstw,
- Informacje w zakresie potrzeb lokalnego rynku pracy,
- Informacje w zakresie wymagań i potrzeb przedsiębiorstw dot. kwalifikacji i umiejętności pracowników.

Przewidywane, podstawowe, źródła danych do szacowania efektów netto interwencji:

- Przedsiębiorstwa niekorzystające ze wsparcia, tj. mikro, mali, średni przedsiębiorcy – dane pochodzące z rejestru REGON,
- pracownicy mikro, małych, średnich przedsiębiorstw, którzy nie korzystali ze wsparcia – informacje pozyskane z przedsiębiorstw uczestników wsparcia, informacje pozyskane od pracowników przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia (metoda „kuli śniegowej”),
- uczestnicy projektów osoby dorosłe z własnej inicjatywy uczestniczące w kształceniu ustawicznym, osoby dorosłe uczestniczące w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego - informacje pozyskane od uczestników projektów osób dorosłych z własnej inicjatywy uczestniczących w kształceniu ustawicznym (metoda „kuli śniegowej”),
- instytucje rynku pracy nie korzystające ze wsparcia.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Zgodnie z Wytycznymi MIR, rekomendowane jest czterokrotne przeprowadzenie pomiaru: 2017, 2019, 2021, 2023.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

Szacunkowo koszt pomiaru uzależniony jest m.in. od:

1. Wielkości próby
2. Liczby pomiarów

Szacowany koszt jednego pomiaru ok. 150 tys. zł. Łączny koszt badania ok. 600 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPOWP 2014-2020.
Ewentualne komentarze / wątpliwości

5.3 Badania wynikające z Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020.

Tytuł badania
VIII. Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPOWP 2014-2020.
Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 (PI 1a) Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy 1.2 (PI 1b) Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach 1.3 (PI 3c) Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach 1.4 (PI 3a) Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa (w tym ZIT BOF) 1.5 (PI 8b) Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią natura 2000 <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1 (PI 8i) Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy 2.2 (PI 8iv) Działania na rzecz równowagi praca-życie 2.3 (PI 8iii) Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych 2.4 (PI 8v) Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian 2.5 (PI 8vi) Aktywne i zdrowe starzenie się <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1 (PI 10i) Kształcenie i edukacja (w tym ZIT BOF) 3.2 (PI 10iii) Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu 3.3 (PI 10iv) Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki (w tym ZIT BOF) <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Poprawa dostępności transportowej</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.1 (PI 7b) Mobilność regionalna 4.2 (PI 7d) Infrastruktura kolejowa <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA V Gospodarka niskoemisyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1 (PI 4a) Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii 5.2 (PI 4b) Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach 5.3 (PI 4c) Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej 5.4 (PI 4e) Strategie niskoemisyjne (w tym ZIT BOF) <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami</p> <ul style="list-style-type: none"> 6.1 (PI 6a) Efektywny system gospodarowania odpadami 6.2 (PI 6b) Ochrona wody i gleb

6.3 (PI 6d) Ochrona zasobów bio-i georóżnorodności oraz krajobrazu	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej	
7.1 (PI 9i) Rozwój działań aktywnej integracji	
7.2 (PI 9iv) Rozwój usług społecznych (w tym ZIT BOF)	
7.3 (PI 9v) Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej	
8.1 (PI 2c) Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną	
8.2 (PI 10a) Uzupelnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	
8.3 (PI 6c) Ochrona dziedzictwa kulturowego	
8.4 (PI 9a) Infrastruktura społeczna (w tym ZIT BOF)	
8.5 (PI 9b) Rewitalizacja	
8.6 (PI 9d) Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA IX Rozwój lokalny	
9.1 (PI 9vi) Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego.	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania jest ocena skuteczności i trafności kryteriów i systemu wyboru projektów w ramach RPOWP 2014-2020.	
Uzasadnienie badania	
Badanie kryteriów i systemu wyboru projektów jest badaniem obligatoryjnym, wskazanym w <i>Wytycznych MIR</i> . Przeprowadzenie oceny systemu wyboru projektów w początkowej fazie wdrażania pozwoli na weryfikację i ocenę funkcjonalności przyjętej konstrukcji i zasad wyboru projektów i ich preselekcji, w szczególności pod kątem prawidłowości, trafności i adekwatności zastosowanego mechanizmu, pozwalającego na wybór projektów realizujących cele programowe. Rekomendacje z badania posłużą zmianom w systemie wyboru projektów, dostosowując go do potrzeb regionu, mając na uwadze przede wszystkim wzrost miejsc pracy, spójność społeczną i wzrost przedsiębiorczości. Badanie uwzględni również poziom projektodawcy i jego ocenę w zakresie obowiązujących kryteriów i całej dokumentacji konkursowej pod kątem czasochłonności jej przygotowania, przejrzystości i adekwatności. Badanie będzie realizowane po przeprowadzeniu pierwszych konkursów, co pozwoli na zebranie pierwszych opinii, uwag i pojawiających się problemów. Pozwoli to na wprowadzenie odpowiednich modyfikacji w kolejnych konkursach.	
Kryteria badania	
Trafność, przewidywana skuteczność i efektywność.	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
Badanie powinno odpowiedzieć co najmniej na następujące pytania badawcze:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy założone kryteria i system wyboru projektów oraz organizacja procesu oceny wniosków w ramach poszczególnych działań można ocenić jako trafne, tzn. pozwalające na wybór projektów, które w największym stopniu przyczyniają się do osiągnięcia założonych celów szczegółowych i rezultatów oraz wskaźników danej osi priorytetowej? Jakie ewentualne zmiany są konieczne w tym celu? 2. Czy przyjęte kryteria i system wyboru oraz organizacja procesu oceny wniosków w ramach poszczególnych działań Programu są niedyskryminacyjne i przejrzyste oraz uwzględniają ogólne zasady ustanowione w art. 7 i 8 Rozporządzenia Ramowego? 3. Czy przyjęte kryteria i system wyboru projektów umożliwia wybór projektów, które pozwolą na wypełnienie zobowiązań przyjętych w ramach ram wykonania? 	

4. Czy przyjęte kryteria i system wyboru pozwalają na wybór projektów w największym stopniu zgodnych z *Planem rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015-2020+*” tzw. RIS3²⁵?
5. Czy przyjęte kryteria i system są trafne i pozwalają na wybór projektów komplementarnych w obszarach wymaganych w Programie?;
6. Czy założone kryteria i system wyboru są zrozumiałe, przystępne i realne dla potencjalnych beneficjentów, jakie problemy identyfikuje się w tym zakresie? Jakie zmiany są konieczne?;
7. Czy przyjęty system i kryteria są efektywne, tzn. stanowią duże obciążenie administracyjne dla potencjalnych beneficjentów? Jakie usprawnienia/uproszczenia należy wprowadzić dla sprawnej i efektywnej oceny i wyboru wniosków o dofinansowanie?
8. W jakim stopniu zapewniono realizację zasady partnerstwa na etapie formułowania kryteriów i systemu wyboru projektów?
9. Na jakim poziomie należy ocenić potencjalną skuteczność przyjętych kryteriów i systemu wyboru oraz organizacja procesu oceny wniosków w ramach poszczególnych działań Programu?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

MR przygotowało zalecenia w zakresie niniejszego badania, które JE RPOWP 2014-2020 zastosuje w ramach przedmiotowego badania.

W pierwszej kolejności w ramach badania zostanie odtworzona logika interwencji, w celu określenia, w jakim stopniu przyjęty system wyboru projektów jest trafnie zdefiniowany, zapewnia wybór najbardziej trafnych i skutecznych projektów oraz w rezultacie wpływ na osiągnięcie celów programu.

Ewaluacja obejmie analizę danych zastanych, identyfikując istotne elementy systemu wyboru projektów pod kątem osiągania celów programowych poprzez weryfikację dokumentów systemowych, dokumentacji konkursowych, wniosków o dofinansowanie projektów i innych dokumentów wytworzonych na potrzeby konkursów. Pogłębione informacje w tym zakresie pozyskane zostaną m.in. z poziomu przedstawicieli instytucji odpowiedzialnych za wdrażania RPO w regionie (tj. IZ/IP RPOWP), czyli instytucji odpowiedzialnych za kształt funkcjonujących procedur.

Z drugiej strony uwzględniona zostanie perspektywa beneficjentów projektów i pozyskanie ilościowego i jakościowego materiału w zakresie elementów związanych z procedurą konkursową, tj. czasochłonności przygotowania dokumentacji projektowej, zrozumiałości procedur, zapisów i ich adekwatność.

Badanie uwzględni również wnioski i opinie członków Komitetu Monitorującego RPOWP, którzy są odpowiedzialni za zatwierdzanie kryteriów wyboru projektów w ramach Programu.

W ramach badania wykorzystane zostaną rekomendacje/wskazówki przedstawicieli Wnioskodawców, wynikające z raportu Lewiatana z 2011 - „PRZEDSIĘBIORCY KONTRA PROCEDURY Organizacja naboru i oceny projektów przedsiębiorców w 16 Regionalnych Programach Operacyjnych”. Ponadto badanie uwzględni główne wnioski w zakresie skutecznego i sprawnego wdrażania Programu, wynikające z badań realizowanych w okresie 2007-2013.

W końcowej fazie badania, wyniki zostaną poddane konsultacjom na panelu ekspertów w celu sformułowania rekomendacji.

Zakres niezbędnych danych

- Dokumentacja programowa
- Dokumentacja konkursowa
- Wyniki badań w zakresie systemu wyboru projektów dot. perspektywy 2007-2013
- Regulaminy konkursów
- Regulaminy Komisji Oceny Projektów

²⁵ Dotyczy działań zgodnych z RIS3, tj. Działanie .1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.3, 2.4, 3.1.1, 3.1.2, 3.3.

• Baza beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II – III kwartał 2016
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacunkowy koszt badania: 200 tys. zł.
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020.
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania
IX. Ewaluacja <i>on-going</i> wdrażania polityk horyzontalnych
Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>1.1 (PI 1a) Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy</p> <p>1.2 (PI 1b) Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach</p> <p>1.3 (PI 3c) Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach</p> <p>1.4 (PI 3a) Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa (w tym ZIT BOF)</p> <p>1.5 (PI 8b) Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią natura 2000</p> <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa</p> <p>2.1 (PI 8i) Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy</p> <p>2.2 (PI 8iv) Działania na rzecz równowagi praca-życie</p> <p>2.3 (PI 8iii) Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych</p> <p>2.4 (PI 8v) Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</p> <p>2.5 (PI 8vi) Aktywne i zdrowe starzenie się</p> <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje</p> <p>3.1 (PI 10i) Kształcenie i edukacja (w tym ZIT BOF)</p> <p>3.2 (PI 10iii) Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu</p> <p>3.3 (PI 10iv) Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki (w tym ZIT BOF)</p> <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Poprawa dostępności transportowej</p> <p>4.1 (PI 7b) Mobilność regionalna (w tym ZIT BOF)</p> <p>4.2 (PI 7d) Infrastruktura kolejowa</p> <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA V Gospodarka niskoemisyjna</p> <p>5.1 (PI 4a) Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii</p> <p>5.2 (PI 4b) Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach</p> <p>5.3 (PI 4c) Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej</p>

5.4 (PI 4e) Strategie niskoemisyjne (w tym ZIT BOF)	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami	
6.1 (PI 6a) Efektywny system gospodarowania odpadami	
6.2 (PI 6b) Ochrona wody i gleb	
6.3 (PI 6d) Ochrona zasobów bio-i georóżnorodności oraz krajobrazu	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej	
7.1 (PI 9i) Rozwój działań aktywnej integracji	
7.2 (PI 9iv) Rozwój usług społecznych (w tym ZIT BOF)	
7.3 (PI 9v) Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej	
8.1 (PI 2c) Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną	
8.2 (PI 10a) Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej (w tym ZIT BOF)	
8.3 (PI 6c) Ochrona dziedzictwa kulturowego	
8.4 (PI 9a) Infrastruktura społeczna (w tym ZIT BOF)	
8.5 (PI 9b) Rewitalizacja	
8.6 (PI 9d) Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	
EFS: OŚ PRIORYTETOWA IX Rozwój lokalny	
9.1 (PI 9vi) Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego.	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowa
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>on-going</i>
Cel badania	
Celem badania jest ocena wdrażania polityk horyzontalnych w ramach RPOWP 2014-2020.	
Uzasadnienie badania	
Badanie polityk horyzontalnych jest badaniem obligatoryjnym, wskazanym w UP oraz Wytocznych MIR. Zgodnie z zapisami art. 5,7 i 8 Rozporządzenia Ramowego należy przestrzegać – na każdym z etapów realizacji Programu, tj. w trakcie jego programowania jak i wdrażania zasad horyzontalnych, tj. zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn, zasady zrównoważonego rozwoju, partnerstwa i wielopoziomowego zarządzania. Zapisy RPOWP wyodrębniły również zasadę przeciwdziałania zmianom klimatu i ładu przestrzennego, jako zasadę horyzontalną. Istotną z punktu widzenia regionu. Badanie powinno dokonać oceny sposobu realizacji polityk horyzontalnych. Pozwoli ocenić w jakim stopniu zasady są przestrzegane zarówno na poziomie IZ/IP RPOWP, jak i beneficjentów w wymiarze ekologicznym/środowiskowym, społecznym oraz ekonomicznym/gospodarczym.	
Kryteria badania	
Skuteczność.	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
Badanie powinno odpowiedzieć co najmniej na następujące pytania badawcze:	
1. W jaki sposób w ramach Programu zapewniono realizację zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn? Czy i w jakim stopniu wdrażanie Programu jest skuteczne w tym zakresie, tzn. przyczynia się to do realizacji tej zasady?	

<p>2. W jaki sposób w ramach Programu zapewniono realizację zasady zrównoważonego rozwoju? Czy i w jakim stopniu wdrażanie Programu jest skuteczne w tym zakresie, tzn. przyczynia się to do realizacji tej zasady?</p> <p>3. W jaki sposób w ramach Programu zapewniono realizację zasady partnerstwa? Czy i w jakim stopniu wdrażanie Programu jest skuteczne w tym zakresie, tzn. przyczynia się to do realizacji tej zasady?</p> <p>4. W jaki sposób w ramach Programu zapewniono realizację przeciwdziałania zmianom klimatu i ładu przestrzennego? Czy i w jakim stopniu wdrażanie Programu jest skuteczne w tym zakresie, tzn. przyczynia się to do realizacji tej zasady?</p>
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Przedstawiciele IZ oraz IP (RPOWP 2014-2020) – Beneficjenci projektów; <p>Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:</p> <p>Badanie będzie miało charakter głównie ilościowo/jakościowy. Obejmie analizę Desk Research w zakresie oceny implementacji zapisów dot. zasad horyzontalnych na poziomie IZ/IP RPOWP. W tym celu niezbędna jest analiza dokumentów programowych, wewnętrznych dokumentów instytucji. Analiza jakościowa obejmie co najmniej badania przedstawicieli IZ oraz IP, również perspektywę beneficjenta. W miarę potrzeb ocena wśród beneficjentów/odbiorców ostatecznych obejmie analizy ilościowe.</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dokumenty programowe • Dokumenty konkursowe • Wnioski o dofinansowanie projektów • Baza beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
I – II kw. 2019
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacunkowy koszt badania: 180 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020.
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania
X. Ewaluacja <i>mid-term</i> dot. postępu rzeczowego RPOWP 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania
Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>1.1 (PI 1a) Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy</p> <p>1.2 (PI 1b) Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach</p> <p>1.3 (PI 3c) Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach</p>

- 1.4 (PI 3a) Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa **(w tym ZIT BOF)**
- 1.5 (PI 8b) Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią natura 2000

EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa

- 2.1 (PI 8i) Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy
- 2.2 (PI 8iv) Działania na rzecz równowagi praca-życie
- 2.3 (PI 8iii) Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych
- 2.4 (PI 8v) Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
- 2.5 (PI 8vi) Aktywne i zdrowe starzenie się

EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje

- 3.1 (PI 10i) Kształcenie i edukacja **(w tym ZIT BOF)**
- 3.2 (PI 10iii) Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu
- 3.3 (PI 10iv) Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki **(w tym ZIT BOF)**

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Poprawa dostępności transportowej

- 4.1 (PI 7b) Mobilność regionalna (w tym ZIT BOF)
- 4.2 (PI 7d) Infrastruktura kolejowa

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA V Gospodarka niskoemisyjna

- 5.1 (PI 4a) Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii
- 5.2 (PI 4b) Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
- 5.3 (PI 4c) Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej
- 5.4 (PI 4e) Strategie niskoemisyjne **(w tym ZIT BOF)**

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

- 6.1 (PI 6a) Efektywny system gospodarowania odpadami
- 6.2 (PI 6b) Ochrona wody i gleb
- 6.3 (PI 6d) Ochrona zasobów bio-i georóżnorodności oraz krajobrazu

EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej

- 7.1 (PI 9i) Rozwój działań aktywnej integracji
- 7.2 (PI 9iv) Rozwój usług społecznych **(w tym ZIT BOF)**
- 7.3 (PI 9v) Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej

- 8.1 (PI 2c) Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną
- 8.2 (PI 10a) Uzupelnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej (w tym ZIT BOF)
- 8.3 (PI 6c) Ochrona dziedzictwa kulturowego
- 8.4 (PI 9a) Infrastruktura społeczna **(w tym ZIT BOF)**
- 8.5 (PI 9b) Rewitalizacja
- 8.6 (PI 9d) Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego

EFS: OŚ PRIORYTETOWA IX Rozwój lokalny

- 9.1 (PI 9vi) Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego.

Typ badania (wpływu, procesowe)

procesowa/wpływu

Moment przeprowadzenia (**ex ante, on-going, ex post**)

on-going

Cel badania
Celem badania jest ocena postępu rzeczowego RPOWP 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania.
Uzasadnienie badania
<p>W perspektywie finansowej 2014-2020 Komisja Europejska zwiększyła rolę monitorowania postępów rzeczowych i finansowych programów operacyjnych m.in. poprzez wprowadzenie rezerwy finansowej przyznawanej na podstawie wyników osiągniętych dla Ram Wykonania. Wywiązanie się z założonych wartości docelowych wskaźników wybranych do Ram Wykonania i tym samym możliwość wykorzystania rezerwy finansowej wymaga stworzenia spójnego systemu monitorowania postępów realizacji programu operacyjnego na każdym etapie jego wdrażania.</p> <p>Badanie jest obligatoryjne, wskazane w Wytycznych MIR.</p> <p>Badanie o charakterze <i>mid-term</i>, niezbędne w celu oceny postępu rzeczowego we wdrażaniu Programu na potrzeby przeglądu śródkresowego oraz zweryfikowania możliwości i sposobu wykorzystania rezerwy wykonania. Badanie pozwoli na identyfikację obszarów newralgicznych, które wymagają dalszego wsparcia, ewentualne zagrożenia w osiągnięciu wskaźników i realizacji Programu. Umożliwi to podjęcie w porę odpowiednich działań i ukierunkowania interwencji w dalszym etapie wdrażania Programu.</p>
Kryteria badania
Skuteczność, efektywność.
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>Badanie powinno odpowiedzieć co najmniej na następujące pytania badawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy obecny postęp realizacji RPOWP zagraża osiągnięciu założonych wartości docelowych wskaźników rzeczowych Programu? 2. Czy istnieją zagrożenia w osiągnięciu wskaźników finansowych? 3. Czy postęp rzeczowy Programu przekłada się na postęp finansowy Programu? 4. Czy postęp realizacji programu zagraża wypełnieniu zobowiązań ram i rezerwy wykonania? 5. Jakie są ewentualne przyczyny istniejącego zagrożenia i jakie działania należy podjąć w celu ich eliminacji? 6. Czy wskaźniki Programowe były przeszacowane lub niedoszacowane i potrzebna jest korekta w tym zakresie? <p>Zakres pytań badawczych może podlegać modyfikacjom po uzyskaniu szczegółowych zaleceń KJE w zakresie przedmiotowego badania.</p>
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Szczegółowa metodologia zostanie zaproponowana przez Krajową Jednostkę Ewaluacji w Ministerstwie Rozwoju, w związku z tym podejście metodologiczne zostanie doprecyzowane na etapie realizacji badania.</p> <p>Niemniej jednak badanie w głównej mierze skupi się na analizie <i>Desk Research</i> danych pochodzących z monitoringu w zestawieniu z analizą wskaźników, które pozwolą na ocenę postępu rzeczowego Programu. Analiza uzupełniona będzie syntezą badań ewaluacyjnych zrealizowanych w ramach programu oraz analizami prowadzonymi przez Regionalne Obserwatorium Terytorialne</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dokumenty programowe • Dokumenty konkursowe • Wnioski o dofinansowanie projektów • Sprawozdania z realizacji Programu • Wyniki badań ewaluacyjnych • Dane w zakresie postępu rzeczowego i finansowego Programu
Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania
III kw. 2018 – I kw. 2019
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacunkowy koszt badania: 100 tys. zł.
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020.
Ewentualne komentarze / wątpliwości

Tytuł badania
XI. Ewaluacja systemu realizacji RPOWP 2014-2020.
Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 (PI 1a) Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy 1.2 (PI 1b) Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach 1.3 (PI 3c) Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach 1.4 (PI 3a) Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa (w tym ZIT BOF) 1.5 (PI 8b) Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią natura 2000 <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1 (PI 8i) Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy 2.2 (PI 8iv) Działania na rzecz równowagi praca-życie 2.3 (PI 8iii) Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych 2.4 (PI 8v) Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian 2.5 (PI 8vi) Aktywne i zdrowe starzenie się <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA III Kompetencje i kwalifikacje</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1 (PI 10i) Kształcenie i edukacja (w tym ZIT BOF) 3.2 (PI 10iii) Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu 3.3 (PI 10iv) Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki (w tym ZIT BOF) <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Poprawa dostępności transportowej</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.1 (PI 7b) Mobilność regionalna (w tym ZIT BOF) 4.2 (PI 7d) Infrastruktura kolejowa <p>EFRR: OŚ PRIORYTETOWA V Gospodarka niskoemisyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1 (PI 4a) Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii 5.2 (PI 4b) Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach 5.3 (PI 4c) Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej 5.4 (PI 4e) Strategie niskoemisyjne (w tym ZIT BOF)

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

- 6.1 (PI 6a) Efektywny system gospodarowania odpadami
- 6.2 (PI 6b) Ochrona wody i gleb
- 6.3 (PI 6d) Ochrona zasobów bio-i georóżnorodności oraz krajobrazu

EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej

- 7.1 (PI 9i) Rozwój działań aktywnej integracji
- 7.2 (PI 9iv) Rozwój usług społecznych (w tym ZIT BOF)
- 7.3 (PI 9v) Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej

- 8.1 (PI 2c) Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną
- 8.2 (PI 10a) Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej (w tym ZIT BOF)
- 8.3 (PI 6c) Ochrona dziedzictwa kulturowego
- 8.4 (PI 9a) Infrastruktura społeczna (w tym ZIT BOF)
- 8.5 (PI 9b) Rewitalizacja
- 8.6 (PI 9d) Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego

EFS: OŚ PRIORYTETOWA IX Rozwój lokalny

- 9.1 (PI 9vi) Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego.

EFS: OŚ PRIORYTETOWA X Pomoc techniczna

Typ badania (wpływu, procesowe)

procesowa

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)

on-going (2016), ex post (2020)

Cel badania

Celem badania jest ocena systemu realizacji RPOWP 2014-2020 głównie pod kątem skuteczności i efektywności.

Uzasadnienie badania

W ramach Planu zaplanowano realizację II etapów badań w zakresie oceny systemu realizacji.

W ramach I etapu badania zweryfikowane zostanie, czy założony w RPOWP system zarządzania i wdrażania jest sprawny i pozwala na skuteczną realizację Programu. Przedmiotowe badania będzie pomocne w wypracowanie rekomendacji i propozycji usprawnień w zakresie funkcjonalności i prawidłowości koordynacji zadań związanych z realizacją Programu, przy uwzględnieniu nowych, zintegrowanych mechanizmów. W ramach I etapu ocena obejmie również Oś Priorytetową X Pomoc Techniczna w zakresie realizacji celów:

- zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków zapewniających sprawne działanie instytucji;
- zapewnienie sprawnego systemu wdrażania RPOWP 2014-2020
- zapewnienie rozwoju potencjału beneficjentów oraz zapewnienie informacji o możliwości wsparcia z RPOWP 2014-2020.

Realizacją I etapu badania w początkowym okresie wdrażania pozwoli na szybką reakcję i wprowadzenie koniecznych usprawnień.

II etap badanie dotyczący podsumowania systemu realizacji RPOWP jest badaniem obligatoryjnym, wskazanym w Wytycznych MIR, które powinno zostać przeprowadzone do końca kwietnia 2020 r.

Przedmiotowe badanie skupi się przede wszystkim na nowych elementach systemu realizacji, poddając analizie ich skuteczność i efektywność m.in. podejście zintegrowane (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność), większe wykorzystanie instrumentów zwrotnych, inteligentne specjalizacje itp. Wyniki i rekomendacje płynące z badania posłużą również do programowania perspektywy 2020+.

Kryteria badania
Trafność, skuteczność, efektywność (2016); skuteczność, efektywność, użyteczność (2020).
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>I etap badania obejmie ocenę następujących elementów systemu realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struktury organizacyjne – ocena trafności i skuteczności działań struktur organizacyjnych utworzonych w IZ, IP oraz przygotowania tych instytucji do realizacji zadań procesu zarządzania i wdrażania RPOWP; • Zasoby ludzkie– ocena zasobów kadrowych, jej struktury w kontekście skutecznej i sprawnej realizacji zadań, funkcjonalności systemu zarządzania zasobami ludzkimi w IZ, IP w aspekcie realizowanych zadań; • Komunikacja – analiza skuteczności i efektywności procesu komunikacji i współpracy osób i struktur w instytucjach zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie Programu oraz analiza komunikacji instytucji z beneficjentami w zakresie informacji i promocji Programu; • Procedury – ocena adekwatności i skuteczności stosowanych procedur w procesie wdrażania Programu w regionie z uwzględnieniem stopnia realizacji zasady partnerstwa na etapie planowania procedur. <p>II etap badania będzie oparty na podsumowaniu elementów systemu realizacji RPOWP, skoncentrowane przede wszystkim na nowych mechanizmach zastosowanych w ramach Programu, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Większy zakres wykorzystania instrumentów zwrotnych • Podejście popytowe EFS • Wkład własny w każdym projekcie, w tym z EFS • Wielofunduszowy Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) • Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) • Inteligentne specjalizacje (Smart Specialisation) • Uproszczenia dla beneficjentów • Zapewnienie beneficjentom wymiany informacji w zakresie projektów drogą elektroniczną, dzięki centralnemu systemowi teleinformatycznemu. <p>Badanie będzie prowadzone również w kontekście oceny stopnia realizacji zasady partnerstwa w procesie realizacji Programu.</p>
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Przedstawiciele IZ oraz IP RPOWP, – Beneficjenci projektów; <p>Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:</p> <p>Elementem badania będzie ocena logiki interwencji – w zakresie odtworzenia i oceny przyjętych warunków i systemu wdrażania.</p> <p>W ramach zastosowane zostanie zarówno podejście jakościowe oraz ilościowe. Punktem wyjścia w ramach I etapu badania będzie analiza Desk Research, obejmującej system realizacji programu, procedury wewnętrzne instytucji, m.in. opis systemu zarządzania i kontroli oraz główne wnioski z badań realizowanych w okresie 2007-2013 w zakresie skutecznej i sprawnej realizacji Programu. Uzupełnione pogłębionymi badaniami jakościowymi z kluczowymi instytucjami zaangażowanymi w proces zarządzania Programem (IZ/IP RPOWP), w tym kadra zarządzająca, pracownicy. Zebrany materiał pozwoli skonstruować narzędzia ilościowe skierowane do beneficjentów, pozwalające na określenie skali występowania ewentualnych problemów i potrzeb.</p> <p>Szczegółowa metodologia w zakresie II etapu badania zostanie zaproponowana przez Krajową Jednostkę Ewaluacji w Ministerstwie Rozwoju.</p>

Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Procedury wewnętrzne instytucji; • Baza beneficjentów.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
<p>Etap I - III-IV kw. 2016 r.</p> <p>Etap II - III kw. 2019 r. – I kw. 2020 r.</p>
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacunkowy koszt badania: 200 tys. zł.
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020.
Ewentualne komentarze / wątpliwości
KJE dokona syntezy badań zrealizowanych na poziomie programów operacyjnych (w zakresie II etapu badania).

5.4 Badanie wynikające z Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.

Tytuł badania	
XII. Ocena efektów wsparcia Regionalnych Programów Polityki Zdrowotnej w województwie podlaskim	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa</p> <p>2.5 (PI 8vi) Aktywne i zdrowe starzenie się</p> <p>EFS: OŚ PRIORYTETOWA VII Poprawa spójności społecznej</p> <p>7.2 (PI 9iv) Rozwój usług społecznych</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>ex post</i>
Cel badania	
Celem badania jest ocena rezultatów i produktów wdrożenia Regionalnych Programów Polityki Zdrowotnych w województwie podlaskim.	
Uzasadnienie badania	
<p>Wymóg przeprowadzenia ewaluacji wpływu Regionalnych Programów Polityki Zdrowotnej (<i>dalej: programy polityki zdrowotnej</i>) na aktywność zawodową mieszkańców i dostępność usług zdrowotnych w województwie podlaskim wynika z zapisów <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020</i>. Przeprowadzenie badania na koniec perspektywy finansowej 2014-2020, tj. w roku 2022 umożliwi ocenę rezultatów i produktów wdrażania programów zdrowotnych w regionie.</p> <p>Rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, zwiększające się zagrożenie chorobami cywilizacyjnymi i postępujący proces starzenia się społeczeństwa wskazują na konieczność podjęcia działań w kierunku ochrony, profilaktyki i dostępu do usług zdrowotnych w województwie podlaskim. Regionalna interwencja w</p>	

obszarze polityki zdrowotnej stanowi odpowiedź na problemy zdrowotne identyfikowane w województwie, w obszarach najpilniejszej interwencji i obejmuje następujące programy:

1. **„Program profilaktyki chorób odkleszczowych i eliminowanie skutków ich występowania w najbardziej zagrożonych grupach ryzyka województwa podlaskiego”**
Celem Programu jest przedłużenie wieku aktywności zawodowej mieszkańców województwa podlaskiego poprzez redukcję negatywnych skutków występowania chorób odkleszczowych
2. **„Regionalny Program Polityki Zdrowotnej ukierunkowany na profilaktykę zaburzeń nerwicowych związanych ze stresem i pod postacią somatyczną u osób pracujących na terenie województwa podlaskiego”**
Celem Programu jest wzmocnienie umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami osób pracujących zagrożonych wystąpieniem lub dotkniętych problemem zaburzeń nerwicowych, związanych ze stresem i pod postacią somatyczną.
3. **„Regionalny Program Polityki Zdrowotnej Województwa Podlaskiego ukierunkowany na wzmocnienie potencjału zdrowia osób pracujących w województwie podlaskim”**
Celem Programu jest poprawa stanu zdrowia populacji pracującej w województwie podlaskim, modyfikacja czynników ryzyka chorób cywilizacyjnych u osób pracujących poprzez zmianę stylu życia oraz nawyków dotyczących korzystania z badań profilaktycznych.
4. **„Program Polityki Zdrowotnej Województwa Podlaskiego ukierunkowany na rehabilitację ułatwiającą powroty do pracy osób z chorobą onkologiczną”**
Celem Programu jest poprawa stanu zdrowia i jakości życia pacjentów leczonych radykalnie z powodu chorób nowotworowych w wieku aktywności zawodowej w województwie podlaskim.
5. **„Program profilaktyki nabytych wad postawy skierowany do dzieci w wieku 5-14 lat z terenu województwa podlaskiego”**
Celem Programu jest profilaktyka pierwotna i profilaktyka III stopnia wad postawy, poprawa wydolności ruchowej i jakości życia dzieci w wieku 5-14 lat z terenu w województwa podlaskiego.

Planowana ewaluacja oceni skuteczność i konkretne efekty wszystkich podejmowanych działań w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych, zaburzeń nerwicowych związanych ze stresem i pod postacią somatyczną, poprawy stanu zdrowia osób pracujących oraz pacjentów leczonych radykalnie z powodu chorób nowotworowych, profilaktyki nabytych wad postawy u dzieci w wieku 5-14 lat. Zidentyfikowane efekty końcowe oddziaływania programowego na dany problem zdrowotny zostaną porównane do stanu wyjściowego.

Kryteria badania

Skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość.

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Badanie powinno odpowiedzieć min. na następujące pytania badawcze:

1. Czy wdrażane programy zdrowotne osiągnęły zakładane cele, w tym określone wskaźniki?
2. W jakim stopniu poszczególne Regionalne Programy Polityki Zdrowotnej przyczyniły się do uzyskania rezultatów zakładanych w obszarze poprawy zdrowia społeczeństwa województwa podlaskiego?
3. Jak należy ocenić skuteczność poszczególnych narzędzi wsparcia oferowanego w ramach poszczególnych programów?
4. Jak należy ocenić użyteczność poszczególnych narzędzi wsparcia oferowanego w ramach poszczególnych programów? Czy były użyteczne i jak wpłynęły na postrzeganie ochrony zdrowia, profilaktykę oraz dostęp do usług zdrowotnych?
5. Jaka należy ocenić trwałość interwencji poszczególnych programów w odniesieniu do poprawy, zachowania aktywności zawodowej wśród uczestników programów zdrowotnych oraz poprawy dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych? Czy udzielona pomoc była doraźna, czy długotrwała?
6. Czy istnieje potrzeba kontynuowania tego typu wsparcia w przyszłości? W jakich obszarach pomoc jest nadal niezbędna i konieczna?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Ewaluacja uwzględni założenia w zakresie monitoringu i ewaluacji przyjęte we wszystkich Regionalnych Programach Polityki Zdrowotnej, w tym kryteria ewaluacyjne sformułowane dla poszczególnych programów. Postawione pytania badawcze będą wymagały złożonego podejścia metodologicznego.

Przewidywany podstawowy zakres podmiotowy badania:

- beneficjenci,
- mieszkańcy województwa podlaskiego (uczestnicy programów),
- przedstawiciele Instytucji Zarządzającej,
- przedstawiciele Instytucji Pośredniczącej,
- eksperci w poszczególnych obszarach wdrażania programów zdrowotnych.

Przewidywany podstawowy zakres przedmiotowy badania:

Podstawowy zakres przedmiotowy odzwierciedla obszary objęte zakresem głównych pytań badawczych. Punktem wyjścia dla badania będzie odtworzenie logiki interwencji pozwalające na analizę spójności pomiędzy przyczynami podjęcia interwencji, założeniami wdrożeniowymi (nakłady działania, produkty) oraz zmianą wywołaną zastosowaniem interwencji (efekty). Odtworzenie logiki interwencji pozwoli na właściwą ocenę rezultatów wdrażania programów z punktu widzenia przyjętych kryteriów ewaluacyjnych. Postawione pytania badawcze będą wymagały złożonego podejścia badawczego, zastosowania triangulacji zarówno źródeł jak i metod badawczych.

Zakres niezbędnych danych

- dane do analiz gabinetowych pochodzące z diagnoz, programów, dokumentów krajowych i regionalnych regulujących założenia polityki zdrowotnej i wdrażania polityki spójności oraz stosownych wytycznych,
- dane pochodzące z monitoringu programów zdrowotnych i prowadzonych zaplanowanych ewaluacji on-gonig,
- dane z wniosków o dofinansowanie,
- dane pozyskane od Beneficjentów w zakresie realizowanej interwencji,
- dane statystyczne pochodzące z zasobów statystyki publicznej

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II-IV kw. 2022.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

Szacunkowy koszt badania: ok. 200 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPOWP 2014-2020 we współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy odpowiadającymi za koordynację i wdrażanie programów zdrowotnych.

Ewentualne komentarze / wątpliwości

5.5 Badanie w zakresie perspektywy 2020+

Tytuł badania

XIII. Ewaluacja ex ante realizacji programu operacyjnego 2020+.

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Wszystkie osie priorytetowe Programu.	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu/procesowe
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>ex ante</i>
Cel badania	
Celem badania jest ocena przyjętej w ramach programu operacyjnego logiki interwencji.	
Uzasadnienie badania	
Ewaluacja ex ante jest obowiązkową oceną programu operacyjnego dokonywaną przed jego rozpoczęciem.	
Kryteria badania	
Trafność, przewidywana skuteczność i efektywność.	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
Ewaluacja ex ante powinna udzielić odpowiedzi na dwa podstawowe pytania:	
1. Czy planowane do realizacji interwencje publiczne są trafne. Jeżeli tak, to w jakim zakresie znajdują uzasadnienie społeczno-ekonomiczne?	
2. Czy ich realizacja będzie skuteczna, tzn. przyczyni się do osiągnięcia pożądanych celów rozwojowych oraz zaspokojenia potrzeb i rozwiązań zdiagnozowanych problemów społeczno-ekonomicznych?	
MR uwzględniając dotychczasowe doświadczenia i wymagania KE przygotowuje w tej kwestii stosowne zalecenia, które zostaną zastosowane przez JE RPOWP 2014-2020.	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
Zgodnie z zaleceniami przygotowanymi przez MR i KE.	
Zakres niezbędnych danych	
Zgodnie z zaleceniami przygotowanymi przez MR i KE.	
Organizacja badania	
Ramy czasowe realizacji badania	
I kw. 2020 – I kw. 2022.	
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia	
Szacunkowy koszt badania: ok. 300 tys. zł.	
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania	
JE RPOWP 2014-2020.	
Ewentualne komentarze / wątpliwości	

6. Badania ewaluacyjne dotyczące perspektywy finansowej 2007-2013.

Badania dotyczące perspektywy 2007-2013 obejmują Regionalny Program Operacyjny 2007-2013. Pierwotnie zostały przewidziane do realizacji w Planie Ewaluacji RPOWP na 2015 rok. Jednak ze względu na chęć zapewnienia jak największej wiarygodności oraz dostępności danych przesunięto ich wykonanie na rok 2016. Tym samym zostały one uwzględnione w Planie Ewaluacji RPOWP 2014-2020 ze względu na zmianę sposobu tworzenia planów ewaluacji (rezygnacja z tworzenia obowiązków Rocznych Planów Ewaluacji RPO).

XIV. Wpływ RPOWP 2007-2013 na wzrost dostępności e-usług oraz wykorzystanie rozwiązań z zakresu technologii informacyjnych w instytucjach publicznych.

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Społeczeństwo informacyjne

Typ badania (wpływu, procesowe) wpływu

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post) ex post

Cel badania

Celem badania będzie sprawdzenie, czy projekty realizowane w ramach RPOWP przyczyniły się do zwiększenia wykorzystania e-usług oraz rozwiązań z zakresu technologii informacyjnych w instytucjach publicznych (w ramach instytucji oraz między instytucjami).

Uzasadnienie badania

Projekty realizowane w ramach RPOWP 2007-2013 w zakresie e-usług i rozwoju technologii informacyjnych w instytucjach publicznych wpisują się w cele Programu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Podlaskiego do roku 2020 „e-Podlaskie”. Program przewiduje realizację działań w 5 obszarach: e-administracja, e-biznes, e-zdrowie, e-edukacja i sieci teleinformatyczne. RPOWP 2007-2013 był jednym z ważnych źródeł finansowania wskazanych obszarów oraz narzędziem do zwiększenia dostępności e-usług oraz poprawy jakości ich świadczenia. Tym samym ważne jest sprawdzenie skuteczności, efektywności, a przede wszystkim użyteczności oraz trwałości rezultatów projektów zrealizowanych w ramach RPOWP 2007-2013 w obszarze rozwoju systemu e-usług w województwie podlaskim.

Rekomendacje z badania będą użyteczne z punktu widzenia skutecznej realizacji interwencji w ramach Osi Priorytetowej VIII w ramach RPOWP 2014-2020.

Kryteria badania

Skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość.

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Badanie powinno odpowiedzieć co najmniej na następujące pytania badawcze:

1. Czy i w jakim zakresie zostały zrealizowane cele RPOWP 2007-2013 w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego?
2. Jakie rodzaje e-usług są dostępne w regionie podlaskim i w jakim zakresie korzystają z nich mieszkańcy, przedsiębiorcy oraz instytucje? Czy rozbudowa regionalnej i lokalnej infrastruktury teleinformatycznej spowodowała zwiększenie dostępności i wykorzystywania e-usług przez mieszkańców?
3. Czy i w jakim stopniu projekty realizowane w ramach RPOWP 2007-2013 projekty przyczyniły się do zwiększenia dostępności e-usług w wymiarze ilościowym, przestrzennym oraz instytucji?
4. W jaki zakresie projekty RPOWP 2007-2013 wpłynęły na wykorzystanie rozwiązań z zakresu technologii informacyjnych w instytucjach publicznych?
5. W jaki sposób instytucje publiczne w regionie wykorzystują nowoczesne rozwiązania z zakresu technologii informacyjnych w celu zapewnienia odpowiedniej dostępności dla wszystkich interesariuszy?
6. Czy i w jakim zakresie wykorzystanie technologii informacyjnych w instytucjach publicznych regionu wpłynęło na rozszerzenie katalogu dostępnych e-usług oraz poprawę jakości ich świadczenia?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie będzie miało charakter zarówno ilościowy i jakościowy. W ramach prac koncepcyjnych nad szczegółową metodyką przewiduje się również wykorzystanie metody kontrfaktycznej.

Zakres niezbędnych danych

Dane niezbędne do badania będą w posiadaniu IZ RPOWP, tj. w zakresie liczby projektów, ich wartości, zakresu merytorycznego itp. Dodatkowe informacje, np. dotyczące wykorzystania technologii informacyjnych w poszczególnych instytucjach publicznych, a także zakresu korzystania z e-usług przez mieszkańców regionu, przedsiębiorstwa, zostaną zgromadzone przez Wykonawcę badania przy wykorzystaniu różnorodnych technik badawczych.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II-IV kw. 2016
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
Szacunkowy koszt badania: 100 tys. zł.
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPOWP 2014-2020
Ewentualne komentarze / wątpliwości
Badanie dotyczy perspektywy 2007-2013 i pierwotnie zostało przewidziane do realizacji w Planie Ewaluacji RPOWP na 2015 rok. Jednak ze względu na chęć zapewnienia jak największej wiarygodności oraz dostępności danych przesunięto jego wykonanie na rok 2016. Tym samym zostało ono uwzględnione w Planie Ewaluacji RPOWP 2014-2020 ze względu na zmianę sposobu tworzenia planów ewaluacji (rezygnacja z tworzenia obowiązków Rocznych Planów Ewaluacji RPO).

Tytuł badania	
XV. Kompleksowa ocena oddziaływania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 na gospodarkę regionu.	
Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA I Wzrost innowacyjności i wspieranie przedsiębiorczości w regionie	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA II Rozwój infrastruktury transportowej	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA III Rozwój turystyki i kultury	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA IV Społeczeństwo informacyjne	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA V Rozwój infrastruktury ochrony środowiska	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VI Rozwój infrastruktury społecznej	
EFRR: OŚ PRIORYTETOWA VII Pomoc techniczna	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	<i>ex post</i>
Cel badania	
Celem badania będzie analiza wpływu RPOWP 2007-2013 na tempo wzrostu gospodarczego, zwiększenie zatrudnienia oraz spójności społeczno-ekonomicznej i przestrzennej. Jednym z instrumentów wymienionego badania będzie ocena makroekonomiczna realizacji RPOWP dokonana przy wykorzystaniu modeli ekonometrycznych, w tym HERMIN. Zadaniem ewaluacji w tym obszarze będzie również ocena osiągnięcia zakładanego poziomu wskaźników w realizacji Programu.	
Uzasadnienie badania	
Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007- 2013 stanowi jeden z najistotniejszych instrumentów polityki regionalnej, realizujący zapisy „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020”. Cele oraz osie priorytetowe RPOWP są spójne z kierunkami rozwoju określonymi	

na poziomie kraju w „Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia 2007-2013” oraz na poziomie Wspólnoty w „Polityce spójności wspierającej wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne Wytoczne Wspólnoty 2007-2013” oraz założeniach odnowionej Strategii Lizbońskiej. Celem głównym RPOWP 2007-2013 było zwiększenie tempa wzrostu gospodarczego i tworzenie nowych pozarolniczych miejsc pracy przy poszanowaniu i zachowaniu dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu. Tym samym za zasadne należy uznać konieczność przeprowadzenia przedmiotowego badania również z uwagi na użyteczność rekomendacji dla skutecznej i trafnej realizacji interwencji w perspektywie 2014-2020.

Kryteria badania

Skuteczność, efektywność.

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Badanie powinno odpowiedzieć co najmniej na następujące pytania badawcze:

1. W jakim zakresie Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 wpłynął na gospodarkę województwa podlaskiego, tj.

a) poziom rozwoju gospodarczego:

- poziom PKB i WDB w cenach stałych roku 2005;
- poziom PKB per capita w cenach stałych roku 2005;

b) podażową stronę gospodarki:

- nakłady brutto na środki trwałe ogółem oraz w podziale na sektor publiczny i prywatny w cenach stałych roku 2005;
- wartość inwestycji zagranicznych w cenach stałych roku 2005;
- koszty związane z zatrudnieniem w cenach stałych roku 2005 na 1 pracującego;
- wydajność pracy w cenach stałych roku 2005;

c) procesy konwergencyjne:

- PKB per capita i wydajność pracy (Polska=100);
- PKB per capita w PPS i wydajność pracy w PPS (UE-28=100);

d) rozwój społeczny odzwierciedlony poprzez sytuację na rynku pracy:

- nowo utworzone miejsca pracy netto;
- stopa bezrobocia ludności w wieku 15-64 wg BAEL;
- wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15-64 wg BAEL;

e) strukturę gospodarczą:

- WDB w pięciu sektorach gospodarczych: rolnictwo, przemysł, budownictwo, usługi rynkowe i usługi nierynkowe;

f) poziom życia ludności:

- poziom dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w cenach stałych roku 2005,

2. Jaki jest poziom efektywności i skuteczności działań podejmowanych w ramach RPOWP 2007-2013 w kontekście ich wpływu na gospodarkę regionu podlaskiego?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W badaniu zostanie wykorzystana aplikacja HERMIN-Reg Podlaskie dla województwa podlaskiego. Bazuje ona na najbardziej aktualnej wersji modelu HERMIN II generacji dla gospodarki województwa podlaskiego skonstruowanym przez zespół Wrocławskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. (WARR S.A.) we współpracy z dr. Johnem Bradley'em z Instytutu Badań Społeczno-Ekonomicznych w Dublinie (twórcą metodologii HERMIN) oraz wykorzystuje bibliotekę programu *WinSolve* autorstwa Richarda Pierse'a. Aplikacja HERMIN-Reg Podlaskie umożliwia użytkownikowi samodzielne przeprowadzenie symulacji wpływu wydatkowania publicznych środków finansowych dostępnych w ramach unijnej polityki spójności na kształtowanie się

<p>wybranych wskaźników makroekonomicznych charakteryzujących gospodarkę regionu. Użytkownik w prosty sposób może:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wprowadzić dane o funduszach publicznych wydatkowanych na terenie województwa podlaskiego w ramach w perspektywy finansowej UE 2004-2006, 2007-2013 i 2014-2020, 2. wygenerować wyniki wpływu (dla wprowadzonych danych o funduszach) na wybrane wskaźniki makroekonomiczne, 3. przeprowadzić analizę wrażliwości wyników wpływu na zmianę danych o funduszach, 4. zapisać i ponownie odtworzyć w aplikacji przeprowadzone symulacje, 5. wygenerować raport w formacie PDF z przeprowadzonych symulacji, 6. stworzyć wykresy z wynikami symulacji, 7. wyeksportować wyniki symulacji do arkusza kalkulacyjnego EXCEL lub pliku tekstowego w formacie CSV.
Zakres niezbędnych danych
<p>Wszystkie niezbędne dane będą w posiadaniu IZ RPOWP, łącznie ze zaktualizowanym modelem ekonometrycznym.</p>
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
<p>II kw. 2016</p>
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia
<p>Badanie zostanie przeprowadzone przez pracowników JE RPOWP 2014-2020, która dysponuje wszystkimi niezbędnymi zasobami.</p>
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
<p>JE RPOWP 2014-2020</p>
Ewentualne komentarze / wątpliwości
<p>Badanie własne. Zostanie przeprowadzone przez pracowników JE RPOWP 2014-2020 z wykorzystaniem, dostosowanego do specyfiki województwa podlaskiego, modelu ekonometrycznego. Badanie dotyczy perspektywy 2007-2013 i pierwotnie zostało przewidziane do realizacji w Planie Ewaluacji RPOWP na 2015 rok. Jednak ze względu na chęć zapewnienia jak największej wiarygodności oraz dostępności danych przesunięto jego wykonanie na rok 2016. Tym samym zostało ono uwzględnione w Planie Ewaluacji RPOWP 2014-2020 ze względu na zmianę sposobu tworzenia planów ewaluacji (rezygnacja z tworzenia obowiązków Rocznych Planów Ewaluacji RPO).</p>

7. Aneksy

Aneks I. Alokacja w ramach RPOWP 2014-2020 względem Osi priorytetowych i działań w Programie

Nr Osi/ działania RPOWP 2014 - 2020	Nazwa Osi/działania RPOWP 2014 - 2020	Nr Priorytetu Inwest.	Fundusz finansujący działanie	Alokacja w mln euro
I Oś	Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu		EFRR	247,37
1.1 działanie	Wsparcie na rzecz gospodarki opartej na wiedzy	1a	EFRR	30,00
1.2 działanie	Wspieranie transferu wiedzy, innowacji, technologii i komercjalizacji wyników B+R oraz rozwój działalności B+R w przedsiębiorstwach	1b	EFRR	55,57
1.3 działanie	Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach	3c	EFRR	95,30
1.4 działanie	Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa	3a	EFRR	52,50
1.5 działanie	Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią natura 2000	8b	EFRR	14,00
II Oś	Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa		EFS	84,09
2.1 działanie	Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy	8.i	EFS	35,00
2.2 działanie	Działania na rzecz równowagi praca-życie	8.iv	EFS	16,52
2.3 działanie	Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych	8.iii	EFS	10,00
2.4 działanie	Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	8.v	EFS	10,00
2.5 działanie	Aktywne i zdrowe starzenie się	8.vi	EFS	12,57
III Oś	Kompetencje i kwalifikacje		EFS	129,83
3.1 działanie	Kształcenie i edukacja	10i	EFS	40,00
3.2 działanie	Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu	10iii	EFS	45,00
3.3 działanie	Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki	10iv	EFS	44,83
IV Oś	Poprawa dostępności transportowej działania		EFRR	208,00
4.1 działanie	Mobilność regionalna	7b	EFRR	160,00
4.2 działanie	Infrastruktura kolejowa	7d	EFRR	48,00
V Oś	Gospodarka niskoemisyjna		EFRR	180,53
5.1 działanie	Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii	4a	EFRR	60,00
5.2 działanie	Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach	4b	EFRR	15,53
5.3 działanie	Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej	4c	EFRR	52,25
5.4 działanie	Strategie niskoemisyjne	4e	EFRR	52,75
VI Oś	Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami		EFRR	57,00
6.1 działanie	Efektywny system gospodarowania odpadami	6a	EFRR	15,00
6.2 działanie	Ochrona wody i gleb	6b	EFRR	22,00
6.3 działanie	Ochrona zasobów bio-i georóżnorodności oraz krajobrazu	6d	EFRR	20,00
VII Oś	Poprawa spójności społecznej		EFS	59,00
7.1 działanie	Rozwój działań aktywnej integracji	9.i	EFS	40,00
7.2 działanie	Rozwój usług społecznych	9.iv	EFS	11,00
7.3 działanie	Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego	9.v	EFS	8,00
VIII Oś	Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej		EFRR	179,32
8.1 działanie	Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną	2c	EFRR	40,00
8.2 działanie	Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	10a	EFRR	36,40
8.3 działanie	Ochrona dziedzictwa kulturowego	6c	EFRR	10,00
8.4 działanie	Infrastruktura społeczna	9a	EFRR	40,00
8.5 działanie	Rewitalizacja	9b	EFRR	22,92
8.6 działanie	Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	9d	EFRR	30,00
IX Oś	Rozwój lokalny		EFS	28,96
9.1 działanie	Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego	9.vi	EFS	28,96
X Oś	Pomoc Techniczna		EFS	39,50

Aneks II. Schemat badań ewaluacyjnych przewidzianych do realizacji w ramach Planu Ewaluacji RPOWP 2014-2020

SCHEMAT REALIZACJI BADAŃ EWALUACYJNYCH W LATACH 2014-2020						
Badania obowiązkowe wynikające z Rozporządzenia Ramowego						
Tytuł badania	Termin realizacji	Informacje o badaniu	Rodzaj ewaluacji	Obszar tematyczny	Zakres działań objętych ewaluacją	Szacowany koszt badania
I. Ewaluacja wpływu makroekonomicznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizację celów Strategii Europa 2020	I kw. 2018 – III kw. 2018 I kw. 2022 – IV kw. 2022	Przynajmniej raz w trakcie okresu programowania. Zgodnie z procesem sprawozdawczości.	<i>on-going, ex post</i>	<i>horyzontalne</i>	wszystkie osie priorytetowe Programu	200 tys.
II. Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPOWP 2014-2020.	III kw. 2021 – I kw. 2022	Badanie powinno być zakończone do końca kwietnia 2022 r. Zgodnie z procesem sprawozdawczości.	<i>ex post</i>	horyzontalne	wszystkie osie priorytetowe Programu	80 tys.
III. Ewaluacja efektów realizacji poszczególnych osi priorytetowych PO.	Przynajmniej raz w trakcie realizacji Programu przeprowadzone jest badanie dot. efektów realizacji każdej osi priorytetowej. Niniejsza ewaluacja może być badaniem kompleksowym obejmującym swoim zakresie wszystkie osie priorytetowe					
III a. Ocena wpływu działań z zakresu wspierania gospodarki niskoemisyjnej oraz ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami w ramach osi V i VI RPOWP 2014-2020	I-III kw. 2021	Przynajmniej raz w trakcie okresu programowania. Ewaluacja oceniająca efekty, formułująca ewentualne dalsze potrzeby województwa w tym zakresie.	<i>ex post</i>	zrównoważony rozwój	5.1, 5.2, 5.3, 5.4 6.1, 6.2, 6.3	250 tys.

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

<p>III b. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na poprawę dostępności transportowej w województwie podlaskim.</p>	<p>I-III kw. 2022</p>	<p>Przynajmniej raz w trakcie okresu programowania. Ewaluacja oceniająca efekty, formułująca ewentualne dalsze potrzeby województwa w tym zakresie.</p>	<p><i>ex post</i></p>	<p>zrównoważony rozwój</p>	<p>4.1, 4.2</p>	<p>150 tys.</p>
<p>III c. Ocena skuteczności wdrażania oraz efektów instrumentu RLKS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.</p>	<p>III-IV kw. 2018 II-IV kw. 2021</p>	<p>Z uwagi na nowy instrument wsparcia w ramach RPO, zaplanowano realizację dwóch badań w tym zakresie. Przy czym pierwszy etap służący przede wszystkim ocenie systemu wdrażania RLKS w województwie podlaskim, drugi etap natomiast będzie stanowił ocenę wpływu RLKS na rozwój lokalny.</p>	<p><i>on-going/ex post</i></p>	<p>kapitał społeczny</p>	<p>8.6, 9.1</p>	<p>I etap – 180 tys. II etap – 200 tys.</p>
<p>III d. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na edukację opiekuńczo-wychowawczą w województwie podlaskim.</p>	<p>III-IV kw. 2018 III-IV kw. 2020 III-IV kw. 2022</p>	<p>W ramach badań szacowane będą następujące wskaźniki długoterminowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, które funkcjonują <u>2 lata</u> po uzyskaniu dofinansowania z EFS. • Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują <u>2 lata</u> po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS. <p>Częstotliwość pomiaru wskaźników: dwukrotnie w trakcie okresu programowania oraz na jego zakończenie.</p>	<p><i>on-going/ex post</i></p>	<p>edukacja</p>	<p>2.2, 3.1.1, 3.1.3</p>	<p>180 tys.</p>

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

<p>III e. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na jakość kształcenia zawodowego w województwie podlaskim.</p>	<p>III-IV kw. 2019</p>	<p>Przynajmniej raz w trakcie okresu programowania. Termin realizacji pozwala ocenić pierwsze efekty interwencji i wprowadzenie ewentualnych modyfikacji.</p>	<p><i>ex-post</i></p>	<p>edukacja</p>	<p>3.3 8.2</p>	<p>100 tys.</p>
<p>III f. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na rozwój usług i infrastruktury społecznej</p>	<p>I-III kw. 2020</p>	<p>Przynajmniej raz w trakcie okresu programowania. Ewaluacja oceniająca efekty, formułująca ewentualne dalsze potrzeby województwa w tym zakresie.</p>	<p><i>ex post</i></p>	<p>kapitał społeczny/infrastuktura</p>	<p>7.2 8.4</p>	<p>150 tys.</p>
<p>III g. Wpływ działań rewitalizacyjnych na sytuację obszarów zdegradowanych w województwie podlaskim</p>	<p>II-III kw. 2019</p>	<p>Przynajmniej raz w trakcie okresu programowania. Termin realizacji badania jest adekwatny do stopnia zaawansowania Lokalnych Programów Rewitalizacji i możliwości oceny pierwszych efektów w tym zakresie.</p>	<p><i>ex post</i></p>	<p>kapitał społeczny/infrastuktura</p>	<p>8.5 Oś Priorytetowa II, III, VII</p>	<p>150 tys.</p>
<p>III h. Ewaluacja wsparcia podlaskich inteligentnych specjalizacji w dziedzinie innowacyjności oraz badań i rozwoju</p>	<p>II-III 2018 I-II 2022</p>	<p>Realizacja badania wynika z zapisów „ Planu rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020+”. Dokument wskazuje na potrzebę przeprowadzenia dwóch badań w tym zakresie. Realizacja I etapu badania pozwoli na ewentualne modyfikacje wsparcie w tym zakresie. II etap stanowi ewaluacja oceniającą efekty.</p>	<p><i>on-going (2018)</i> <i>ex post (2022)</i></p>	<p>wiedza i innowacje</p>	<p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.3, 2.4, 3.1 3.2. 3.3 Oś X</p>	<p>250 tys.</p>

Badania obowiązkowe wynikające z Rozporządzenia dot. EFS (w zakresie monitorowania wskaźników długoterminowych)						
Tytuł badania	Termin realizacji	Informacje o badaniu	Rodzaj ewaluacji	Obszar tematyczny	Zakres działań objętych ewaluacją	Szacowany koszt badania
IV. Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie	<p>III– IV kw. 2017</p> <p>I – II kw. 2019</p> <p>III – IV kw. 2021</p> <p>III – IV kw. 2023</p>	<p>W ramach badania szacowane będą następujące wskaźniki długoterminowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu; • Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu; • Liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu; • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek). <p>Zgodnie z zapisami załącznika nr 6 do Wytycznych horyzontalnych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, częstotliwość pomiaru</p>	<i>on-going, ex post</i>	kapitał społeczny	<p>2.1,</p> <p>2.2,</p> <p>2.3</p> <p>7.1,</p> <p>7.2,</p> <p>7.3,</p> <p>9.1.</p>	600 tys.

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

		wskaźników nastąpi czterokrotnie w trakcie okresu programowania.				
V. Ocena wpływu wsparcia EFS i EFRR na trwałość i wysokiej jakości zatrudnienie.	I - II kw. 2019 III- IV kw. 2021	<p>W ramach badania szacowany będzie następujący wskaźnik długoterminowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających <u>30 miesięcy</u> po uzyskaniu wsparcia finansowego. <p>Zgodnie z zapisami załącznika nr 6 do Wytycznych horyzontalnych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, częstotliwość pomiaru wskaźników nastąpi dwukrotnie w trakcie okresu programowania.</p>	On-going/ex post	kapitał społeczny/przedsiębiorczość	1.5, 2.1, 2.3	250 tys.
VI. Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych	I -II kw. 2019 III - IV kw. 2021	<p>W ramach badania szacowany będzie następujący wskaźnik długoterminowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej <u>30 miesięcy</u>, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych. <p>Zgodnie z zapisami załącznika nr 6 do Wytycznych horyzontalnych w zakresie monitorowania postępu</p>	on-going/ex post	spójność społeczna	7.3	150 tys.

		<p>rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,</p> <p>częstotliwość pomiaru wskaźników nastąpi dwukrotnie w trakcie okresu programowania.</p>				
<p>VII. Ocena wpływu wsparcia EFS na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw</p>	<p>Zgodnie z Wytycznymi MIR zalecane jest przeprowadzenie czterokrotnego pomiaru: 2017, 2019, 2021, 2023</p>	<p>W ramach badania szacowane będą następujące wskaźniki długoterminowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu; • Liczba osób pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu; • Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu; • Liczba osób powyżej 54 roku życia pracujących <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu programu; • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących <u>6 miesięcy</u> po opuszczeniu 	<p><i>on-going, ex post</i></p>	<p>kapitał społeczny</p>	<p>2.4, 3.2, 3.3</p>	<p>600 tys.</p>

		<p>programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).</p> <p>Zgodnie z zapisami załącznika nr 6 do Wytucznych horyzontalnych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, częstotliwość pomiaru wskaźników nastąpi czterokrotnie w trakcie okresu programowania.</p>				
Badania wynikające z wytycznych MIR						
Tytuł badania	Termin realizacji	Informacje o badaniu	Rodzaj ewaluacji	Obszar tematyczny	Zakres działań objętych ewaluacją	Szacowany koszt badania
VIII. Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPOWP 2014-2020.	II - III kw. 2016	Badanie powinno być przeprowadzone nie później niż dwa lata od przyjęcia finalnej wersji danego PO. Termin realizacji zgodny z procesem raportowania oraz możliwością wprowadzenia usprawnień w zakresie systemu wyboru projektów w początkowym etapie wdrażania Programu.	<i>on-going</i>	systemowe	wszystkie osie priorytetowe Programu	200 tys.
IX. Ewaluacja on-going dot. wdrażania polityk horyzontalnych	I - II kw. 2019	Badanie powinno być przeprowadzone przynajmniej raz w trakcie realizacji Programu. Termin badania pozwoli na wprowadzenie ewentualnych	<i>on-going</i>	horyzontalne	wszystkie osie priorytetowe Programu	180 tys.

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

		modyfikacji na dalszym etapie wdrażania Programu.				
X. Ewaluacja mid-term dot. postępu rzeczowego danego PO dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania	III kw. 2018 – I kw. 2019	Badanie powinno być przeprowadzone do końca kwietnia 2019 r. Na potrzeby przeglądu śródkresowego.	<i>mid-term</i>	systemowe	wszystkie osie priorytetowe Programu	100 tys.
XI. Ewaluacja systemu realizacji RPOWP 2014-2020.	III-IV kw. 2016 r. III kw. 2019 – I kw. 2020	Badanie ex post powinno być przeprowadzone w porozumieniu z KJE do końca kwietnia 2020 r na potrzeby sprawozdawczości. Realizacja pierwszego etapu badania pozwoli na szybką reakcję w zakresie modyfikacji przyjętego systemu realizacji RPOWP.	<i>on-going, ex post</i>	systemowe	wszystkie osie priorytetowe Programu	200 tys.
Badanie wynikające z Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.						
Tytuł badania	Termin realizacji	Informacje o badaniu	Rodzaj ewaluacji	Obszar tematyczny	Zakres działań objętych ewaluacją	Szacowany koszt badania
XII. Ocena efektów wsparcia Regionalnych Programów Polityki Zdrowotnej wdrażanych w województwie podlaskim	II-IV kw. 2022.	Badanie powinno być zrealizowane w końcowej fazie wdrażania Regionalnych Programów Polityki Zdrowotnej	<i>ex-post</i>	zdrowie	2.5, 7.2	200 tys.
Badania w zakresie perspektywy 2020+						

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

Tytuł badania	Termin realizacji	Informacje o badaniu	Rodzaj ewaluacji	Obszar tematyczny	Zakres działań objętych ewaluacją	Szacowany koszt badania
XIII. Ewaluacja ex ante programu operacyjnego 2020+.	I kw. 2020 – I kw. 2022	Ewaluacja ex ante jest obligatoryjną oceną programu operacyjnego dokonywaną przed jego rozpoczęciem.	<i>ex ante</i>	horyzontalne	wszystkie osie priorytetowe Programu	300 tys.
Badania dotyczące perspektywy 2007-2013						
Tytuł badania	Termin realizacji	Informacje o badaniu	Rodzaj ewaluacji	Obszar tematyczny	Zakres działań objętych ewaluacją	Szacowany koszt badania
XIV. Wpływ RPOWP 2007-2013 na wzrost dostępności e-usług oraz wykorzystanie rozwiązań z zakresu technologii informacyjnych w instytucjach publicznych.	II-IV kw. 2016	Badanie dotyczy perspektywy 2007-2013 i pierwotnie zostało przewidziane do realizacji w Planie Ewaluacji RPOWP na 2015 rok. Jednak ze względu na chęć zapewnienia jak największej wiarygodności oraz dostępności danych przesunięto jego wykonanie na rok 2016. Tym samym zostało ono uwzględnione w Planie Ewaluacji RPOWP 2014-2020 ze względu na zmianę sposobu tworzenia planów ewaluacji (rezygnacja z tworzenia obowiązków Rocznych Planów Ewaluacji RPO).	<i>ex post</i>	technologie informacyjno-komunikacyjne	Oś Priorytetowa IV RPOWP 2007-2013	100 tys.
XV. Kompleksowa ocena oddziaływania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 na gospodarkę regionu.	II kw. 2016	Badanie własne. Zostanie przeprowadzone przez pracowników JE RPOWP 2014-2020 z wykorzystaniem, dostosowanego do specyfiki województwa	<i>ex post</i>	rozwój regionalny	Oś Priorytetowa I, II, III, IV, V, VI, VII RPOWP 2007-2013	bezkosztowo

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

		<p>podlaskiego, modelu ekonometrycznego. Badanie dotyczy perspektywy 2007-2013 i pierwotnie zostało przewidziane do realizacji w Planie Ewaluacji RPOWP na 2015 rok. Jednak ze względu na chęć zapewnienia jak największej wiarygodności oraz dostępności danych przesunięto jego wykonanie na rok 2016. Tym samym zostało ono uwzględnione w Planie Ewaluacji RPOWP 2014-2020 ze względu na zmianę sposobu tworzenia planów ewaluacji (rezygnacja z tworzenia obowiązków Rocznych Planów Ewaluacji RPO).</p>				
	<i>Badania ad hoc</i>					400-450 tys.
<p>Szacowany łączny koszt badań ewaluacyjnych (z uwzględnieniem badań <i>ad hoc</i>)</p>						<p>Ok. 5 370 000,00 zł</p>

Aneks III. Dane teleadresowe Jednostki Ewaluacyjnej RPOWP

Dane podstawowe		
Nazwa Jednostki Ewaluacyjnej	Dane teleadresowe	Dane kontaktowe
Referat Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Departament Rozwoju Regionalnego ul. Poleska 89 15-874 Białystok e-mail: drr.sekretariat@wrotapodlasia.pl rot@wrotapodlasia.pl http://rot.wrotapodlasia.pl	Tel.: 85 66 54 480 Fax: 85 66 54 651
Członkowie Zespołu Ewaluacyjnego (5)		
Edyta Dąbrowska - kierownik	edyta.dabrowska@wrotapodlasia.pl	85 66 54 904
Małgorzata Godlewska	malgorzata.godlewska@wrotapodlasia.pl	85 66 54 941
Anna Kamińska	anna.kaminska@wrotapodlasia.pl	85 66 54 430
Grzegorz Koronkiewicz	grzegorz.koronkiewicz@wrotapodlasia.pl	85 66 54 430
Maciej Muczyński	maciej.muczynski@wrotapodlasia.pl	85 66 54 940
Anna Czauż	anna.czauz@wrotapodlasia.pl	85 66 54 940

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

Aneks IV. Harmonogram realizacji badań

Harmonogram realizacji Planu Ewaluacji RPOWP 2014-2020																																	
Tytuł badania	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023				
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
I. Ewaluacja wpływu makroekonomicznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizację celów Strategii Europa 2020																																	
II. Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPOWP 2014-2020[1]																																	
III a. Ocena wpływu działań z zakresu wspierania gospodarki niskoemisyjnej oraz ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami w ramach osi V i VI RPOWP 2014-2020																																	
III b. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na poprawę dostępności transportowej w województwie podlaskim.																																	
III c. Ocena skuteczności wdrażania oraz efektów instrumentu RLKS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020																																	
III d. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na edukację opiekuńczo-wychowawczą w województwie podlaskim.																																	
III e. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na jakość kształcenia zawodowego w województwie podlaskim																																	
III f. Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na rozwój usług i infrastruktury społecznej.																																	
III g. Wpływ działań rewitalizacyjnych na sytuację obszarów zdegradowanych w województwie podlaskim																																	
III h. Ewaluacja wsparcia podlaskich inteligentnych specjalizacji w dziedzinie innowacyjności oraz badań i rozwoju.																																	
IV. Ocena wpływu wsparcia skierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie[2]																																	
V. Ocena wpływu wsparcia EFS i EFRR na trwałość i wysokiej jakości zatrudnienie.[3]																																	
VI. Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych w województwie podlaskim.[4]																																	
VII. Ocena wpływu wsparcia EFS na poprawę sytuacji pracowników przedsiębiorstw.																																	
VIII. Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPOWP 2014-2020[5]																																	
IX. Ewaluacja on-going wdrażania polityk horyzontalnych[6]																																	
X. Ewaluacja mid-term dot. postępu rzeczowego RPOWP 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania[7]																																	
XI. Ewaluacja systemu realizacji RPOWP 2014-2020[8]																																	
XII. Ocena efektów wsparcia Regionalnych Programów Polityki Zdrowotnej wdrażanych w województwie podlaskim																																	
XIII. Ewaluacja ex-ante programu operacyjnego 2020+.																																	
XIV. Wpływ RPOWP 2007-2013 na wzrost dostępności e-usług oraz wykorzystanie rozwiązań z zakresu technologii informacyjnych w instytucjach publicznych.																																	
XV. Kompleksowa ocena oddziaływania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 na gospodarkę regionu.																																	

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020

[1] JE przeprowadza badanie do końca kwietnia 2022 r.

[2] Szacowanie wartości wskaźnika należy przeprowadzić 4 razy w ciągu okresu programowania. Najwcześniejsza data rozpoczęcia realizacji badań terenowych I etap – 2017-07-01, II etap – 2019-01-01, III etap – 2021-07-01, IV etap – 2024-07-01

[3] Szacowanie wartości wskaźnika należy przeprowadzić 2 razy w ciągu okresu programowania. Pierwsza edycja badania powinna zostać zrealizowana najwcześniej w 2018 r. Szacowanie wartości wskaźnika należy przeprowadzić 2 razy w ciągu okresu programowania oraz na koniec okresu programowania).

[4] Szacowanie wartości wskaźnika należy przeprowadzić 2 razy w ciągu okresu programowania. Pierwsza edycja badania powinna zostać zrealizowana najwcześniej w 2018 r.

[5] JE przeprowadza badanie nie później niż dwa lata od przyjęcia finalnej wersji programu (tj. do 13 lutego 2017 r.)

[6] JE przeprowadza badanie przynajmniej raz w trakcie realizacji Programu.

[7] JE przeprowadza badanie do końca kwietnia 2019 r.

[8] JE przeprowadza badanie w porozumieniu z KJE do końca kwietnia 2020 r.